ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK

sadelok.com

ਸਾਲ 17ਵਾਂ - ਅੰਕ 27

1-7 ਜੁਲਾਈ 2026

email : info@sadelok.com

510-706-1300

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 19 'ਤੇ)

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 250ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (MD) ਦਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

Dr Gurinder singh Grewal and Bob Rickman Supervisor

ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ): ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ 'ਬੋਰਡ ਆਫ਼

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹਰ ਬੱਚਾ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 14ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 4 'ਤੇ)

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ

ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ 'ਚ ਸੋਧ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਮਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਦਾ ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ-2026' ਦੀਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫ਼ਸੀਲ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ, ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ' ਦੀਆਂ 'ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ' ਨੂੰ 'ਮੁੜ ਸੋਧਣ' ਲਈ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਧ ਐਕਟ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦੀ

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 26 'ਤੇ)

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ : ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ 'ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ' ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬ 'Captivating the Simple-Hearted' ਬਣੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ) : ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵੱਸਦੇ ਤਾਮਿਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੋਣਵੇਂ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ)

ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਉਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਵਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਸਾਸ

ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਲਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 1 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਗਰੇਟ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 250ਵੀਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ (Semiquincentennial) ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਜਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ—ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ—ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਿੱਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ)

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
Our Services :
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara • Pleasanton • Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
Green Card : Employment based/PERM/NIW
Green Card : Family based
Green Card through refugee or asylee
Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas: Fiancee visas; H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3; Student Visa; B-1/B-2 Visitor Visas and Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigrantion Services: Citizenship; e-Verify, 1-9 and; Other Compliance Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USATAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ

Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Fmily Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Vlvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel. : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.# 131 Fresno. CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401. Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

KW LAKE WASHINGTON SO
KELLERWILLIAMS. REALTY
CJ Singh
Realtor
License # 24012019
Real Estate Broker

CJ Singh
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
(206) 295-5993 | c.singh@kw.com | realtorcjsingh.com
bellevueareahomefinder.com
707 S Grady Way Suit 730, Renton, WA 98057

SAN RAMON
Lathrop & Mani Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC
Call US : 209-637-0210 | 612-578-8078 | 925-495-0207
CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION
Visit Us Now! Dr. Rajesh Maheshwari, MD
9140 Alcosta Boulevard Ste D San Ramon, CA 94583 (925) 361-5959
15810 Harlan Road #A Lathrop, CA 95330 (209) 983-9000
1040 North Main Street Manteca, CA 95336 (209) 825-51155
San Ramon URGENT CARE & CLINIC | Lathrop URGENT CARE | Main Street URGENT CARE
https :.//www.sanramonurgentcare.com | Email us at info@sanramonucc.com

ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ • Political Asylum
Deportation of Defense • BIA Appeal
9 Circuit Court • Federal Court
ਗਰੀਨਕਾਰਡ • ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
Green Card • Citizenship
ਡਾਈਵੋਰਸ • ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
Divorce • Civil and Criminal Cases
Family Petition Immigration
Travel document • Work Permit
Harminder Singh Samana
Office Manager
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 | hsrotal.64@gmail.com
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA
All Services Under One Roof
ESQ, Abogado
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com
ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
209-481-7750
209-624-3919
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ Manteca-Arizona- San Francisco
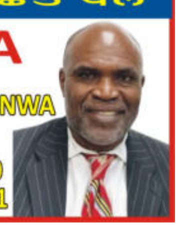
EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟਿਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫ਼ਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ, ਕਾਰਨੇਗੀ ਦੀ 'Great Immigrants 2026' ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਹਿਊਸਟਨ : ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰ ਨਿਕੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਹਿਜ਼ਰੀਨ ਬਾਨਾਜੀ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2026 ਲਈ 'ਕਾਰਨੇਗੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ' ਦੀ ਵੱਕਾਰੀ 'ਗ੍ਰੇਟ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ, ਗ੍ਰੇਟ ਅਮੇਰਿਕਨਜ਼' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹੋਰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਵਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਵਰਟੇਕਸ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਰੇਸ਼ਮਾ ਕੇਵਲਰਾਮਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

2026 ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 21 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 25 ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਚੀ ਉਦੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 250ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨੇਗੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ 'ਚੌਥੀ ਜੁਲਾਈ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀ, ਮਹਾਨ ਅਮਰੀਕੀ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਾਲੋ ਆਲਟੋ ਨੈੱਟਵਰਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਨਿਕੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਜਨਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਮਹਿਜ਼ਰੀਨ ਬਾਨਾਜੀ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਪੱਖਪਾਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰੀ ਖੋਜ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਡਾ. ਚੋਪੜਾ ਇੱਕ ਜਿਗਰ ਰੋਗ ਮਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਰਵਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਰੇਸ਼ਮਾ ਕੇਵਲਰਾਮਣੀ ਵਰਟੈਕਸ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਕੀਲ ਮੰਜੂਸ਼ਾ ਪੀ. ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਯੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖਗੋਲ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਿਯਮਵਦਾ ਨਟਰਾਜਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਭਿਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗੀਤਾ ਗੋਪੀਨਾਥ, ਨਾਸਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਲੂਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਵਿਵੇਕ ਮੂਰਤੀ, ਅਡੋਬ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੁੰਦਰ ਪਿਚਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (MD) ਨੂੰ 'ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਸ' ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ 43 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ

ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ): ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ 'ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਸ' (Board of Supervisors) ਵੱਲੋਂ ਉੱਘੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ (Cardiologist) ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (M.D.) ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ (Commendation) ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਾਉਂਟੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਸਰਦਾਰ ਸਨੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਗਤ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

43 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਰ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ:

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ: ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਟਰੇਸੀ (Tracy) ਅਤੇ ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 43 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ 'ਚ ਪਹਿਲਕਦਮੀ: ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋਇਆ।

ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾ: ਉਹ ਸੇਂਟ ਜੋਸਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡੀਅਕ ਕੈਥੇਟਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਡੀਅਕ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਹੇ, ਸਟਰ ਟਰੇਸੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੇਂਟ ਜੋਸਫ਼ ਦੇ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਰਗੇ ਕਈ ਵੱਕਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਅਤੇ 'ਫਿਜ਼ੀਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਆਫ਼ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਵਾਰਡ' (Deep Analysis)

ਡਾ. ਗਰੇਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਬਲ ਡਾਕਟਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੋਜੀ ਵੀ ਹਨ। ਉਹ ਇੰਟਰਨਲ ਮੈਡੀਸਨ, ਕਾਰਡੀਓਵੈਸਕੁਲਰ ਡਿਜ਼ੀਜ਼ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵੈਂਸ਼ਨਲ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਬੋਰਡ-ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਮਾਹਿਰ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਵਾਰਡ: ਮੈਡੀਕਲ ਖੋਜਾਂ, ਕਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲੀਨਿਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਲਿਖਣ ਬਦਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ 'ਫਿਜ਼ੀਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਆਫ਼ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਵਾਰਡ' (Physician Champion of Quality Award) ਨਾਲ ਨਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ: ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ

ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ (Retire) ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਣ ਕਲਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 'Two Souls, One Journey: Baba Nanak and Bhai Mardana' (ਦੋ ਰੂਹਾਂ, ਇੱਕ ਯਾਤਰਾ: ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ) ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵਾਰਥ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਉਂਟੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਜਗਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਸੈਨ ਜੋਆਕਿਨ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹਰ ਬੱਚਾ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 14ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਇਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ

ਵਿਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੋਈ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ (ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰ) ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਏ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 2.5 ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 6-3 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਬੱਚਾ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 'ਪੈਕਸ ਸਿਲਿਕਾ ਸੰਮੇਲਨ' 'ਚ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ 35 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ 35 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ.ਆਈ.) ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਪ-ਸਿੱਧੀ ਜੈਕਬ ਹੈਲਬਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਪੈਕਸ ਸਿਲਿਕਾ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ 35 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਏ.ਆਈ. ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਏ.ਆਈ. ਯੁੱਗ ਲਈ ਵਿਕਾਸ-ਪੱਖੀ, ਨਵੀਨਤਾ-ਪੱਖੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਜੋ ਅਗਲੀ ਸਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਅਰਜਨਟੀਨਾ, ਜਰਮਨੀ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਚਿਲੀ, ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ, ਗ੍ਰੀਸ, ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ, ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੈਕਸ ਸਿਲਿਕਾ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਐਸ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿਚ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ (ਅਮਰੀਕਾ) ਨਾਗਰਾਜ ਨਾਇਡੂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰਾਂ, ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਖੇ ਪੈਕਸ ਸਿਲਿਕਾ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਐਸ.ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਜੈਕਬ ਹੈਲਬਰਗ

ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਹੈਲਬਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏ.ਆਈ. ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮ ਕੌਣ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਕੌਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਊਰਜਾ, ਵਧੇਰੇ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਭਵਿੱਖ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਏ.ਆਈ. ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉੱਦਮਤਾ, ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਕਰੇ।

ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ 'ਚ ਇਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਨਮਾਨ' ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ.. 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਐਵੇਨਿਊ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਬ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੜਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਐਵੇਨਿਊ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਐਵੇਨਿਊ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਨਕਰਾਮਗੁੜਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲੋਬਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਮਕਰਨ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੰਧਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਸਰਜੀਓ ਗੋਰ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੱਟੀ ਵਿਕਰਮਾਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ. ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਨੇ ਯੂਐਸ-ਇੰਡੀਆ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ

ਇਹ ਟਿਕਟ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ (USPS) ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਿਊਸਟਨ-ਅਧਾਰਤ ਕਲਾਕਾਰ ਸੰਗੀਤਾ ਭੂਟਾਡਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰੰਗੋਲੀ ਮੋਟਿਫ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਫੋਟੋ ਬਿਨੈ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

USPS ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੰਗੋਲੀ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਫਰਸ਼ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੰਗੀਨ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਪਾਊਡਰ, ਚਾਕ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। USPS ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਟਾਡਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿਊਸਟਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਗਭਗ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੋਕ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜੈਨੀਫਰ ਅਰਨੋਲਡ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਕਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਲੀਅਮ ਜੇ. ਗਿਕਰ ਸਨ। USPS ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੀਵਾਲੀ-ਥੀਮ ਵਾਲਾ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 'ਦੀਵਾਲੀ, ਹਿੰਦੂ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਹਰ ਸਾਲ ਪਤਝੜ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਉੱਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2026 ਵਿੱਚ, ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਿਨ 8 ਨਵੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ' USPS ਨੇ ਕਿਹਾ।

USPS ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਤੱਟ ਰੱਖਿਅਕ, ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਕੂਕੀਜ਼, ਯਹੂਦੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹਨੂਕਾਹ, ਅਤੇ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਸ਼ਨ ਕਵਾਂਜ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਰੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 250ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਦਰਾ

ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ' ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਮੌਕ-ਅੱਪ (ਨਮੂਨਾ) ਤਸਵੀਰ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ, 'ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ - 'ਸਵਾਗਤ ਹੈ ਪਰ ਤਮੀਜ਼ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ'।

ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਗੁੱਸੇ/ਗੰਭੀਰ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦਾ ਟੈਕਸਟ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਡੈਨੀਅਲ ਟੋਰੋਕ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 1776 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਅਤੇ 'ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ 250' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪੈਟ੍ਰੀਅਟ ਪਾਸਪੋਰਟ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 6 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਕਸਟਮ ਆਰਟਵਰਕ ਵਾਲਾ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਨਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇੱਕ ਡਾਲਰ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਨੇਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ)। ਇਹ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ 250ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਹੋਈ ਹੋਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਾਲੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪੱਕੀ ਐਂਟਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 6-3 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੀਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਮੁਕ ਚੋਈ ਲਾਉ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ। ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿਚ ਟਰੇਡਮਾਰਕ ਨਕਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਚੀਨ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਦਾਖ਼ਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹੋਣ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਹੱਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਥਿਤੀ, ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA

ESQ, Abogado

- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ
- Political Asylum
- Deportation of Defense
- BIA Appeal
- 9 Circuit Court
- Federal Court
- ਗਰੀਨਕਾਰਡ
- ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
- Green Card
- Citizenship
- ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
- Divorce
- Civil and Criminal Cases
- Family Petition Immigration
- Travel document
- Work Permit

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

Manteca-Arizona- San Francisco

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336
hsrotal.64@gmail.com
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com

All Services Under One Roof

HARMINDER SINGH SAMANA
OFFICE MANAGER
209-481-7750
209-624-3919

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

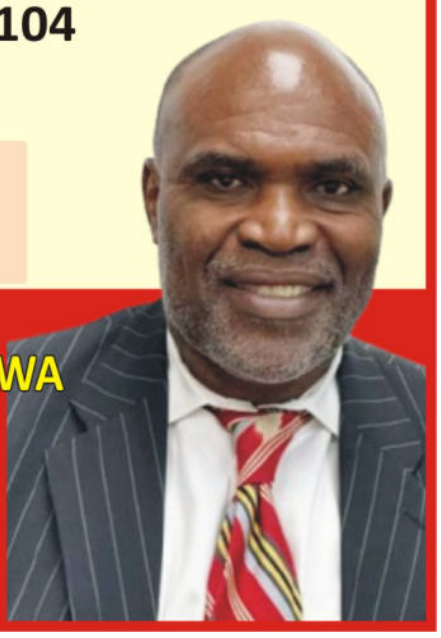

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ : ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ

ਲੰਡਨ : ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ (ਅਮਰੀਕਾ), ਕੋ-ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ, ਭਾਈ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜਰਮਨੀ), ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ (ਯੂ ਕੇ), ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਇੰਗਲੈਂਡ), ਭਾਈ ਪ੍ਰਭ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਭਾਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ (ਕੈਨੇਡਾ), ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ), ਭਾਈ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਹਾਲੈਂਡ), ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਫਰਾਂਸ) ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ, ਸਾਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿਆਸੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਯਤਨ ਪੂਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਖਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੋਟ-ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਢਾਹ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ, ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਜਾਂ ਵੋਟ-ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪੰਥਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੀਆ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਅਤੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾਂ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ 2025 ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ, ਕਥਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ 2026 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਪੰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵੋਟ-ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਲੈਬ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਦਲ ਦਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ। ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਮੇਂ ਦੇ

ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟ-ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਥ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੰਸਥਾਗਤ ਹੋਂਦ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਖਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਲਬਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਜ਼ਾਮ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ, ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸਿਰਮੌਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ’ਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੁਲੰਦ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼

ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉੱਠੀ ਮੰਗ

ਜੋਹਾਨਸਬਰਗ : ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਢੁਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ।

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਮਾਰਚ ਐਂਡ ਮਾਰਚ’, ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਡੂਡੂਲਾ’ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰੋਗਰੈਸਿਵ ਫੋਰਸਿਜ਼’ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਿਰਿਲ ਰਾਮਾਫੋਸਾ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਗੌਟੇਂਗ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਜੋਹਾਨਸਬਰਗ ਅਤੇ ਕਵਾਜ਼ੁਲੂ-ਨੈਟਲ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਡਰਬਨ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਿਛਲੇ ਮਾਰਚਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਕੇਪ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਿਛਲੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਗੁਆਂਢੀ ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਅਤੇ ਮਲਾਵੀ ਤੋਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲੇਟਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਬੀਟਬ੍ਰਿਜ ਚੌਕੀ ’ਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਡਰਬਨ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਜਦਕਿ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਫ ?ਰੀ ਸਟੇਟ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ।

ਜਲਦ ਭਾਰਤ ਆਉਣਗੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ! ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ’ਤੇ ਫੇਰੀ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇਜ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਜੁੜਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਜਲਦ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਸਰਜੀਓ ਗੋਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਸਟੇਟ ਵਿਜ਼ਿਟ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜਦੂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਦੌਰੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਜਦੂਤ ਗੋਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦਾ ਰਸਮੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੌਰਾ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਡ-ਟਰਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਿੱਥੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਵੀ ਦਸੰਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਆਉਣ ਦਾ ਰਸਮੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਦੂਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਬੇਹੱਦ ਕਰੀਬੀ ਹਨ, ਜੋ ਡਿਪਲੋਮੇਸੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਸਿਰਫ਼ ਦੌਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁਣ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ’ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਦੂਤ ਗੋਰ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਯਾਦਗਾਰ ਫੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਆਡ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸੂਚੀ ’ਚੋਂ ਹਟਾਏ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਫਤਰ (OFAC) ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (SDN) ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸਥਿਤ RRG ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਲੋਕੇਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ

ਸਥਿਤ ਗਲੈਕਸੀ ਬੀਅਰਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਸ਼ੌਰਿਆ ਏਅਰੋਨਾਟਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਗਲੈਕਸੀ ਬੀਅਰਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਲਰ ਬੀਅਰਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਰੋਲਰ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨਾਂ ਉੱਚ-ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਦੋਹਰੇ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਰੂਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ੌਰਿਆ ਏਅਰੋਨਾਟਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ’ਤੇ ਰਾਡਾਰ ਉਪਕਰਣ, ਰੇਡੀਓ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨਲ ਏਡਜ਼, ਰੇਡੀਓ ਰਿਮੋਟ ਕੰਟਰੋਲ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਉਪਕਰਣ ਰੂਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਰਆਰਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਜ਼ ’ਤੇ ਰੂਸ ਦੀ ਆਰਟੈਕਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਜੋ ਕਿ ਐਸਡੀਐਨ-ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਈਕ੍ਰੋਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਦੀਆਂ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟਾਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ।ਲੋਕੇਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ’ਤੇ ਕਈ ਰੂਸੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨ ਟੂਲਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟਾਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚੰਗੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਉੱਠਦੇ ਕਦਮ

ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਭਰੇ ਸੰਬੰਧ ਹੁਣ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ ’ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ’ਚ ਪਈਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਚਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਅੰਦਰ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਭੰਡਾਰਾਂ ’ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ’ਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਲੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੇ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਚਾਹੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ’ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਢਾਂਚਾ ਵੱਡੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਡੋਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਤਜ਼ਾਰਤ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬੇਹੱਦ ਵਧ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ’ਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸੰਸਦ) ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵੀ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਆਰਜ਼ੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੜਚਨਾਂ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਪਰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਮਾਰਗ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ’ਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ’ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਲੋਂ ਲਿਬਨਾਨ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰਾਹ ’ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਲਿਬਨਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਰਾਹੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਪਰ ਲਿਬਨਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ’ਤੇ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਦਦ ਕਰਕੇ, ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਦਬਦਬਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਿਬਨਾਨ ’ਤੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨੇ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਗੱਲ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲੜਾਈ ’ਚ ਮਾਤ ਖਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਹਰ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਉਂਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ’ਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਲਟਕਦੇ ਆ ਰਹੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 1948 ’ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਫ਼ਿਲਸਤੀਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ’ਚ ਫਸੇ ਰਹੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਣ।

ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਐਕਟ ਵਿਵਾਦ: ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ

ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1956 ਦੇ ਨਾਂਦੇੜ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਐਕਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਸਰਬਉੱਚ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਵਸੀਹ ਹੁੰਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਚਿੰਤਾ ਉਸ ਸੋਚ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰੁਝਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦਖ਼ਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1956 ਦੇ ਨਾਂਦੇੜ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਇੱਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਸਗੋਂ ਪੜਾਅ ਦਰ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਗਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (1) ਅਨੁਸਾਰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ 17 ਮੈਂਬਰੀ ਬੋਰਡ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। 2015 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੇ ਇਸ ਜਮਹੂਰੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੋਧ ਲਈ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਹਜ਼ੂਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਨਾਂਦੇੜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 21 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਚਨਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। 2015 ਦੀ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਚੁਣੇ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਸੰਗਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। 2015 ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ

ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ

ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ

ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ।

2018 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਛੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਪਕੜ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਂਦੇੜ ਸੱਚਖੰਡ ਹਜ਼ੂਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 2024 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਵੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 17 ਮੈਂਬਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਮੈਂਬਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੋਧ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕੀ। ਜੇ 2015 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੈਟਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਕਦਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਬਜ਼ਾ’ (Institutional Capture) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੂਲ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕਦਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੜਾਅ ਦਰ ਪੜਾਅ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਵਕਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਹੋਈਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਤੌਖ਼ਲੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਖ਼ੁਦ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੀ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਆਪਕ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਉਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਖ਼ੁਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਥ ਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਪੰਥਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਚਰਚਾ ਅਕਸਰ ਗੱਠਜੋੜਾਂ, ਚੋਣ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ’ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀ, ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

ਸਿੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ’ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਜਾਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੋਧ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦਖ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਿਸਾਲੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਫੈਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਂਦੇੜ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300
1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਛੱਡ’ਤਾ ਅਮਰੀਕਾ !

ਹੁਣ ਯੂਰਪ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਰੁਝਾਨ

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ‘ਅਮੇਰੀਕਨ ਡਰੀਮ’ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਆਈਆਈਟੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਕਾਲਜ, ਹਰ ਕੋਈ ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਕਰਕੇ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 30,000 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੂਨ 2025 ਵਿੱਚ 382,000 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ ਜੂਨ 2026 ਤੱਕ 352,000 ਰਹਿ ਗਈ।

ਇਸ ਬਦਲਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ‘ਯੂਰਪੀਅਨ ਡਰੀਮ’ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਰੁਝਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ, ਫਰਾਂਸ, ਆਇਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪਸੰਦ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ, ਨਿਯਮ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਸਲਾਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹਨ। 6-1 ਵੀਜ਼ਾ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ OPT (ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ) ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8-12 ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਮਹਿੰਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ? ਸਧਾਰਨ ਜਵਾਬ ਹੈ- ਯੂਰਪ। ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਰੋ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਹੈ, ਭਾਵ ਸਿੱਖਿਆ ਲਗਭਗ ਮੁਫਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18 ਤੋਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵਾਪਸ ਰਹਿਣ (ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸਮਾਂ) ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਂਗ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਪਰਮਿਟ (PR) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਵਧੀ ਚਿੰਤਾ

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਘੱਟਣ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਚਮਕ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਲਗਭਗ 9 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਘਾਟ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਘਟਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੁਨਰਮੰਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸੰਸਦ ’ਚ ਲਾਰਡ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ

ਲੰਡਨ : ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਗੂੰਜਿਆ। ਲਾਰਡ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ‘ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ? ਸੰਸਦ ’ਚ ਉੱਠੀ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਡਲੈਂਡ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ’ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਦੋ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਜਬਰਜਨਾਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਸਹੋਤਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਕਦਮ ਯੂ.ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਛਾ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬ ! ਸੁਆਦ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਭਾਰਤੀ ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਸੁਆਦੀ ਬਿਰਿਆਨੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਡੂਪੋਂਟ ਸਰਕਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਅਤੇ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਦੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਡੂਪੋਂਟ ਸਰਕਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸਰ, ਲੰਗੜਾ ਅਤੇ ਮਾਲਦਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸੀਲੇ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ। ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੇ ਕੇਸਰ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਸਾਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਬ ਖੁਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਲਈ ਆਈ ਹਾਂ।’

ਫੁੱਟਬਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਐਂਡਰਿਊ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨੇ ਸੁਆਦੀ ਅੰਬ ਨਹੀਂ ਖਾਧੇ।’ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਿਨੈ ਮੋਹਨ ਕਵਾਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਟੈਸਟ ਦ ਟਰੋਪੀਕਲ ਮੈਜਿਕ’ ਨਾਮਕ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਸਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਬ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੁਆਦ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਟਾਲ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਬ ਪ੍ਰੇਮੀ ਡੂਪੋਂਟ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਪੰਜ ਸਟਾਲਾਂ ’ਤੇ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਬਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੱਸੀ, ਸੁਆਦੀ ਬਿਰਿਆਨੀ, ਅੰਬ ਦਾ ਹਲਵਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਚਾਹ ਅਤੇ ਕੌਫੀ ਵੀ ਪਰੋਸੀ ਗਈ ਸੀ।

8,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ। ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਰਹੀਆਂ। ਕਵਾਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਤਾਵਾਸ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਬੀ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਖੱਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅੰਬ ਇੱਕ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ।’ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਐਕਸਪੋਰਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅੰਬ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ 2,300 ਟਨ ਅੰਬ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।’ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 2006 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਡਬਲਯੂ. ਬੁਸ਼ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ: ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਆਈਟੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੀ ਮੌਤ

ਹਿਊਸਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੰਸਾਸ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 33 ਸਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਆਈਟੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਵਹਿ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਨੇਬਰਾਸਕਾ ਦੇ ਓਮਾਹਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਡੋਪਲਪੁਡੀ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉਹ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਹਿਊਸਟਨ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੱਖਣੀ-ਮੱਧ ਕੰਸਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਗੱਡੀ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਈ।

ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛੇ ਇੰਚ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਈ। ਹਿਊਸਟਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ’ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ‘ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।’ ਸਮਨਰ ਕਾਉਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਕੰਸਾਸ ਦੇ ਵੈਲਿੰਗਟਨ ਨੇੜੇ ਸਾਊਥ ਓਲੀਵਰ ਰੋਡ ਦੇ 600 ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਫਸਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਹਿਊਸਟਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੰਸਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਦਾਅ; ਨਵੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ’ਤੇ ਫੋਕਸ

ਮੰਤਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ‘ਟੀਮ ਕੈਨੇਡਾ’ ਮਿਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 170 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ; ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ, ਨਾਜ਼ੁਕ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਉੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਵਿਨੀਪੈੱਗ : ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ‘ਟੀਮ ਕੈਨੇਡਾ’ ਵਪਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਏ ਇਸ ਪੰਜ ਦਿਨਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਵਪਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ 170 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਗਪਗ 320 ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ (ਐੱਸਐੱਮਈਜ਼), ਸਟਾਰਟਅੱਪ, ਨਿਰਯਾਤ ਕਾਰਾਂ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ, ਸੂਬਾਈ ਵਪਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸੈਂਕੜੇ ਬਿਜ਼ਨਸ-ਟੂ-ਬਿਜ਼ਨਸ (222) ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੰਤਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿਰਯਾਤ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਰਣ ਨੀਤਕ ਭਾਈ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨਵੀਨਤਾ, ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ, ਉੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਧੜਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। "ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ" ਅਤੇ "ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ" ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ" ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇ ਤੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕੀ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਛਾਪਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

੧. ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ (ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ) ਜਾਗ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਨਾਮ ਜਪੇ।

੨. ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰੋ। ਨਿਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਇਹ ਹਨ :-

ਜਪੁ, ਜਾਪੁ ਅਤੇ ੧੦ ਸਵੱਯੇ ('ਸ੍ਰਾਵਗ ਸੁੱਧ' ਵਾਲ) ਇਹ ਬਾਣੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਨੀ ਜੀ।

ਸੋਦਰੁ ਰਹਿਰਾਸ-ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬੇ ਪੜ੍ਹਨੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਬਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:-

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਨੌਂ ਸ਼ਬਦ ('ਸੋਦਰੁ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ' ਤੱਕ), ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ('ਹਮਰੀ ਕਰਉ ਹਾਥ ਦੈ ਰਛਾ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਦੁਸ਼ਟ ਦੋਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ' ਤੱਕ), ਅਨੰਦ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪਉੜੀਆਂ ਤੇ ਅੰਤਲੀ ਇਕ ਪਉੜੀ।

ਸੋਹਿਲਾ-ਇਹ ਬਾਣੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਉਣ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਨੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਸੋਦਰੁ ਵੇਲੇ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

੩. (ੳ) ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਹੈ :

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਕੀ। ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦।

ਪ੍ਰਿਥਮ ਗਭੌਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ॥ ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰ ਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈ ਸਹਾਇ। ਅਰਜਨ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੋ ਸਿਮਰੌ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕਿਸ਼ਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸੁ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ। ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰੀਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ। ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ। ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ। ਦਸਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ, ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਚੌਹਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ। ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹਿ, ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੈ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

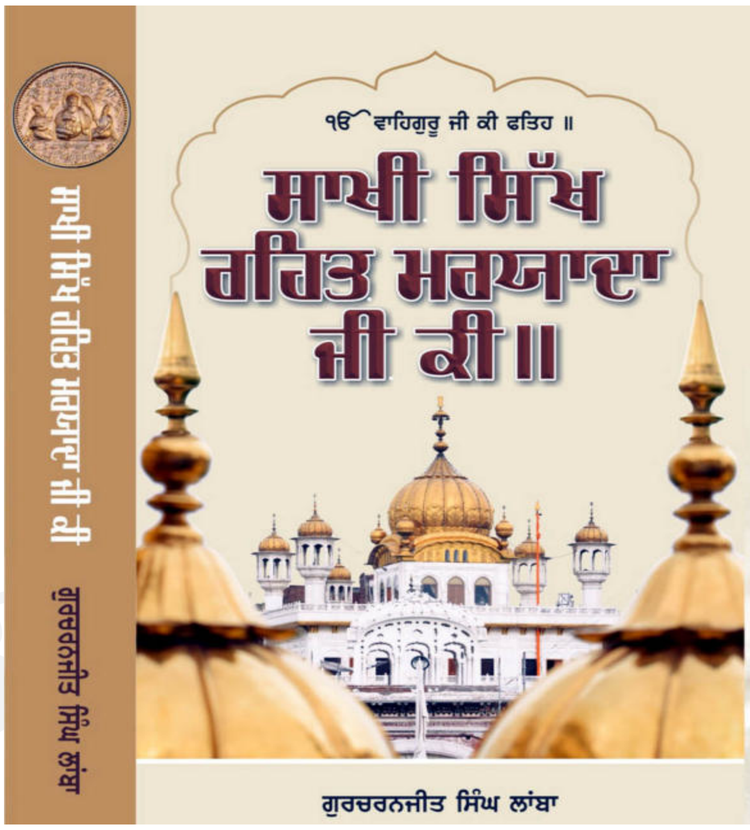

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਮਤ ਉਚੀ, ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸਚ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ..ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।

ਅਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁਲ ਚੁਕ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

ਸੋਈ ਪਿਆਰੇ, ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਕਾ ਭਲਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਦਬ ਨਾਲਮੱਥਾ ਟੇਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ਬੁਲਾਵੇ। ਉਪਰੰਤ 'ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ' ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(ਅ) ਅਰਦਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਜਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਬੈਠਾਹੋਵੇਅ ਉਹ ਭੀ ਉਠ ਕੇ ਚੋਰ ਕਰੇ।

(ੲ) ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

(ਸ) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਰਦਾਸ, ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਆਦਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਉਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

(ਚਲਦਾ)

ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਕ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਯੂਰਪ ਨੂੰ 100 ਫ਼ੀਸਦ ਟੈਰਿਫ਼ ਝਲਣਾ ਪਵੇਗਾ : ਟਰੰਪ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਯਾਤ ਸ਼ੁਲਕ (ਟੈਰਿਫ਼) ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਟੈਕਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਟੈਕਸ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਵੇਂ ਟੈਰਿਫ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੀਂ ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਛਿੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਟੈਕਸ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਯੂਰਪ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਆਪਣਾ ਟੈਕਸ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣੇ

ਲੰਡਨ : ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਾਰਲਸ ਆਪਣਾ ਟੈਕਸ ਬਿੱਲ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2024-2025 ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 29 ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਦਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 100 ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼ਾਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਆਫ਼ ਵੇਲਜ਼ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ 77.6 ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਦਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਘਰਾਣੇ ਲਈ ਜਨਤਕ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ 'ਪ੍ਰਭੂਸਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ' ਹੈ ਜੋ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਕੇ 2027-28 ਤੱਕ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਪੌਂਡ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ 8.63 ਕਰੋੜ ਪੌਂਡ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 5.18 ਕਰੋੜ ਮੁੱਖ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ 34.5 ਪੌਂਡ ਮਿਲੀਅਨ ਬਕਿੰਘਮ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ (ਮੁਰੰਮਤ) ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 13.79 ਕਰੋੜ ਪੌਂਡ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 9.99 ਕਰੋੜ ਪੌਂਡ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਸ਼ਾਹੀ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਸ਼ਾਹੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਲਈ ਯਾਤਰਾ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਘਰੇਲੂ ਖ਼ਰਚਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ) ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਮੰਗ : ਖਾਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਗ ਨੇ 2023-24 ਲਈ 11.7 ਮਿਲੀਅਨ ਪੌਂਡ ਦਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ 8.34 ਮਿਲੀਅਨ ਪੌਂਡ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਐਂਡਰਿਊ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ-ਵਿੰਡਸਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਾਹੀ ਵਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਵਧੇਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਪਣ (ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ) ਲਈ ਜਨਤਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਬਕਿੰਘਮ ਪੈਲੇਸ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਸਾਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ' ਹੈ।

ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ ਰਾਜਾ ਬਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਪ੍ਰਿੰਸ ਆਫ਼ ਵੇਲਜ਼ ਬਣੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਪਿਓ-ਪੁੱਤ ਦੁਆਰਾ ਐਚਐਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਂਝਾ ਟੈਕਸ ਬਿੱਲ 50 ਮਿਲੀਅਨ ਪੌਂਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ 'ਡਚੀ ਆਫ਼ ਲੈਨਕਾਸਟਰ' ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ, ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ 2025-26 ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਨੂੰ 2.52 ਕਰੋੜ ਪੌਂਡ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਿਲੀਅਮ ਨੂੰ 'ਡਚੀ ਆਫ਼ ਕੋਰਨਵਾਲ' ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਬ ਪੌਂਡ ਦੀ, 130,000 ਏਕੜ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਦਾ ਓਵਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਦਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

BASRA
Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ
ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇ ਤਾ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first class work ਅਤੇ

100% ਗਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair
Low or Leaking Refrigerant
Broken Belt
Compressor Failure
Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਉਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੇ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ?' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ?' ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। - ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਹਿਚਹਿ ਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਚਾਬੁਕ ਮਾਰਉ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਹੈੱਡ-ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਿਛਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ) ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੇ ਬੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਨ, ਦਾਸ ਦੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਚੋਂ ਚਾਚਾ ਜੀ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਬੀ.ਏ.; ਬੀ.ਟੀ. ਕਰ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਲੱਗ ਗਏ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਲਗਨ ਤਾਂ ਛੋਟੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਪੂਰਬਲੇ ਉੱਤਮ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਜੀ! ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਉਚੇਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਯਤਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ-ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਾਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ :

ਰਤਨ ਲਾਲ ਜਾ ਕਾ ਕਛੂ ਨ ਮੋਲੁ ॥
ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਅਖੂਟ ਅਤੋਲ ॥੨॥
(ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਃ ੫, ਅੰਗ ੧੮੬)

ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਅੰਤ ਵਡਿਆਈ ਹੈ; ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਆਪ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ ਬੜੇ ਉੱਤਮ ਹਨ, ਦੂਸਰੇ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ ਲਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਟਕ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ! ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀ ਹੈ? ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣਾ ਕਰੋ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲੈਣੀ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਬਾਣੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋਗੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀਚਾਰੋਗੇ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸੰਸਾਰਕ ਧਨ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਹੈ; ਜੋ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਅਵੇਸਲਾ, ਅਣਗਉਲਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਕੂਲੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਇਥੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆ ਕੇ ਜਲ-ਪਾਣੀ ਛੱਕ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਘਰ ਜਾਇਆ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਕਾ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭਾਨੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕਾਕਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਭਤੀਜਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਪੋਥੀਆਂ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਸੰਥਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਸੰਥਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਨੀਯਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੰਥਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸੰਥਿਆ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਜਣੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਗ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਪੜ੍ਹਦੇ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇੜੇ ਬੈਠੇ ਪਾਠ ਸੁਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਆਪ ਜੀ ਉਸ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੋ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਕਾਪੀਆਂ ਤੇ ਲਿਖਾਈ ਜਾਂਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਖੀ ਹੁੰਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸੁਣਾਉਂਦੇ।

ਹੁਣ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਕੂਲੋਂ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਧੇ, ਬਸਤੇ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਆ ਜਾਣਾ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲ-ਪਾਣੀ ਛਕਾ ਕੇ ਘੰਟਾ-ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਸਾਨੂੰ ਸੰਥਿਆ ਦੇਣੀ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਨੇ ਆ ਘੇਰਿਆ। ਬੁਖਾਰ ਭਾਵੇਂ 102 ਡਿ: ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬੈਠ-ਬੈਠ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਸਕੂਲ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਜਾ ਪੁੱਜੇ। ਉੱਥੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਆ ਕੇ ਲੰਮੇ ਪੈ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਲੰਮੇ ਪੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਜਲ-ਪਾਣੀ ਛਕਾਇਆ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਖ਼ਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਅੱਜ ਬੀਮਾਰ ਹਾਂ, ਸੰਥਿਆ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਆਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਰੀਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਰ ਲਵੋ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹੀ ਸੰਥਿਆ ਕਰ ਲਵੋ, ਨਾਗਾ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਆਪ ਨੇ ਫਿਰ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਬੁਖ਼ਾਰ ਕਦੋਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਆਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਦਾ ਬੁਖ਼ਾਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਏ ਸੀ? ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜੀ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਬੈਠ ਕੇ ਮਸਾਂ ਪੁੱਜੇ। ਤੀਸਰਾ ਸਵਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਕੀ ਉੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਵੀ ਸੀ? ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੀਰੀਅਡ ਲਾਏ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਦਵਾਈ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬੁਖ਼ਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੁੱਝ ਫ਼ਰਕ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮਾਸਟਰ ਜੀ! ਵੇਖੋ ਦੁਨਿਆਵੀ ਡਿਊਟੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੁਖ਼ਾਰ ਚੜ੍ਹਿਆਂ-ਚੜ੍ਹਿਆਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸਕੂਲੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਅਜੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿਤੇ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਤਾਂ ਬੁਖ਼ਾਰ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਜੋ ਸਾਡਾ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨ ਢੇਰੀ ਢਾਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ! ਜ਼ਰਾ ਅੰਦਰ ਧਿਆਨ ਮਾਰ ਕੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਕੀ ਮਨ ਠੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?, ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁਖ਼ਾਰ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ।

੧ੳ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ?

ਜੀਵਨ-ਗਾਥਾ
ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ)

ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜਾ ਸਾਹਿਬ
ਡਾ : ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ (ਇੰਡੀਆ-144207)
ਫੋਨ ਨੰ: +91-1886-260334, 98767-60334
Website : www.RamPurKhera.com | Email : RamPurKhera@yahoo.ca

3

ਥੋੜ੍ਹਾ ਚੁਪ ਰਹਿ ਕੇ ਮਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ! ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਜਿਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਘਰੋਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਤੁਰਿਆ ਸਾਂ ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੀ ਭੰਨ ਤੋੜ ਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲੈਣ ਨੂੰ ਮਨ ਆਲਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਨਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪ ਉੱਠ ਖਲੋਤੇ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਬੜਾ ਹਰਾਮੀ ਹੈ :

ਚੰਗਿਆਈਂ ਆਲਕੁ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈਂ ਹੋਇ ਸੇਰੁ ॥
(ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫, ਅੰਗ ੫੧੮)

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਇਸ਼ਨਾਨਾ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਸੰਥਿਆ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਰੀਰ ਕੋਈ ਔਖ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਥਿਆ ਥੋੜ੍ਹੀ ਕਰ ਲਵੋ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਤਾਂ ਔਖਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸਰੀਰ ਦੁਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹਾਨਾ ਭਾਲ ਕੇ ਉਸ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਥਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰ ਪਾਸੋਂ ਵਿੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੱਠ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਮਨ ਇਸ ਸਰੀਰ ਪਾਸੋਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਤਾਂ ਕਰਵਾ ਲਵੇ ਪਰ ਉਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਨਾਲੋਂ ਸੌਖਾ ਕੰਮ, ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਅੜੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ :

ਚਲੁ ਰੇ ਬੈਕੁੰਠ ਤੁਝਹਿ ਲੇ ਤਾਰਉ ॥
ਹਿਚਹਿ ਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਚਾਬੁਕ ਮਾਰਉ ॥੨॥
(ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਅੰਗ ੩੨੯)

ਦੀ ਜੁਗਤੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬੜਾ ਹਰਾਮੀ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ :

ਮਨ ਖੁਟਹਰ ਤੇਰਾ ਨਹੀ ਬਿਸਾਸੁ ਤੂ ਮਹਾ ਉਦਮਾਦਾ ॥
ਖਰ ਕਾ ਪੈਖਰੁ ਤਉ ਛੁਟੈ ਜਉ ਊਪਰਿ ਲਾਦਾ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥ (ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਃ ੫, ਅੰਗ ੮੧੫)

ਸੋ ਵੇਖੋ, ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਢਿੱਲ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦੀ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਗੁਰੂ-ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੋ ਮਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਤਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜਰਾ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਟਿਕਾਣੇ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਨ ਨੂੰ ਢਿੱਲ ਦੇ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਇਹ ਬਹਾਨੇ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਲਾਹੇ ਤੋਂ ਵਿਰਵਾ੧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਨ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਰੇ ਮੂੜੇ ਲਾਹੇ ਕਉ ਤੂੰ ਢੀਲਾ ਢੀਲਾ ਤੋਟੇ ਕਉ ਬੇਗਿ ਧਾਇਆ ॥

ਸਸਤ ਵਖਰੁ ਤੂੰ ਘਿੰਨਹਿ ਨਾਹੀ ਪਾਪੀ ਬਾਧਾ ਰੇਨਾਇਆ ॥੧॥ (ਆਸਾ ਮਃ ੫, ਅੰਗ ੪੦੨)

(ਚਲਦਾ)

ਕੈਲਗਰੀ 'ਚ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ; 16 ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਮਜ਼ਦ

ਵਿਨੀਪੈੱਗ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਲਬਰਟਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ (ਐਕਸਟੌਰਸ਼ਨ) ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕੈਲਗਰੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 16 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੈਲਗਰੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਜੈੱਫ ਬੈੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪਨਾਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਕੋਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ।

ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ (ਜੋਸ਼ੀ), ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸਿੱਧੂ), ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਹਰਮਨ ਗਿੱਲ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਦਕਸ਼ ਗੌਤਮ, ਆਕਾਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੱਗੀ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਨ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰ ਕਿਰਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰੈਲ 2025 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 49 ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 19 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਪਹਿਲੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਨੌਂ ਗੋਲ ?ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 16 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ 56 ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਰਗੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਕੈਲਗਰੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰਡਰ

ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਏਜੰਸੀ (CBSA) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾ ਦੇਣ, ਸਗੋਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਖ਼ਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ, ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; 'ਮੇਡ-ਇਨ-ਇੰਡੀਆ' ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ ਸੌਂਪਿਆ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਫਾਸਟ ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ (ਐਫ.ਪੀ.ਵੀ.) 'ਪੀਐਸ ਲੇਸਪਵਾਰ' ਨੂੰ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ 'ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ 'ਗਾਰਡੀਅਨ ਆਫ਼ ਦ ਬਲੂ ਹੋਰਾਈਜ਼ਨ' ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੈਟਰਿਕ ਹਰਮਿਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਵੱਲੀ ਬੈਠਕ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ, ਕੋਸਟ ਗਾਰਡ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਅੱਜ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੌਂਪਿਆ 'ਮੇਡ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਪਹੁੰਚੇ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਕੋਸਟ ਗਾਰਡ ਬੇਸ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੈਟਰਿਕ ਹਰਮਿਨੀ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ ਸੌਂਪਿਆ। ਗੋਆ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਖਾਸ ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ ਨਾਲ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਇਕਨਾਮਿਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, 'ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਕੋਸਟ ਗਾਰਡ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਪੈਟਰੋਲ ਵੈਸਲ 'ਲੇਸਪਵਾਰ' ਸੌਂਪਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਹੈ।'

ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ 'ਗਾਰਡੀਅਨ ਆਫ਼ ਦ ਬਲੂ ਹੋਰਾਈਜ਼ਨ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਸੇਸ਼ੇਲਜ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਨਮਾਨ 'ਗਾਰਡੀਅਨ ਆਫ਼ ਦ ਬਲੂ ਹੋਰਾਈਜ਼ਨ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਗ੍ਰੀਨ ਵਿਜ਼ਨ' ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਗਰੋਥ 'ਤੇ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਈ 2026 ਵਿੱਚ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਐਗਰੀਕੋਲਾ ਮੈਡਲ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 2018 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 'ਸਿਓਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਮਿਲਿਆ ਸੀ। 2018 ਵਿੱਚ ਹੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਕਾਰੀ 'ਚੈਂਪੀਅਨਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਅਰਥ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜੀ ਜਪਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਜਪਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਾਨੇ ਤਾਕਾਈਚੀ 16ਵੇਂ ਭਾਰਤ-ਜਪਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ 3 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਤਾਕਾਈਚੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਦੌਰਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਜਪਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 16ਵੇਂ ਭਾਰਤ-ਜਪਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਹਮਅਹੁਦਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੌਰੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਉਸ ਸਾਂਝੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ 2025 'ਚ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਰੱਖਿਆ ਸਮਰਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਤਾਲਮੇਲ, ਸਾਂਝੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਪਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼, ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਸੌਰ ਊਰਜਾ, ਆਰਟੀਫਿਸ਼ਿਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, (ਏ.ਆਈ.) ਬਾਇਓਗੈਸ, ਤੇਲ, ਗੈਸ, ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਆਦਿ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ?

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਮ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸਪੋਰਟ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ?

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਉਲਝਣ ਉਦੋਂ ਵਧੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਪਛਾਣ ਤੇ ਪਤੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਵੋਟਰ ਆਈ.ਡੀ., ਜੋ ਅਸਲ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਤਾਂ ਆਖ਼ਿਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਅਸਹਿਜ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕੋਈ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਇਕ ਖਾਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬਟੂਏ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

CALL US: 209-637-0210 | 612-578-8078
925-495-0207

SAN RAMON
Lathrop & Main Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC

CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION

VISIT US NOW!

DR. RAJESH MAHESHWARI, MD

SAN RAMON
San Ramon
URGENT CARE & CLINIC
9140 Alcosta Boulevard Ste D
San Ramon, CA 94583
(925) 361-5959

LATHROP
Lathrop
URGENT CARE
15810 Harlan Road #A
Lathrop, CA 95330
(209) 983-9000

MAIN STREET
Main Street
URGENT CARE
1040 North Main Street
Manteca, CA 95336
(209) 825-5155

https://www.sanramonurgentcare.com/

Email us at info@sanramonucc.com

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਸਤੇ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਝੂਠ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੋੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਏ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ -ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਪੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਲਈ ਉੱਚਾ ਜੀਵਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਅਧੋਗਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ।'

ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹਨ-ਜੋ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪਾਸ ਵੇਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭੇੜੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪੁਰ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਮੈਂ ਮੁੜ ਇਹੋ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਜਾਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਖਾਂਦੀ ਹੈ...। ਦਲਿਤ ਤੇ ਦੁਖੀਆਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨੀਚਤਾ ਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਓਨਾ ਹੀ ਉੱਚੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ। ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਭਾਰੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਬਤੌਰ ਸਿੱਖ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ।'

ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।'

ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਪੰਧ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਰੁਚੀ:
ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ (1932-1947)
ਮੈਨੇਜਰ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਹਾਲ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਸਨੌਰ, ਪਟਿਆਲਾ
ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਬੰਬਈ

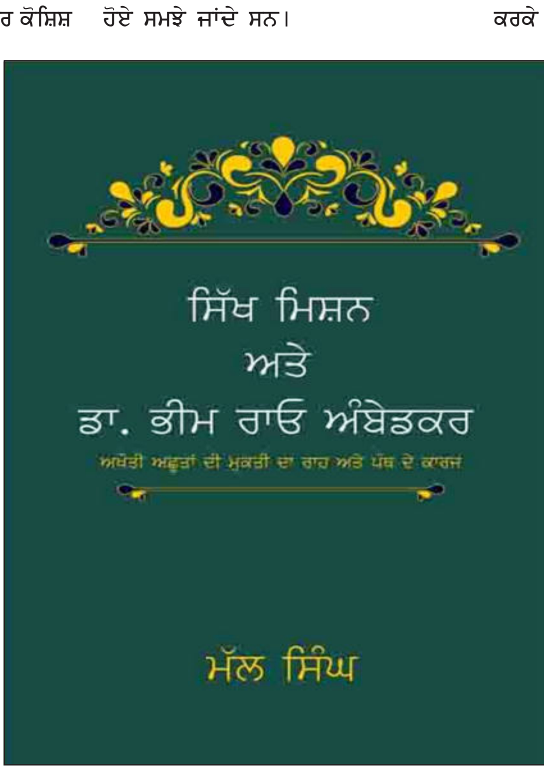

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਰਣ ਤੇ ਜਾਤ ਵੰਡ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਤਥਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੈ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਕੀਤੇ ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਨਸ਼ਟ ਹੋਏ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਅਜੇਹੇ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਰੀ ਦੇਸ ਵਸੋਂ ਦੀ ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਘਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਉਚੇਰਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਵੱਡੇ ਗ਼ਰੀਬ ਸਨ।

ਅਜੇਹੇ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਨੀਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸ਼ੀਸ।'

ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਛੂਤ ਛਾਤ ਦਾ ਏਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਬੀਤੇ ਸੌ ਕੁ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਦਬਾਓ ਦੇ ਜੂਲੇ ਨੂੰ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਲਾਹ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ।

ਇਹ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਖੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ।

ਸ. ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਜਥਾ ਲੈ ਕੇ ਬੰਬੇ ਰਵਾਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੌਂ ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਸਮਿਲਤ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਮੇਰੀ ਸਰਕਰਦਗੀ ਹੇਠ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਵਰੀ 1936 ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ, ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਗਿ. ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਗੀ ਜਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਸਾਂ ਬੰਬਈ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਟਰੈਕਟ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਮਰਹੱਟੀ ਵਿਚ ਛਪਵਾਏ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਹਾਰ ਜ਼ਾਤੀ ਦੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਿਤੀ 11-12 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਨੇ ਵਿਚ ਅਛੂਤ ਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਦੀ ਇਕ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸੀ। ਅਸਾਂ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਤੇ ਛਪੇ ਟਰੈਕਟ ਵੰਡਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਤੇ ਪੂਨੇ ਦੀਆਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੇ ਪੰਡਾਲ ਲਾਗੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਲੰਗਰ ਦੇ ਪਕਾਉਣ ਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਲਈ ਭੀ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ। ਪੂਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਛੂਤ ਛਾਤ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸੀ।

(ਚਲਦਾ)

ਸਾਊਥਾਲ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕੈਦ

ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵੇਚਿਆ 1 ਲੱਖ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਪੌਂਡ ਦਾ ਨਸ਼ਾ

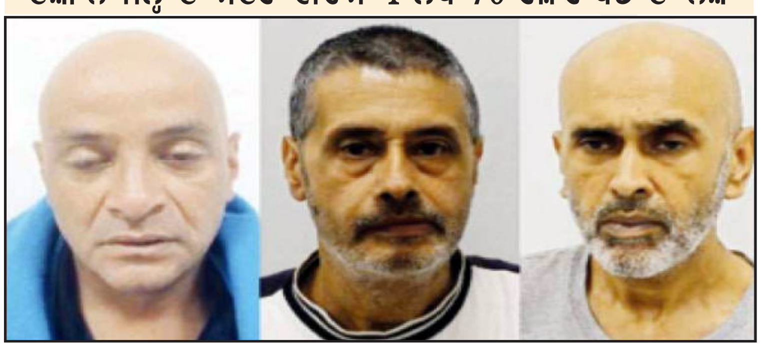

ਲੰਡਨ : ਵੈਸਟ ਲੰਡਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਗੈਂਗ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗੈਂਗ ਨੇ ਕੁੱਲ 174,000 ਪੌਂਡ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਹਰਦੀਪ ਥਿੰਦ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਤੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਬਰਾੜ ਨੂੰ 3 ਸਾਲ ਤੇ 4 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੇ ਲੀਐਂਡਰੀਆ ਲਿੰਚ ਨੂੰ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 59 ਸਾਲਾ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਢਿੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੈਂਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। 48 ਸਾਲਾ ਹਰਦੀਪ ਥਿੰਦ, ਜਿਸਨੂੰ 'ਹੈਰੀ ਸਿੰਘ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2024 ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ "ਹਾਦੀ" ਨਾਮਕ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਡਰੱਗ ਲਾਈਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰਗਨਾ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਥਿੰਦ ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਕੋਕੀਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿਚ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਇਕ ਬਰਨਰ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਡਰੱਗ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ। ਇਸ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ 46 ਸਾਲਾ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਬਰਾੜ ਤੇ 49 ਸਾਲਾ ਲੀਐਂਡਰੀਆ ਲਿੰਚ ਸਨ। ਨੇਸਟਲਜ਼ ਐਵੇਨਿਊ, ਹੇਜ਼ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਰਾੜ ਕੋਲ ਨਸ਼ੇ ਰੱਖਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਾਵਲੇ ਰੋਡ, ਹੇਜ਼ ਵਾਸੀ ਲਿੰਚ ਨਸ਼ੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਸੀ।

ਝੂਠੀਆਂ-ਸੱਚੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਚ ਲਿਪਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਨਿਸ਼ਕਾ ਕਾਂਡ ਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਆਂ

41 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਘਾੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਬਰਕਰਾਰ; ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ- 'ਆਖ਼ਰ ਸੱਚ ਕਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ?'

ਵੈਨਕੂਵਰ : ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ (ਵਾਇਆ ਦਿੱਲੀ) ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਲਾਈਟ ਨੰਬਰ 182, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਕਨਿਸ਼ਕਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, 23 ਜੂਨ 1985 ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਬੰਬ ਅੱਧ-ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਫਟ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੋਇੰਗ 747 ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਸਵਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਮਲਬਾ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਤੱਟ ਨੇੜਿਓਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅਮਲੇ ਸਮੇਤ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ 329 ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 268 ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕੈਨੇਡਿਆਈ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ।

ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਇਨਸਾਫ਼ : ਉਸੇ ਦਿਨ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਉੱਡੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਬੰਬ ਟੋਕੀਓ ਦੇ ਨਾਰੀਤਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਲੈਂਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫਟਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਾਮਾਨ ਲਾਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਵਾਲੇ ਬਕਸੇ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਜੋ ਖੁਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲੀ, ਪਰ ਕਦੇ ਗਵਾਹ ਮੁਕਰਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ।

ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ : ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਤਾਲਮੇਲ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੌਕਸੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ (CSIS) ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹਾਦਸੇ ਦੀ 40ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਗਰਮਖਿਆਲੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਓਟਵਾ, ਟੋਰਾਂਟੋ, ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਅਤੇ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਤੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ-ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸੱਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦੇ ਬੱਬਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ, ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ (ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲਾਂ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ ਵਿਰੁੱਧ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ 1992 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ ਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਦਿਆਂ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ 2013 ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਬਰੀ ਹੋ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ। 41 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਸੈਂਕੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਮਨਸ਼ਾ ਕਿਸ ਦੀ ਸੀ?

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ M.D., C.M.D. ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੇਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ ‘ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ’ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ’ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ‘ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ’ ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ’ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ‘ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ’ ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ’ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ’ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com ’ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

(ਸ) ਛੋਟੀ ਆਂਤੜੀ :

1. ਡਿਉਡਿਨਮ, ਜਿਜੁਨਮ, ਅਤੇ ਈਲੀਅਮ ਛੋਟੀ ਆਂਤੜੀ ਬਣਾਰਦੀਆਂ ਹਨ।

2 ਛੋਟੀ ਆਂਤੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਹ) ਵੱਡੀ ਆਂਤੜੀ :

1. ਵੱਡੀ ਆਂਤੜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਸੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਖਾਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

2. ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ ਫਲੋਰਾ ਬਣਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

3. ਵਿਟਾਮਿਨ-ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਇਓਟਿਨ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(ਕ) ਹੋਰ ਅੰਗ :

1. ਜਿਗਰ : ਬਾਈਲ ਬਣਾਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚਰਬੀ ਦੇ ਪਚਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

2. ਪਿੱਤਾ : ਜਿਗਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਾਈਲ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਿੱਤਾ ਸਟੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3. **ਪੈਂਕਰੀਆਜ਼ :**

-ਸ਼ੂਗਰ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਲਈ ਇੰਨਸੁਲਿਨ ਬਣਾਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਸੁਲਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

-ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟਸ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਲਈ ਐਂਨਜ਼ਾਈਮ ਬਣਾਰਦਾ ਹੈ।

-ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਾਈਕਾਰਬੋਨੇਟ ਬਣਾਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਹਤਮੰਦ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

1. ਦਿਨ ਵਿੱਚ 1-2 ਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣ ਨਾਲੋਂ 3-4 ਜਾਂ 5 ਵਾਰ ਘੱਟ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਖਾਓ।

2. **ਪਾਣੀ :** ਸਰੀਰ ਦੇ ਠੀਕ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 6-7 ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

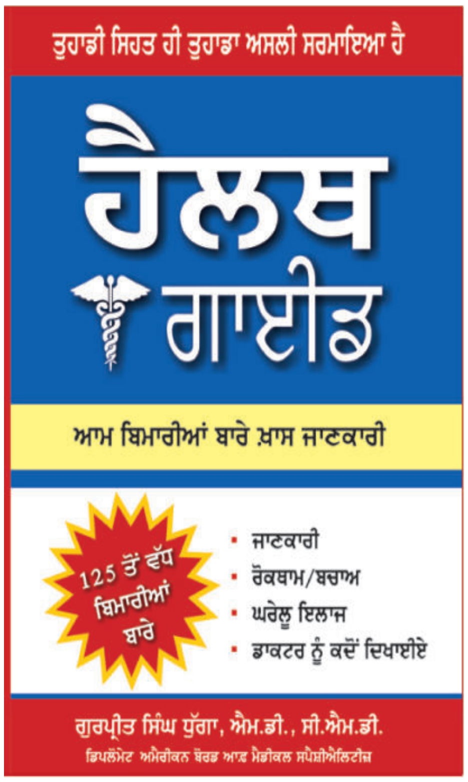

3. **ਚਰਬੀ :**

ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਚਰਬੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ : ਮੂੰਗਫਲੀ, ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ (ਔਲਿਵ), ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਤੇਲ, ਬੀਜ, ਨੱਟਸ, ਐਵੋਕੈਡੋ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਓ।

ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਚਰਬੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ : ਮੱਖਣ, ਸਲਾਦ ਡਰੈਸਿੰਗ, ਮਾਰਜੇਰੀਨ, ਨਾਰੀਅਲ ਦਾ ਤੇਲ, ਪਾਮ ਦਾ ਤੇਲ, ਮੇਓਨੀਜ਼ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

4. **ਦਾਲ :** ਦਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਪ੍ਰੋ-ਬਾਇਓਟਿਕ (ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਜੋ ਪਾਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

5. **ਗੁੜ :** ਚੀਨੀ ਨਾਲੋਂ ਗੁੜ, ਮਿੱਠੇ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੀਆ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ। ਗੁੜ ਸੀਲੇਨੀਅਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ।

6. **65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ :** ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨਡੀ ਲਵੋ (ਕਰੀਬ 1500 ਐਮ.ਜੀ. ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ 4000-600 ਆਈ.ਯੂ. ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ)।

7. **ਮੱਕੀ (ਕੌਰਨ) :** ਇਹ ਖਾਣੇ ਦੇ ਫ਼ਾਈਬਰ, ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ-1, ਬੀ-5, ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ, ਫ਼ੋਲਿਕ ਐਸਿਡ ਅਤੇ ਫਾਸਫੌਰਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ।

ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਦਤਾਂ

1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਖਾਓ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ, ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਬਰਾਊਨ ਬ੍ਰੈੱਡ ਵਗ਼ੈਰਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਹੋ ਤਾਂ ਆਂਡੇ ਅਤੇ ਮੀਟ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

2. ਮਿੱਠਾ ਘੱਟ ਲਓ। ਮਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਅਤੇ ਫ਼ਾਈਬਰ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

3. ਨਮਕ ਘੱਟ ਖਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਨਮਕ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

4. ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ।

੫. ਘੱਟ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਖਾਣੇ ਖਾਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਰਬੀ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਖਾਣਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਗੁਣਾ ਕੈਲਰੀਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰ ਵਧਦਾ ਹੈ।

6. ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਵੀ ਕਰੋ।

7. ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੈਲਰੀਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੱਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

8. ਖਾਣਾ ਘੱਟ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਖਾਣ ਨਾਲ, ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ

ਧਾਰਮਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਰਬੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਫ਼ਾਈਬਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਧ ਉਮਰ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟਾਪੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਘੱਟ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਥੋੜਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮਿਨਰਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਖਾਣੇ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

HEALING HERBS & MASSAGE

ANY TYPE OF LADIES & GENTS PROBLEM

Healing Herbs & Healing Massage

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ?

Cure with Homeopathy or Ayurved Best Natural Way of treatment with no side effects.

ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ !

ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰੋ ! ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਪਹੁੰਚੋ।

ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਸੀ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ, ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਿਸ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ:
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ: ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ: ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਇਥੇ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ 510-200-1110

ਪਤਾ: 3038 Castro Valley Blvd, Castro Valley, CA 94546

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਨਾਲ ਜਗਮਗਾਇਆ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ; ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਸਰੋਵਰ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਦੀਪਮਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਸੰਗਮ:

ਦੀਪਮਾਲਾ: ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ (Lamps) ਬਾਲ ਕੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ।

ਪਵਿੱਤਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਵਾਹ: ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ: ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਨੀ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ।

ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ: ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮੀਰੀ' (ਰਾਜਨੀਤਿਕ/ਸੰਸਾਰਕ ਸ਼ਕਤੀ) ਅਤੇ 'ਪੀਰੀ' (ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ) ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰਵਉੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ : ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਏ ਜੀ ਵਿਖੇ ਸੁੰਦਰ ਜਲੌਅ (Special Exhibition of Sacred Artifacts) ਵੀ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਆਂ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 40 ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਟੇਕਿਆ ਸੀਸ !

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪਹੁੰਚੇ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੈਣੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਟੁੱਟੀ ਗੰਢੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ।

ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ) ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ:

ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (SGPC) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ 'ਸਿਰੋਪਾਓ' ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਇਲਾਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ ਢਾਬ) ਦੀ ਧਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਾਸ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ:

40 ਮੁਕਤੇ ਅਤੇ ਮਾਈ ਭਾਗੋ: ਇਹ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁਗ਼ਲ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਜੰਗ ਲੜੀ ਸੀ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 'ਬੇਦਾਵਾ' ਦੇ ਕੇ ਗਏ 40 ਸਿੱਖ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ।

ਟੁੱਟੀ ਗੰਢੀ ਸਾਹਿਬ: ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੇਦਾਵਾ ਫਾੜ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੋੜਿਆ ਸੀ (ਟੁੱਟੀ ਗੰਢੀ) ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 40 ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ 'ਮੁਕਤੇ' ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ' ਪਿਆ।

ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਧਾਰਮਿਕ ਫੇਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਈ ਕੌਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ, ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਗਤੀ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਵਿਚਾਰ ਹੈ : ਚੁੱਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਾਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਗੌਰਵ ਅਭਿਨੰਦਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ 109 ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦਾ ਭਵਿਆ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬੀ ਗੌਰਵ' ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਚੁੱਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਈ ਕੌਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਔਖੇ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਭੂਗੋਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ, ਬਹਾਦਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਚੁੱਘ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ 109 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧ ਸਮਰਪਣ ਤੇ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ, ਦਿੱਲੀ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਿਧੂੜੀ, ਯੋਗੇਂਦਰ ਚਾਂਦੋਲੀਆ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਹਰਾਵਤ,

ਬਾਂਸੁਰੀ ਸਵਰਾਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵਾਹੀ, ਮੰਤਰੀ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸੂਦ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਜਗਦੀਸ਼ ਮੁਖੀ, ਸੰਤ ਅਜੈ ਭਾਈ ਜੀ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਪਾਰਸ਼ਦਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਕਤਰ ਦੇਵੇਗਾ 6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ; ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਦੁਬਈ : ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਜੰਗੀ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਈਰਾਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਸੂਦ ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਈਰਾਨ ਦੇ 6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ (ਲਗਭਗ 50,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰੋਕ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਤਰ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕੁੱਲ 12 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ 6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਈਰਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਜਲਦ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈ ਗਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਕਤਰ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਜ਼ੇਸ਼ਕੀਅਨ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫੰਡ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਚਰਮ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਹਿਰੀਨ ਅਤੇ ਕੁਵੈਤ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ 'ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ' ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਈਰਾਨੀ ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀ 'ਇਰਨਾ' ਮੁਤਾਬਕ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਡਗਮਗਾ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਹਾਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅੜਚਣਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਵੱਲੋਂ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਹਮਲੇ, 29 ਹਲਾਕ

ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੂਹੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ-ਘੱਟ 29 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਅੱਤਾ ਤਾਰੜ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਨੀਮ ਫ਼ੌਜੀ ਰੇਂਜਰਾਂ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁਪਣਗਾਹਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੇ ਕਾਬੁਲ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਟਕਰਾਅ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਫ਼ਗਾਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਥੇ ਕਾਬੁਲ ਨੇ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਨਰ, ਪਕਤੀਆ ਤੇ ਪਕਤਿਕਾ ਸੂਬੇ 'ਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਤਾਰੜ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੱਜਰੇ ਹਮਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ੈਬਰ ਪਖ਼ਤੂਨਖ਼ਵਾ, ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਤੇ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰੇਂਜਰਜ਼ (ਸਿੰਧ) ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਸਲਾਮਤੀ ਦਸਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੂਹੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਮਾਤ-ਉਲ-ਅਹਿਰਾਰ (ਜੇ ਯੂ ਏ) ਤੇ ਫ਼ਿਤਨਾ ਅਲ ਖਵਾਰਿਜ ਦੀਆਂ ਛੁਪਣਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 29 ਖਵਾਰਿਜ ਮਾਰੇ ਗਏ।" ਵਿਦੇਸ਼ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਤਾਹਿਰ ਅੰਦਰਾਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਫ਼ਗਾਨ ਮੂਲ ਦੇ ਇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਨ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 5 ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘੇਗਾ ਖਮੇਨੀ ਦਾ ਜਨਾਜ਼ਾ; ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਜੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸਪੁਰਦ-ਏ-ਖਾਕ

ਤਹਿਰਾਨ : ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਪੰਜ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਮੇਨੀ, ਜੋ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੀਪਬਲਿਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਖਮੇਨੀ ਨੇ 37 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ (ਅਯਾਤੁੱਲਾ) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। 1979 ਦੀ ਇਸਲਾਮੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੀਪਬਲਿਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਬਣੇ। 1939 ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹਦ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਖਮੇਨੀ ਨੇ 1981 ਤੋਂ 1989 ਤੱਕ ਈਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਰੂਹੁੱਲਾ ਖ਼ੋਮੈਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਰਾਨ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਮੇਨੀ ਦੀ ਦੇਹ ਆਪਣੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨ -ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਹਿਰਾਨ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਮਾਰੋਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਮੋਸੱਲਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਈਰਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅੱਬਾਸ ਅਰਾਘਚੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਰਾਕ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਮੇਨੀ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ 9 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮਸ਼ਹਦ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ

ਤਿੰਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਜਾ-ਏ-ਮੌਤ, ਅਪਰਾਧ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਢਾਕਾ: ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਢਾਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਹਬੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 2024 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪਤਨ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਗੁਲਾਮ ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਮਜੂਮਦਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 1,400 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ 5 ਅਗਸਤ, 2024 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 2010 ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1971 ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਹਸਨੁਲ ਹੱਕ ਇਨੂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 17 ਨਵੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ, ਇਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਅਸਦੁਜ਼ਮਾਨ ਖਾਨ ਕਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਸਾਬਕਾ ਆਈਜੀਪੀ ਚੌਧਰੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਅਲ-ਮਾਮੂਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਝੁਕਾਂਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ : ਪੀ. ਐੱਮ. ਮੇਲੋਨੀ

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਰਜੀਆ ਮੇਲੋਨੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਮੇਲੋਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਟਲੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੋਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਰਜੀਆ ਮੇਲੋਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਲਈ 'ਭੀਖ' ਮੰਗੀ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਲਈ ਇੰਨੀ ਬੇਤਾਬ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਤਰਸ ਆ ਗਿਆ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੇਲੋਨੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕੇਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਮੇਲੋਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਟਲੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਂਟੋਨੀਓ ਤਾਜਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਇਟਲੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਤਾਜਾਨੀ ਨੇ 21 ਅਤੇ 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮਿਆਮੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ÷ਤਬਾਹੀ÷ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

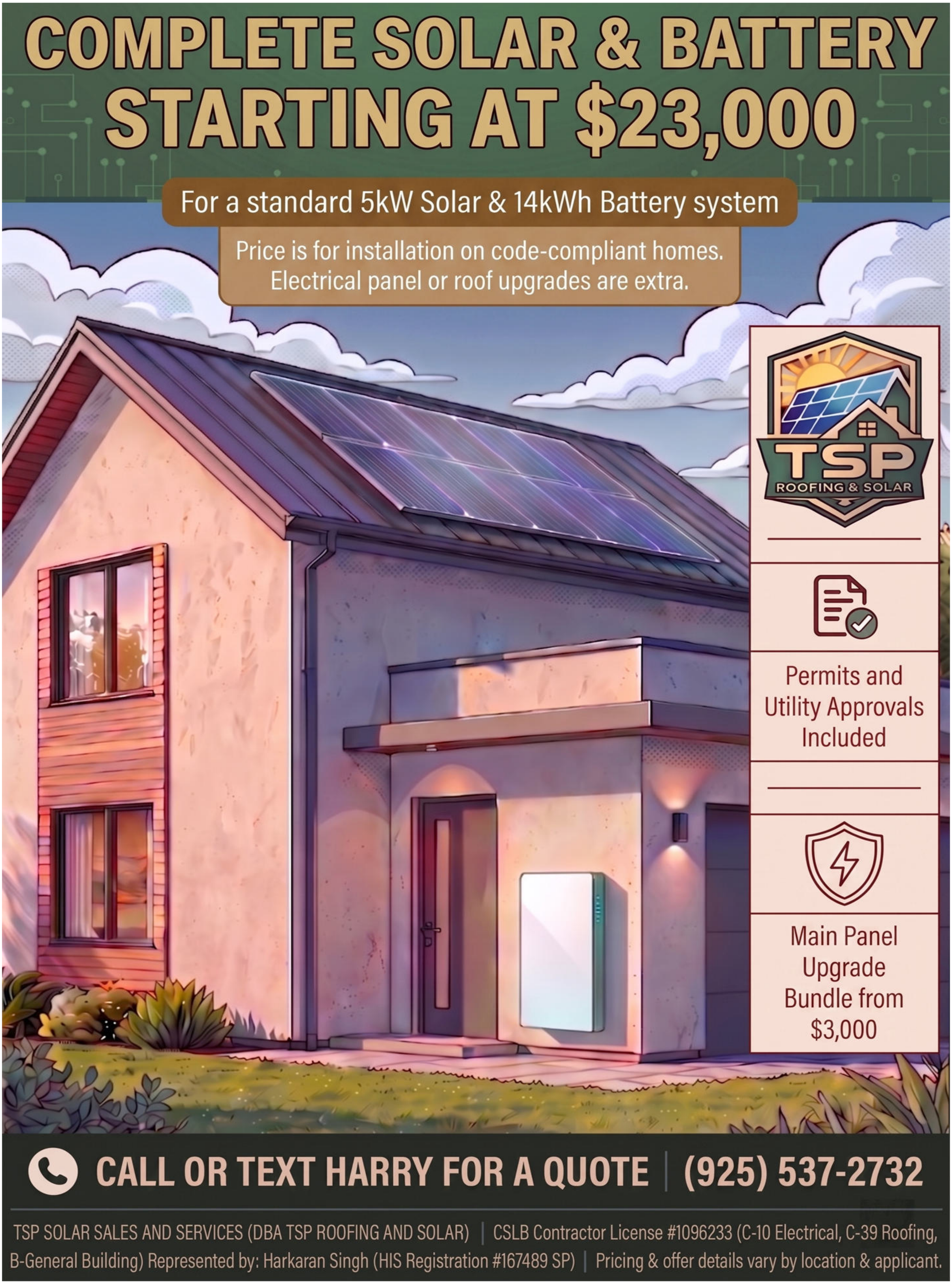
COMPLETE SOLAR & BATTERY
STARTING AT $23,000
For a standard 5kW Solar & 14kWh Battery system
Price is for installation on code-compliant homes.
Electrical panel or roof upgrades are extra.
TSP
ROOFING & SOLAR
Permits and Utility Approvals Included
Main Panel Upgrade Bundle from $3,000
CALL OR TEXT HARRY FOR A QUOTE | (925) 537-2732
TSP SOLAR SALES AND SERVICES (DBA TSP ROOFING AND SOLAR) | CSLB Contractor License #1096233 (C-10 Electrical, C-39 Roofing, B-General Building) Represented by: Harkaran Singh (HIS Registration #167489 SP) | Pricing & offer details vary by location & applicant.

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ, ਡੇਵਿਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ. ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਮਿਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਥਿਆਰ ਬਣੀ 'ਦਸਤਾਰ'

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਇਹ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮਿਟਣਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਤਮਿਲ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਖ ਬਣਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਅਨੁਭਵ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤਾਮਿਲ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾਇਆ; ਸਗੋਂ ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਡੂੰਘੀ ਸਵੈ-ਅਣਖ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇਪਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਵਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦਾ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ

ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਸੋਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਰੀ (ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਵਜੋਂ ਜਾਪਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ—ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ—ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਧਰਮ) ਨੂੰ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਜੀਵਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਬਲਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤਸੁਕਤਾ—ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ—ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਅਣਖ ਦੁਆਰਾ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਓਪਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ; ਸਗੋਂ, ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਹੈ:

'ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ; ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ, ਸਿੱਖੀ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਆਈ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਇਹ ਸਨਮਾਨ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਅਣਖ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਖੋਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।'

6. ਤਾਮਿਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ 'ਸਿੱਖ' ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਸਥਾਨਕ ਤਾਮਿਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ

ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ, ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਨਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਮਿਲ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ

ਵਕੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵੱਈਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਉਚਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਏ ਜਾਣ।

7. ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ SGPC ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ) ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਤਮਿਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ-ਥਲੱਗ ਹੈ? ਤਾਮਿਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੱਖਣ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੂਗੋਲਿਕ ਦੂਰੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਅਧਿਆਤਮਿਕ, ਬੌਧਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਮ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਕਾ ਇਸਲਾਮ ਲਈ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੀਟ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਯਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਉਹ ਭੂਗੋਲਿਕ ਨੇੜਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਗੋਂ, ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹੀਏ ਜਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਨੇੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਂਝੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ।

ਅੱਜ, ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ (ਯਾਤਰਾਵਾਂ) ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੋਚ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹੱਦਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿਛੋਕੜਾਂ, ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾਈ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਚਲਦਾ)

ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ 'ਸਵਰਗ' ਬਣਿਆ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤਨ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਦੀ ਠੱਗੀ; ਇੱਕ ਸਾਲ 'ਚ 540 ਕਰੋੜ ਦੀ ਠੱਗੀ; 63 ਹਜ਼ਾਰ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਜਾਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਔਸਤਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਾਲ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੱਗਾਂ ਨੇ 540.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਉਡਾ ਲਏ। ਪੰਜਾਬੀ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਜਾਲ 'ਚ ਸੌਖੇ ਹੀ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸਟੇਟ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਨੀਰਜਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2024 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਠੱਗਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਵੀ ਕਰਾਏ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ 'ਸਵਰਗ' ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਲੰਘੇ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 63,749 ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤਨ ਪੌਣੇ ਦੋ ਸੌ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਜ਼ਰੀਏ 540.39 ਕਰੋੜ ਦਾ ਲੈਣ ਦੇਣ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 62,253 ਪੁਲੀਸ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ 'ਚ ਵਿੱਤੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਲੰਘੇ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ 16.13 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 23.43 ਫੀਸਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਠੱਗਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਾਈ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਨੇ ਆਪਸ 'ਚ ਹੱਥ ਮਿਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਮੁਤਾਬਕ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਨਲਾਈਨ ਅਰਦਾਸ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਭੇਜਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ 3,49,100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਾਲ 500 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ।

ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਲੰਧਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਵਿੱਚ 16,032 ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 6.81 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ 7,344 ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕਰਕੇ 2.56 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ 7,201 ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕਰਕੇ 3.96 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 6,930 ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਹੋਏ ਅਤੇ 93,16,954 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਘੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ ਦਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਟਰਾਂਸਫ਼ਰ ਕਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਰਧਮਾਨ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਐੱਸ ਪੀ ਓਸਵਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਠੱਗੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਪੈਸਾ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿਖਾ ਕੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਵੀ ਫਸ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲੀਸ (ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ) ਵੀ. ਨੀਰਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਠੱਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਗਰੂਮਿੰਗ, ਸਾਈਬਰ ਬੁਲਿੰਗ, ਸੈਕਸਟੋਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਔਨਲਾਈਨ ਦੋਸਤੀ ਵਰਗੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੌਕਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਲੇਖ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲੀ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਸੀ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕੇ, ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਹੀ ਮਾਰਗ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
209-321-3771

ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਸੀ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 78 ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹਾਲੀਆ ਇਕੱਤਰਤਾ, ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੋੜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸੰਵਾਦ, ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜਮੀ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਨੀਅਤ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਥ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਹ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਆਪ ਪੜ੍ਹਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ: ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ। ਧਰਮ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਮ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰਗਾਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਖ਼ੁਲਾਸੇ 'ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ (ਸਟੇਟਸਮੈਨਸ਼ਿਪ) ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਪਾੜਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹਾਂ' ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਰਲ ਪਰ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਸੀ: ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਨਾਲੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰਥਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ, ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਮੀਮਾਂ (ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਾਂ) 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ, ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ ਚਰਚਾ ਪੰਥਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਿਹਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਆਣਪ, ਸਬਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸਾਹਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਨੈਤਿਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕਣ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰਮਤਿ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲੀਆ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਏਕਤਾ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਤਿਕਾਰਪੂਰਵਕ ਤਾਲਮੇਲ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਈ ਲੋਕ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ, ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸੰਵਾਦ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਇਹ ਮੁੱਲ ਅਤਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ।

SGPC ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਏ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਖ਼ੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਅਜ਼ਾਦਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ ਭਾਈ ਲਾਲ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ । ਇਹ ਜੱਥਾ ਬੀਤੇ ਕੱਲ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਪਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਅਜ਼ਾਦਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ ਜੋ ਕੀਰਤਨ ਕਲਾ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਸਦੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਗਏ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਣਦੀ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ, ਸਮਾਧ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 7 ਨਵੇਂ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।

ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋਈਆਂ 5 ਬੀੜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਉਪਰੰਤ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰਵਾਨਾ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ : ਇੱਥੋਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਭੁੱਟੀਵਾਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਵਾਲ ਕਲਾਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਚਖੰਡ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਪਵਿੱਤਰ ਬੀੜਾਂ, ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਉਪਰੰਤ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ ਸਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਦੋ ਕੁ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਰੀਬ 3 ਕੁ ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁੱਖ ਆਸਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧੂੰਆ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਸੰਘਣੇ ਧੂੰਏ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਤੋੜ ਕੇ ਅੱਗ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ ਤੇ ਉਦੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੁੱਲ 10 ਬੀੜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਬੀੜਾਂ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ 4 ਬੀੜਾਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੌਂਕੀਆਂ, ਪੀੜੀਆਂ ਤੇ ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਲੜੀ 'ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ' ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਆਗਾਜ਼

'ਜਿਸ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਕੌਮ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਗੂੰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।' ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਤੇ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣ ਅਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਲੜੀ 'ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਕੀਜ਼ਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਧੜਕਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਜੂਦ ਦਾ ਜਿਉਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਲੇਖਿਕਾ ਹਨ—ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਤੋਂ ਉੱਘੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਪ੍ਰਖ਼ਰ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਕ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਐਮ.ਐਮ. ਵਿੱਚੋਂ ਟਾਪਰ ਰਹੀ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਇਹ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਸੁਹਾਗਾਂ, ਘੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਅਮਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਣਗੇ, ਜਿਸਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੁਸਤਕਾਂ (ਜਿਵੇਂ: 'ਸਾਡੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਗੀਤ' ਅਤੇ 'ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ') ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਧੁਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਆਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਹਮਸਫ਼ਰ ਬਣੋ। — ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਪਾਦਕੀ: ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ: ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅੰਬਰ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਚੰਦਰਮਾ-ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ

'ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਓਂ ਨਹੀਂ ਖੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਜੋ ਲਫ਼ਜ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ—ਲੋਕ, ਲੋਕ, ਲੋਕ...।' — ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਲੜੀ-6)

ਲੋਕਗੀਤ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ

ਲੋਕਗੀਤ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਰ ਪੜਾਅ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰਸਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਗੀਤ ਹਰ ਰਸਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕਾਵਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ। 'ਲੋਕਗੀਤ' ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਰਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਦੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸਿਆਹੀ ਵਿਚ ਡੁਬੋ ਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਵਰਕਿਆਂ ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, "ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਓਂ ਨਹੀਂ ਖੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਜੋ ਲਫ਼ਜ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਲੋਕ---ਲੋਕ---ਲੋਕ। ਲੋਕ ਅਮਰ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ-ਮੂੰਹ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਈਆਂ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਛੱਟੇ ਨਾਲ ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਕਰ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਖਲੋਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੋਕਗੀਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸ ਕੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਪੂੰਜੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਜੇ ਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤੇਰੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਜਿੰਨੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਹੋਵੇ।

ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਸਾਮਗਰੀ ਅਤੇ ਭਾਵ ਅਰਥ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਸੁਭਾਅ, ਇੱਛਾਵਾਂ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਕਿੱਤੇ, ਸ਼ੌਕ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਦਲੇ ਹਨ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਫ਼ੁੱਲਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ -ਸਾਮਗਰੀ ਅਤੇ ਭਾਵ ਅਰਥ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਰੰਗ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਰਗੀ ਬਣਾਉਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਵੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੇਰੀ ਕਾਨੀ ਨੂੰ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘੁੰਗਰੂ ਲੱਗਣ। ਇਹ ਛਣਕਦੀ ਹੋਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣ ਸਕੇ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਮ 'ਸੋਚਾਂ' ਦੀਆਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਤਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਇਕ ਸੋਚ ਏ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਰਜਣ ਦੀ,
ਚਿੰਤਨ ਲਈ ਜੁਗਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਏ।
ਕਾਇਨਾਤ ਜਦੋਂ ਸੌਂ ਜਾਂਦੀ ਏ,
ਇਹ ਉੱਠ ਕੇ ਦੀਪ ਜਗਾਉਂਦੀ ਏ।
ਜਿਹਦੀ ਲੋਕ ਗੀਤ ਜਿੰਨੀ ਉਮਰ ਹੋਵੇ,
ਇਕ ਨਜ਼ਮ ਇਹ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਗੀਤ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ, ਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਲੋਕਗੀਤਾਂ (ਵੈਣਾਂ) ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ''ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਰਸਮ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਉਂ ਰਸਮ ਜਦੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਨਾਲ ਰੂੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।''

ਇਹ ਰਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ਮੀਆਂ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਵਿਧੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਨਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਸਵਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ਮੀ ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਹਰ ਰਸਮ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦਾ ਜੁੜੇ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਗੀਤ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿਚ ਅਗਨੀ, ਪਾਣੀ, ਲੋਹੇ, ਚੌਲ, ਲਲੇਰ, ਅੰਬਾਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਜਾਂ ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਤਿੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਨੀ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਸੁੱਚਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੌਲ, ਲਲੇਰ, ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਤਿੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਬ ਦੇ ਪੱਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਕੱਚੀ ਧਾਮ ਪੱਕੀ ਧਾਮ

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਰਾਤਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਰਾਤ ਠਹਿਰ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੁੜਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਖਾਂਦਾ-ਪੀਂਦਾ ਬੰਦਾ ਬਰਾਤ ਦੋ ਰਾਤਾਂ ਵੀ ਡੱਕ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਨ ਬਰਾਤ ਅਟਕਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਬ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਵੀ ਭਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਆਫ਼ਰੇ ਬਟੂਏ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੇ। ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ, 'ਬੈਂਕ ਬੈਲੇਂਸ' ਸੁਆਣੀਆਂ ਨੇ ਦੁਪੱਟੇ ਦੀ ਕੰਨੀਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ?ਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸਾਂ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਪ੍ਰੀ-ਵੈਡਿੰਗ ਸ਼ੂਟ, ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ, ਯੂਟਿਊਬ ਵਰਗੀਆਂ ਬਲਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਈਆਂ। ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ, ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਸਬਜ਼ੀ, ਮਿੱਠੇ ਚੌਲ ਅਤੇ ਹਲਵਾ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਸਰਦਾ-ਪੁੱਜਦਾ ਬੰਦਾ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੱਡੂ, ਜਲੇਬੀਆਂ, ਸ਼ੱਕਰਪਾਰੇ ਅਤੇ ਮਿੱਠੀ ਸੀਰਨੀ ਵਰਗੇ ਵਿਅੰਜਨ ਪਰੋਸਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਪੱਕੀ ਧਾਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸ੍ਰਿ ਸਾਧਾਰਨ ਭੋਜਨ ਨੂੰ 'ਕੱਚੀ ਧਾਮ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਠਿਆਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਆਮ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਟੀ ਤੋਂ ਗੁੜ ਜਾਂ ਪਤਾਸੇ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਜਲੇਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪਤੌੜ ਖਾਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸਾਲ ਭਰ ਗੁੱਗੇ ਪੀਰ ਦੇ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਛਿੰਜਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਫਲਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਪਰੋਸਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਕੱਸ ਲੈਂਦਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਬਰਾਤੀ ਬਣਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਕਾਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਪਰ ਵਿਆਂਦੜ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਬਾਪੂ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਸ਼ਰੀਕੇ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਜਾਂਦਾ, 'ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਲ੍ਹ ਲਾਗੀ ਆਇਆ ਸੀ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ, ਕਹਿੰਦਾ

ਡਾ: ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗ

ਬਈ ਜਜਮਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਤੀ ਪੰਜਾਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ। ਪ੍ਰਤੀ ਘਰ ਇੱਕੋ ਬੰਦਾ ਆਵੇ।' ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਈ ਆਪੂੰ ਬਣੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੇ ਚਾਅ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ।

'ਪੱਕੀ ਧਾਮ' ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਕਸਰ ਗੱਲਾਂ ਛੇੜ ਲੈਂਦੇ,'ਲੈ ਬਈ, ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਮਥਰਾ ਸਿਹੁੰ। ਕੁੜੀਆਂ ਸੀ ਉਹਦੇ ਚਾਰ। ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਨ੍ਹੀਂ ਸੀ ਕੋਈ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਰੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਪਾਈ ਕੁੜਮਾਂ ਨੂੰ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਬਈ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਗੋਚਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਭਰਾ ਨ੍ਹੀਂ।' ਕਈ ਵਾਰ ਦਰਾਣੀਆਂ-ਜੇਠਾਣੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੀਆਂ-ਲੜਦੀਆਂ ਮੇਹਣੋ-ਮਿਹਣੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, "ਜਾਹ ਨੀਂ ਬੜੀਏ ਸਰਦਾਰਨੀਏ! ਜਾਣਦੀ ਆਂ ਤੈਨੂੰ। ਤੇਰੇ ਪੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਤਾਂ ਸਰੀ ਨ੍ਹੀਂ। ਦਾਲ-ਭਾਤ ਖੁਆ ਕੇ ਡੋਲਾ ਤੋਰ 'ਤਾ ਸੀ ਤੇਰਾ। ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦੀ ਐ ਟਕੇ-ਟਕੇ ਦੀਆਂ।

ਮੇਰੇ ਪੇਕਿਆਂ ਨੇ ਲੱਡੂ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਜੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਾ-ਖਾ ਕੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਨੇ 'ਕੁੱਖਾਂ ਕੱਢ' ਲਈਆਂ ਸੀ ਆਪਣੀਆਂ। ਨ੍ਹੀਂ ਤੈਂ ਮੇਰੀਆਂ ਕਿਆ ਰੀਸਾਂ ਕਰਨੀਆਂ?' ਬੀਕਾਨੇਰ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕੋ -ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਪਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਚੋਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁੜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਰਾਤੀ ਅੱਸੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਘੱਟ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਧ ਕਤਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੂਹ ਟੱਪ ਕੇ ਕੁੜਮਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਬੈਂਡ ਵਾਜਿਆਂ ਦੀ ਮਧੁਰ ਧੁਨ 'ਤੇ ਨੱਚਦੇ-ਟੱਪਦੇ ਡੇਢ ਸੌ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਬਰਾਤੀ ਬਣ ਕੇ ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹਜੂਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਠੰਢੀਆਂ ਤ੍ਰੇਲੀਆਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਕੁੜਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿਆਂ 'ਇਸ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੇ ਚੌਣੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਕੇ ਉੱਥੇ ਈ ਲੈ ਜਾਹ ਜਿੱਥੋਂ ਆਇਐਂ।'

ਪਰ ਸ਼ਰੀਕੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ, ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਭਰ ਲੈ ਲਸ਼ਕਰ ਸਿਆਂ। ਅਸੀਂ ਕੁੜੀ ਆਲੇ ਆਂ। ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਖੁਨਾਮੀ ਨ੍ਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਤੂੰ ਭੋਰਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ, ਨਿਸਚੋਂ ਰੱਖ। ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਐਂ ਸਾਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ।' ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਪਰੋਸਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੁੜਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਟਸਐਪ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਇਹ ਮੈਸੇਜ ਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, 'ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਪਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਉ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਕੀ ਧਾਮ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਹੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਭੇਜੇ ਹਨ ਉਹ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਠੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੌੜਾ-ਕਸੈਲਾ ਵਰਤਾ ਦਿਓ, ਸਾਰੇ ਬਰਾਤੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖਾਣਗੇ।' ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਤੋਰ ਤੁਰਦਾ-ਤੁਰਦਾ ਕਾਫੀ ਕੁੱਝ ਸਿੱਧੇ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁੱਠੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾ ਮਹਾਂ-ਗ੍ਰੰਥ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਠੀਕ ਢਾਈ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਜ਼ਰਬਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 250ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1787 ਵਿੱਚ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਿਖੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ (Founding Fathers) ਨੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਕਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ (Checks and Balances) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹਰੇਕ ਪਾਠਕ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ: ਸੰਸਦ (Legislative - ਆਰਟੀਕਲ I): ਜਨਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ (ਕਾਂਗਰਸ)। ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ (Executive - ਆਰਟੀਕਲ II): ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ (Judiciary): ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਇਸ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਦਲਾਵਾਂ (ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧਾਂ) ਨੂੰ ਵੀ ਫੁੱਟਨੋਟਸ ਰਾਹੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ। ਆਓ, ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮਝੀਏ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ (The Declaration of Independence)

ਅਮਰੀਕੀ ਬਸਤੀਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ - 4 ਜੁਲਾਈ, 1776

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤੇਰਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕਮਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਐਲਾਨਨਾਮਾ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

- ਡਾਕਖਾਨੇ (Post Offices) ਅਤੇ ਡਾਕ ਸੜਕਾਂ (Post roads) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ;
- ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ (Inventors) ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਕੇ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਕਲਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ;
- ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ (Writings) ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ (Discoveries) ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ (Exclusive Right) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ;
- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (Supreme Court) ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ (Tribunals) ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ;
- ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਡਾਕੂਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ (Piracies) ਅਤੇ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ (Felonies), ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ (Law of Nations) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ;
- ਯੁੱਧ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ, ਮਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ (Letters of Marque and Reprisal – ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ) ਦੇਣ ਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ (Captures) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ;
- ਫ਼ੌਜਾਂ (Armies) ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ, ਪਰ ਉਸ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ (Appropriation) ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ;
- ਇੱਕ ਜਲ ਸੈਨਾ (Navy) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ;
- ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ;
- ਸੰਘ (Union) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਬਗਾਵਤਾਂ (Insurrections) ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਹਮਲਿਆਂ (Invasions) ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਲਈ ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ (ਨਾਗਰਿਕ ਸੈਨਾ / Militia) ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ;
- ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗੀ;
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (District – ਜੋ ਦਸ ਮੀਲ ਵਰਗ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ) ਉੱਤੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ (ਸੀਟ) ਬਣੇ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ (Exclusive Legislation) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜੋ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ (Forts), ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ (ਅਸਲਾਖਾਨਿਆਂ / Magazines), ਸ਼ਸਤਰ ਪੂਰਾਂ (Arsenals), ਗੋਦੀਆਂ (dock-Yards) ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਹੋਣਗੀਆਂ;—ਅਤੇ
- ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ' (Necessary and Proper) ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

AI ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤਸਵੀਰ, ਜੋ 1787 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 9. ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਜਾਂ ਆਯਾਤ (Migration or Importation – ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਅੱਠ ਸੌ ਅੱਠ (1808) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਸ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ (Habeas Corpus – ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਗਾਵਤ (Rebellion) ਜਾਂ ਹਮਲੇ (Invasion) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ ਆਫ਼ ਅਟੇਂਡਰ (Bill of Attainder – ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ) ਜਾਂ ਐਕਸ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਕਾਨੂੰਨ (ex post facto Law – ਪਿਛਲੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ) ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਪੈਰ-ਟਿੱਪਣੀਆਂ (Footnotes) ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਪਾਠ (Original Text) ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਿਯਮ 1787 ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧਾਂ' (Amendments) ਰਾਹੀਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨੰਬਰ (ਜਿਵੇਂ 1,2,3,4) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਠਕ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਾਈਡ (Quick Guide for Readers)

ਨੰਬਰ	ਸੋਧ (Amendment)	ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ
1.	14ਵੀਂ ਸੋਧ	ਇਹ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ (ਰੰਗ ਜਾਂ ਨਸਲ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਗਣਨਾ (Counting) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
2,3	17ਵੀਂ ਸੋਧ	ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿੱਧੀ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਿਆ (ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਚੁਣਦੀਆਂ ਸਨ)।
4.	20ਵੀਂ ਸੋਧ	ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਬੈਠਕ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 3 ਜਨਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।
5.	16ਵੀਂ ਸੋਧ	ਇਸ ਸੋਧ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ (Income Tax) ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬੇਦਾਅਵਾ (Disclaimer) 'ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੇਵਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਠ ਕੇਵਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਰੁੱਟੀ (Error) ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੀ ਲਓ।

ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਹੋਵੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ: 'ਪਾਸਪੋਰਟ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ', ਨੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਵੇਂ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ। ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਟ 1967 ਮੁਤਾਬਿਕ ਖ਼ਾਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵੀ ਇਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗੁੰਝਲਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਰੀਕੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਢੇਰਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਤ, ਪਛਾਣ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿ ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ, ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ। ਅਸਲ ਰੌਲਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੱਚ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਫ਼ਰਕ ਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ 1955 ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਮ, ਵੰਸ਼, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ- ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦਰਮਿਆਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਕਿਹੜਾ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ? ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਅੜੀਅਲ ਰਵੱਈਆ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਨੀਤੀਗਤ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਮਹੂਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਹਿਸ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਫ਼, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰੇ।

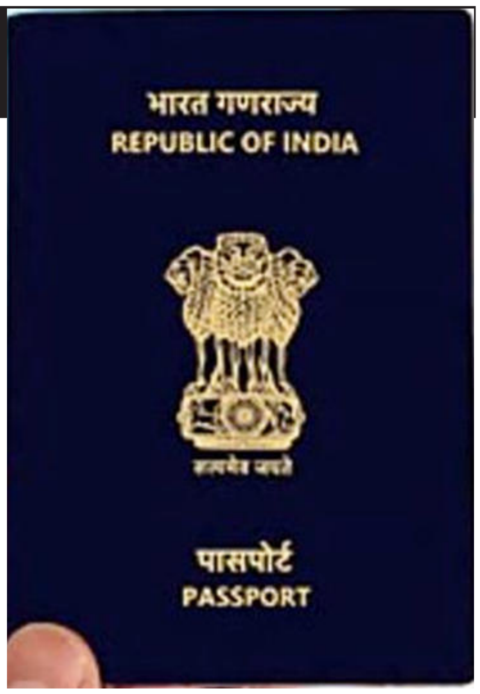

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ

ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਸਬੰਧੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ।ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਸਬੰਧੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ 'ਸੂਰਮਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸੂਰਮੇ' ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਿਜਾਂਦਿਆਂ 'ਸੂਰਮਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ 'ਸੂਰਮਾ' ਨਾਮ ਵਾਲ ਬੈਂਡ ਅਤੇ ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪੜਾਅ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਉਮੀਦ ਦੇ ਦੂਤ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਗੇ, ਸਗੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 3,100 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ 3,000 ਜਿਮ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਸ਼ਾ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਚ ਸਿਰ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਸੜਨਗੇ : ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਬਰਨਾਲਾ : ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2026' ਵਿੱਚੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮਦਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਬਰਨਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ 'ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸ.ਅ.ਦ.) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ 'ਤੱਕੜੀ' (ਸ.ਅ.ਦ. ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ) ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ, 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਸੜੇਗਾ।

ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੂਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ 'ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ 'ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਸੂਟ ਯੋਜਨਾ' ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮੰਗਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਸੂਬਾ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ 'ਤੇ ਵੀ ਤਨਜ਼ ਕਸੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਨ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ 51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਹੇਅਰ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਾਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਸੋਹੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚੌਕਸ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਵੀ ਜਾਮ ਕੀਤੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਅੜਿੱਕੇ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ: ਮਾਨ

ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦਬਾਜਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਂਡੂ ਜਿਮਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਗੂ ਦਿਨ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇਖ ਕੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲਮਕਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਦਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ 80 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਰਾਂਟ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੈਤੋ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਮਹਿਰਾਜਵਾਲਾ 'ਚ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਖੇਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ 'ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ ਜੰਪਰ

ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ : ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ 'ਤੇ ਜੰਪਰ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕਰੰਟ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (66) ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਮਹਿਰਾਜਵਾਲਾ (ਹਾਲ ਵਾਸੀ ਪੱਡਾ ਕਾਲੋਨੀ, ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ) ਬੀਤੀ 26 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਲਈ ਕੱਦੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਘਾਹ ਵਗੈਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੰਪਰ ਅਚਾਨਕ ਟੁੱਟ ਕੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕਰੰਟ ਫੈਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਰੰਟ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿਚ ਡਿੱਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਆਂਢੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਢਿਆ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਪਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਮੋਰਚਰੀ ਵਿਚ ਰਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

‘ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ’ ਦੀ ਮਾਇਆ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ’ਤੇ ਖ਼ਰਚਣਾ ਬੰਦ ਕਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਖ਼ੁਦ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ 2 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ—ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨਕੇ ਸਮੇਤ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਤੇ ਅਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀ ਮੰਗਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੱਜ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ 2 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਦੋਂ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਮਾਇਆ ਖ਼ਰਚ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਧੜੇਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ ਦੇ 92 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਜਾਈਂ ਖ਼ਰਚ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ’ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਈ.ਟੀ. (IT) ਵਿੰਗ ਅੱਜ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਜੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਪੈਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਰਹੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਘੇਰਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ 24 ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਵੀਡੀਓ ਮਾਮਲਾ ਇੰਨਾ ਭਖਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ’ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ? ਸਰਕਾਰ ਬਹਾਨੇ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1,500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਕਿ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾਈ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅੱਗੇ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਦਸੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬੇਲੋੜੀ ਚਰਚਾ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਅਵੱਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਮਲੇ ’ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੁੜ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਸੱਦਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤ ਵੀਡੀਓ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਵੱਡਾ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੱਸਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਤ ਵੀਡੀਓ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੋਖੀ ਅਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।

ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ 96ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ, ਬਾਬਾ ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਸਰ ਕਲੇਰਾਂ, ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਡੂੰਘੀ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ’ਗੁਰੂ ਦੋਖੀ’ ਅਤੇ ’ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ’ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਵਿਸਾਲ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਬਉੱਚਤਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸੇ ਕੜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਥਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸੱਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਸਿਰਮੌਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਪੰਥਕ ਇਕੱਠ ਕੌਮ ਦੀ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ’ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਪੰਥਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ।

ਇਟਲੀ ’ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਰਹਸਮਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ’ਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਮਿਆਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਉਸਨੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਫੋਨ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਟਲੀ ਦੀਆਂ ਜੇਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਵੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ

ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ 'ਚ ਸੋਧ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਮਾਂ

ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਦਾ ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ-2026' ਦੀਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫ਼ਸੀਲ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ, ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ' ਦੀਆਂ 'ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ' ਨੂੰ 'ਮੁੜ ਸੋਧਣ' ਲਈ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਧ ਐਕਟ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜੈਕਾਰੇ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਸਿੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਤੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿੱਧਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਹਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਨਮੁੱਖ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ, ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨੀਕ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਆਨਲਾਈਨ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿਚਲੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਬਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਚਲਾਈ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਮੂਹ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਜੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ।

ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਟੇਕ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਗਿਆਨੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ : ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 15 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦ ਕੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁੜ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕਸਟੋਡੀਅਨ, ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਅੱਜ ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਡੇਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪੈਰੋਕਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਿਥ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪੈਰੋਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਵੀ ਪਰਚਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਏ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਓਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਆਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿਲਿਆ ਹੀ ਇਜਲਾਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਤੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤਿ ਗੰਭੀਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਵਿਚ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ 2015 ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ 2017 ਮੌੜ ਅੱਤਵਾਦੀ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਰੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਐਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਏ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਓਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਕਾਲ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ ਤੇ ਇੱਥੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤੇ ਇੱਥੇ ਕੇਵਲ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਉਪਰੰਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਪੁੱਜੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਵੀ ਜਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਮੰਤਰੀ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਗਨੀਵ ਕੌਰ ਮਜੀਠੀਆ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਣਾਂਵਲੀ, ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਸੋਢੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਪੁੱਜੇ 87 ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ

ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਨਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ 'ਆਪ' ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦਿੜ੍ਹਬਾ, ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੱਖਣੀ, ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਮਲੋਟ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈਟੀਓ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਲੰਬੀ, ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੇਵਾਲ, ਅਮਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਬਟਾਲਾ, ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਜਨਾਲਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੱਛਮੀ, ਬੀਬੀ ਜੀਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੂਰਬੀ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਖੇਮਕਰਨ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੌਂਗ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੌੜ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਭਦੌੜ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰਗੜ੍ਹ, ਬੀਬੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਘਨੌਰ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸਨੌਰ, ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੁਤਰਾਣਾ, ਬੀਬੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਮੋਗਾ, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਰਾਇਕੋਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨਕੋਦਰ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਸੂਹਾ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਉੜਮੁੜ ਟਾਂਡਾ, ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੀਬਾ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਖਰੜ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾਂ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਮਲੋਹ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਲਾ, ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਤਮ ਨਗਰ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਇਲ, ਬੀਬੀ ਸਰਵਜੀਤ ਕੌਰ ਜਗਰਾਉਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਦਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੈਂਟ, ਫ਼ੌਜਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਇ, ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੱਲੂਆਣਾ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਦੜਬਾਹਾ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੈਤੋ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁਚੋਂ ਮੰਡੀ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਦਾਸ ਅਟਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਮੰਤਰੀ ਤਰੁਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਂਦ ਖੰਨਾ (ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਹੋਣ ਕਾਰਨ) ਤੇ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੂਰਬੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਅੱਜ 5 ਵਿਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 4 ਗ਼ੈਰ-ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੁੱਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਸੁਨਾਮ, ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਭੋਆ, ਮਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਜਲੰਧਰ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੱਛਮੀ ਦਾ

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਾ।

ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਕਾਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋ ਗ਼ੈਰ ਸਿੱਖ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਜਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਭੁਲੱਥ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਉੱਤਰੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾੜਾ, ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ, ਨਰੇਸ਼ ਪੁਰੀ ਸੁਜਾਨਪੁਰ, ਬੀਬੀ ਅਰੁਣਾ ਚੌਧਰੀ ਦੀਨਾਨਗਰ, ਬਰਿੰਦਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀਆ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਮਪੁਰ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਕੋਟ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਰਾਣਾ ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਇਕਾ ਬੀਬਾ ਗਨੀਵ ਕੌਰ ਮਜੀਠੀਆ ਤੇ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਚੁੱਕੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ ਦਾਖਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਗੈਰ-ਤਜਰਬੇਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ-ਬਾਜਵਾ : ਇਕੱਤਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਗ਼ੈਰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੱਕ ਨੇ ਇਸ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅੱਜ ਖ਼ੁਦ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ 'ਚ 'ਕਸਟੋਡੀਅਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ : ਖਹਿਰਾ

ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ : ਗਿੱਲ

ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿੱਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਹਾਊਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ : ਗਨੀਵ ਕੌਰ ਮਜੀਠੀਆ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਦੀ ਵਿਧਾਇਕਾ ਗਨੀਵ ਕੌਰ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਊਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬੀਬਾ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹਾਂ : ਇਆਲੀ

ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ' ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਾਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਨਮੁੱਖ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਵੀ ਸੋਧ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਪੁਖ਼ਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜਲੇ ਜੋੜਾ ਘਰ ਨੇੜੇ ਆਮ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਦੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਪੌੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜੋੜਾ ਘਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਲਾਂਘਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ : ਸੰਧਵਾਂ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਸੱਦਾ ਆਇਆ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਇਥੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਬਹੁਤ ਮੁਕੱਦਸ ਤਖ਼ਤ ਹੈ, ਇਸ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਜੋ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਾਰਥਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਰਾਇ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-ਚੀਮਾ

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੋਧਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੋ ਰਾਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੋਲ ਆਏਗੀ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਉਸ 'ਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਥ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ : ਪਹਿਲਾ ਦਾਦਾ ਤੇ ਹੁਣ ਪੋਤਾ ਪੇਸ਼..!

ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਤਾ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਹੋਏ ਪੇਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਬਾਕੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਸਮੇਤ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਹ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵੱਲੋਂ ਤਲਬੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਬਲੂ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਰਵ ਉੱਚ ਕਮਾਂਡਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਰੀਬ 42 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਦਾ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਤਾ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। 'ਸੰਧਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ' ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ' ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। 1978 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਹਿੰਸਕ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸਾਲ 2007-2017 ਦਰਮਿਆਨ ਵਾਪਰੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ 30 ਅਗਸਤ 2024 ਨੂੰ ਤਨਖ਼ਾਹੀਆ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ 'ਸੰਧਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ' ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸਪੀਕਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵੱਲੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੋਤੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 13 ਅਪਰੈਲ 2026 ਨੂੰ ਸਾਲ 2008 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 2026' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਐਕਟ 'ਤੇ ਛਿੜੇ ਵਿਵਾਦ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ 19 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਤਾਕਤਵਰ ਸ਼ਾਸਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਸਥਾਨ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲੂ ਸਟਾਰ ਮਗਰੋਂ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਤਕਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲੈਕ ਥੰਡਰ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਪੁਲੀਸ ਭੇਜਣ ਕਰਕੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ 'ਪੰਥ ਦੋਖੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਆਪ' ਕੋਲ ਬਾਦਲ ਦਲ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਲਬੀ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਮਗਰੋਂ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਬਾਦਲ ਦਲ 'ਤੇ ਸੇਧਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨਾ; ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਕੱਸੇ ਸਿਆਸੀ ਤਨਜ਼

ਬਠਿੰਡਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਪਾਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰਕਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਤਿੱਖਾ ਤਨਜ਼ ਕੱਸਿਆ ਹੈ।

ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, "ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਗਰੇਵਾਲ, ਚੀਮਾ ਤੇ ਸਰਨੇ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ "ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਤਰਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣੇ ਕਈ ਕਥਿਤ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ' ਨੂੰ ਤਨਜ਼ੀਆ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੀਮਾ, ਮੋਸ਼ੀ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਸਰਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਆਗੂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਥ ਦਾ ਵੀ ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਪੋਸਟ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ, ਤਿੱਖਾ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਹਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਸਤਗੀਰ ਹੁਇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਤੋਲਾ

ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਾਈ ਕੇ ਮੱਟੂ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ।

ਸੰਨ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸਦਕਾ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਛੜੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਦਾਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਅੱਜ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਐਮਨਾਬਾਦ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਜਰਜਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨੁਹਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ ਜੀਵੰਤ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

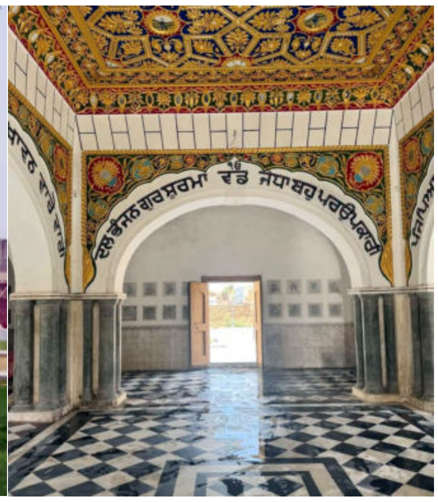

ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਅਮੀਸਤਾਦ (Operation Amistad)

ਭਾਰਤ ਨੇ ਭੂਚਾਲ ਪੀੜਤ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ

'ਕੌਮਪਾਰਤੀਮੋਸ ਸੁ ਦੋਲੋਰ, ਏਸਤਾਮੋਸ ਕੋਨ ਉਸਤੇਦੇਸ' (ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਉੱਤਰੀ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ 'ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਅਮੀਸਤਾਦ' (Operation Amistad) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ (Indian Army) ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

60 ਪੈਰਾ ਫੀਲਡ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ 41 ਮੈਂਬਰ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ : ਆਫ਼ਤ ਦੇ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਹਰ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ:

ਟੀਮ ਦੀ ਬਣਤਰ: ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੰਗਾਮੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ 60 ਪੈਰਾ ਫੀਲਡ ਹਸਪਤਾਲ (60 Para Field Hospital) ਦੇ 41 ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਡਾਕਟਰ) ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਵਾਨਗੀ: ਇਹ ਪੂਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਟੀਮ ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ (IAF) ਦੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ।

6 ਟਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ 'ਭੀਸ਼ਮ ਕਿਊਬ' (BHISHM Cube)

ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਰਪਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਨ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਹੈ:

ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ: ਟੀਮ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 6 ਟਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਟਰਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੇਖਭਾਲ (Critical Care) ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹਨ।

ਭੀਸ਼ਮ ਕਿਊਬ (BHISHM Cube): ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਭਾਰਤ ਦੇ 'ਆਰੋਗਿਆ ਮੈਤਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਤਹਿਤ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਭੀਸ਼ਮ ਕਿਊਬ' ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਡਿਊਲਰ ਫੀਲਡ ਹਸਪਤਾਲ (Modular Field Hospital) ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 200 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਡਵਾਂਸਡ ਟਰਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. (ICU) ਵਰਗੀਆਂ ਉੱਨਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਵਸੁਧੈਵ ਕੁਟੁੰਬਕਮ — 'ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ'

ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੂਲ 'ਵਸੁਧੈਵ ਕੁਟੁੰਬਕਮ' (The World Is One Family) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ, ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਹਰ ਸੰਭਵ ਦੇਖਭਾਲ, ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਲਟਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਮਿਸਾਲ

ਆਰਮੀ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ 'ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਈਫਲਜ਼' ਅਤੇ 'ਲਦਾਖ ਸਕਾਊਟਸ' ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਕਰਨਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ : ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ (Indian Army) ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ (General Upendra Dwivedi) ਨੇ 'ਜੰਮੂ ਐਂਡ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਈਫਲਜ਼' (JAMMU & KASHMIR RIFLES) ਅਤੇ 'ਲਦਾਖ ਸਕਾਊਟਸ' (LADAKH SCOUTS) ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਕਰਨਲ (Honorary Colonel of the Regiment) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਫ਼ੌਜੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

ਮਿਲਟਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਪਰੰਪਰਾ : ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ (COAS) ਸੰਭਾਲਣ ਵੇਲੇ ਫ਼ੌਜ ਦੀਆਂ ਉੱਚਤਮ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਪੁਰਾਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗਿਆ: ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਾਂਡਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਅਤੇ ਲਦਾਖ ਸਕਾਊਟਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ 'ਕਰਨਲ ਆਫ਼ ਦੇ ਰੈਜੀਮੈਂਟ' ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਮੁੱਚੀ ਸੈਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ: ਆਪਣੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਆਰਮੀ ਸਟਾਫ਼ (COAS) ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਰਨਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਨਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੈਜੀਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇਖ ਸਕਣ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਆਨਰੇਰੀ ਬੈਟਨ (Honorary Baton) : ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੁਣ ਜਨਰਲ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਇਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ 'ਆਨਰੇਰੀ ਕਰਨਲ' ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ : ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਸਮੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ, ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਨਲ, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਐੱਮ. ਪੀ. ਸਿੰਘ (Lieutenant General MP Singh) ਨੇ ਆਰਮੀ ਚੀਫ਼ (COAS) ਨੂੰ ਆਨਰੇਰੀ ਕਰਨਲ ਦੀ 'ਬੈਟਨ' (Baton) ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪਲ ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਦੇ ਇਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਅਟੁੱਟ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤੇ ਮਾਣਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਭੂਚਾਲ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੋਰਚਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 'ਮੌਨ ਵਰਤ'!

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਮਾ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ (LoP) ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਗਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਰੋਸ ਭਰਿਆ 'ਮੌਨ ਧਰਨਾ' (Silent Sit-in Protest) ਦਿੱਤਾ।

ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ:

ਮੌਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਮੌਨ ਧਾਰ ਕੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ।

ਕੌਣ-ਕੌਣ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚਿਹਰੇ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਡਟੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ (Deep Context)

ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਸਰਵਉੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ, ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਦੋਸ਼: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ: ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ : ਇਹ ਮੌਨ ਧਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ:

1. **ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ:** ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।
2. **ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਘੇਰਾਬੰਦੀ:** ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੂੰਜ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਘੇਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

'ਆਪ' (AAP) ਦਾ ਪਲਟਵਾਰ : ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ 'ਸਿਆਸੀ ਡਰਾਮਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਠੋਸ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਚਮਕਾਉਣ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਯੁੱਧਿਆ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਘੁਟਾਲਾ ਰੋਸ

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੰਦਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ', ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਲੁੱਟ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੋਰਚਾ!

ਬੈਂਗਲੁਰੂ (ਕਰਨਾਟਕ): ਅਯੁੱਧਿਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਨਮਭੂਮੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਅਤੇ ਦਾਨ (Donations) ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਥਿਤ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੇਰਾਫੇਰੀ (Embezzlement) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ' ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਲਗਾਈ ਗੁਹਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ (Visuals) ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ-ਅਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਆਸਥਾ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ 'ਦਾਨ ਚੋਰਾਂ' ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਯੁੱਧਿਆ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਵੱਡੀ ਲੁੱਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਸਨਾਤਨੀਆਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਵਿਵਾਦ? (Deep Background) ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਯੁੱਧਿਆ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (Management of Offerings) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (SIT) ਨੇ ਦਾਨ ਪਾਤਰਾਂ (Hundis) ਵਿੱਚੋਂ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 8 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ (SBI) ਦਾ ਦਾਅਵਾ: ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਸ਼ ਗਿਣਨ ਵਾਲੇ ਸਟਾਫ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੰਦਰ ਟਰਸਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ 'ਚੁੱਪੀ' 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ:

1. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਜਾਂਚ: ਇਸ ਪੂਰੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।
2. ਮੰਦਰ ਟਰਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ: ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਨਮਭੂਮੀ ਤੇਰਥ ਖੇਤਰ ਟਰਸਟ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਿਆ ਤਣਾਅ : ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਅਯੁੱਧਿਆ ਜਾ ਰਹੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ 'ਨਜ਼ਰਬੰਦ/ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ' ਕਰ ਲਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਡਰ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਮ ਭਗਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਮੁੰਬਈ ਮਹਾਨਗਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਠੱਪ

ਠਾਣੇ/ਪਾਲਘਰ : ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਮਹਾਨਗਰ ਖੇਤਰ (ਐੱਮ ਐੱਮ ਆਰ), ਠਾਣੇ ਅਤੇ ਪਾਲਘਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਰਹੇ ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਕਈ ਇਲਾਕੇ ਜਲ-ਥਲ ਹੋ ਗਏ। ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਾਲਘਰ ਲਈ ਰੈੱਡ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਠਾਣੇ ਦੇ ਉਲਹਾਸਨਗਰ 'ਚ 70 ਵਰ੍ਹ?ਆਂ ਦੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚਾਇਆ। ਠਾਣੇ ਸਿਟੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਪਿੰਪਲੋਲਕਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਨਗੋਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਵੀ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨੇਰੂਲ ਐੱਲ ਪੀ ਪੁਲ ਹੇਠ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੰਗਲੁਰੂ 'ਚ ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਢਹਿ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਦਕਿ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਚਾ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਆਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਿਸ਼ਤ

'ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ' ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 40 ਲੱਖ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ

ਧੂਰੀ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਧੂਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰੀ ਸਕੀਮ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੂਰੀ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਕੈਟੇਗਰੀ: ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ (SC ਕੈਟੇਗਰੀ): ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ 1,500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।

ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ: ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਹੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ (ਜਮ੍ਹਾਂ) ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਸੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ 4,500 ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਕੁੱਲ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ: ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 40 ਲੱਖ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

ਸਮਾਰੋਹ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਆਪ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ. (SIR) ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ (enrollment) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੈਸੇਜ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ:

ਧੂਰੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਆਇਆ ਮੈਸੇਜ ਦਿਖਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਧੂਰੀ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਪੂਜਾ ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸੇ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ।

ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਹਿਲਾ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਘਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋਹਤੇ-ਪੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਅੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹਾਂ ਖਰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।'

ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ: ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਧੂਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਾਤੜਾਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੇ ਆਗੂ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਟੀ.ਓ. (DTO) ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਟੀ.ਓ., ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD) ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾ ਵਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂਮਬਾ ਦੇ ਪਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ ਨੇ ਇਸ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਨਵਾਂ ਕਮਾਂਡਰ

ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ (Army) ਦੇ 31ਵੇਂ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਕਮਾਨ !

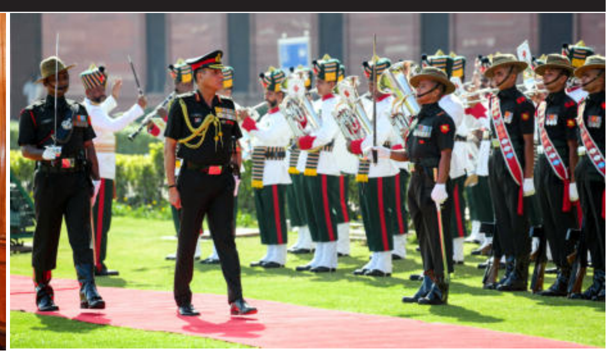

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਵੀ.ਐੱਸ.ਐੱਮ. (PVSM), ਯੂ.ਵਾਈ.ਐੱਸ.ਐੱਮ. (UYSM), ਏ.ਵੀ.ਐੱਸ.ਐੱਮ. (AVSM) ਮੈਡਲਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ ਦੇ 31ਵੇਂ ਮੁਖੀ (Chief of the Army Staff - COAS) ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ।

ਮੈਡਲਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਰੀਅਰ:

ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ ਹਨ:

PVSM: ਪਰਮ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੇਵਾ ਮੈਡਲ (Param Vishisht Seva Medal)

UYSM: ਉੱਤਮ ਯੁੱਧ ਸੇਵਾ ਮੈਡਲ (Uttam Yudh Seva Medal)

AVSM: ਅਤਿ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੇਵਾ ਮੈਡਲ (Ati Vishisht Seva Medal)

ਨਵੇਂ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ (Deep Analysis)

ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ (Geopolitical) ਹਾਲਾਤ ਕਾਫੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹਾਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ:

ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ: ਲਾਈਨ ਆਫ਼ ਐਕਚੁਅਲ ਕੰਟਰੋਲ (LAC) 'ਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗਤੀਰੋਧ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ।

ਸੈਨਾ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ: 'ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਰੋਨ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨਾ।

ਥੀਏਟਰ ਕਮਾਂਡ (Theater Commands): ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ, ਜਲ ਸੈਨਾ (Navy) ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ (Air Force) ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇ ਥੀਏਟਰ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ।

ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਵਿਦਾਇਗੀ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਧੀਰਜ ਸੇਠ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪਦਿਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਨਵੇਂ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ’ਚ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ‘ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ’ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ

ਸਰਦਾਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬ ਬਣੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ) : ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵੱਸਦੇ ਤਾਮਿਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੋਣਵੇਂ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

‘ਕੈਪਟੀਵੇਟਿੰਗ ਦਿ ਸਿੰਪਲ ਹਾਰਟਡ’ ਬਣੀ ਬੌਧਿਕ ਹਥਿਆਰ

ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਹਿਲੂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਸ. ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਿਤਾਬ ‘ਕੈਪਟੀਵੇਟਿੰਗ ਦਿ ਸਿੰਪਲ ਹਾਰਟਡ’ (Captivating the Simple Hearted) ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਲ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੇ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ-ਤਾਮਿਲ ਸਾਂਝ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਧਿਆਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਮਿਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸਰਦਾਰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਹੇਠ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੇਹੱਦ ਸੁਚੱਜੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ:

ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ: ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ: ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕਲਪ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝ: ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।

ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ: ਕੈਂਪ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਵੁਕ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਏ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।’

ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਆਯੋਜਕਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ

BAHUJAN DRAVIDA PARTY

To, 30/06/2026

The Venerable Jathedar Giani Kuldeep Singh Gargajj Ji,
Supreme Authority of Sri Akal Takht Sahib,
Amritsar, Punjab.

Subject: Letter of appreciation for safeguarding Sikh tenets and strongly reprimanding the ignorance of legislators.

Respected Jathedar Ji,

Waheguru Ji Ka Khalsa,......... Waheguru Ji Ki Fateh.

Your recent courageous and morally upright actions in safeguarding the spiritual and temporal sovereignty of Punjab have served as a guiding light for the entire Indian society. On behalf of the Bahujan Dravida Party, we present this letter with heartfelt joy and deep admiration. Your extraordinary vigilance and uncompromising stance in ensuring that no traces of Brahminical mindsets or Sanatan hegemony infiltrate the sublime, egalitarian principles of the Sikh faith are worthy of boundless praise. Your historic action on June 29 at the Akal Takht Secretariat—where you summoned and directly questioned legislators who had hastily passed a legislative amendment without any basic knowledge or foresight—is highly commendable. Your sharp inquiries exposed the utter ignorance of these public representatives, who blindly raised their hands to pass a bill without understanding its complex legal nuances.

The press reports clearly demonstrate how you sternly rebuked their lack of awareness, compelling them to admit their mistakes and bow before the supreme authority of the Takht. This monumental event loudly underscores a vital truth: to protect Punjab in the coming times, the public must elect leaders who have deeply internalized the social, cultural, educational, and spiritual values established by the revered Sikh Gurus. Your decisive actions have proven that only such qualified leaders can truly protect the unique identity of Punjab and the rights of its indigenous people. Furthermore, this historic intervention beautifully demonstrates and reinforces the true Sikh way of governance (Halemi Raj).

The Bahujan Dravida Party extends its revolutionary greetings and heartfelt congratulations to your resolute leadership for placing the sublime principles of faith and the spiritual freedom of the people far above transient political power. We wish you continued strength and divine guidance in your righteous endeavor.

With Revolutionary Greetings,

BAHUJAN DRAVIDA PARTY
DATE 30.06.26

Jeevan Singh Tamil
National President,

Address: House No: 81 Ram Garh Colony , 9 Street number Basai Darapur, Lakshmi Nagar (Near Ramesh Nagar Metro), New Delhi, Delhi, 110015
Email id :bahujandravidavolunteer@gmail.com. Mob: +91 9442608416
Website: bahujandravidaparty.com

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਜੀ,

ਸਰਵਉੱਚ ਮੁਖੀ,
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ।

ਵਿਸ਼ਾ: ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ।

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲੀਆ ਦਲੇਰਾਨਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕਦਮਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਹ ਦਿਸੇਰੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਦਿਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨੇਕ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸਨਾਤਨੀ ਵਰਚਸਵ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਰੁਖ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ।

29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਵਾਈ—ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਨੂੰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ—ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਤਿੱਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਹੱਥ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਤਖਤ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ। ਇਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਚੁਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਹਿਬਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਸਲੇਕੁਨ ਕਦਮਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਆਗੂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਹਲੀਮੀ ਰਾਜ) ਦੇ ਅਸਲ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦ੍ਰਿੜ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਲਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਨਾਲੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਬਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਲਾਮਾਂ ਨਾਲ,
ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਮਿਲ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ,
ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ,
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਵੱਡੇ ਉਲਟਫੇਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ 'ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ' ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਹੋਕਾ

ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਾਮਨ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ 2027 ਲਈ ਮਹਾਂ-ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ !

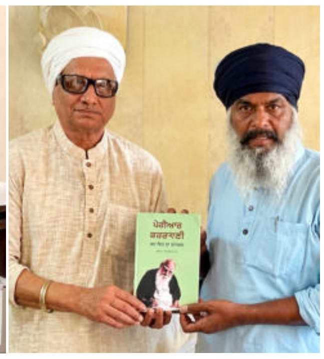

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ, ਪਛੜਿਆਂ ਅਤੇ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਸਿਆਸੀ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ (BDP) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਸਥਾ 'ਬਾਮਸੇਫ' (BAMCEF) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਮਨ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਮਹਾਂ-ਮੰਥਨ ਬੈਠਕ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 'ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ' ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜੇਤੂ ਰਣਨੀਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਕੁੰਜੀ: ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ

ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬਦਲਾਅ (Cultural Revolution) ਲਿਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਆਂ, ਰਹਿਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਲੇਖੇ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ:

ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੰਤ ਪ੍ਰੰਪਰਾ: ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ।

ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ: ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ: ਗੁਰੂ ਚੰਦ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਲਕਾਰ: 'ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੱਕਾਂ (Land Rights) ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਖ਼?ਲਾਫ਼ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।'

2027 **ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ:** ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਯੂਪੀ 'ਚ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਉਲਟਫੇਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਇਸ ਬੈਠਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਿੱਖਾ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਸਾਲ 2027 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (UP) ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਖ਼ਿਆਲ ਅਤੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ 'ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਾਮਸੇਫ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਮਨ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾਵਰ, ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸੁਝਾਅ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝ: ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ

ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

1. 'Eliya Manangalai Kawardhal' (ਸਧਾਰਨ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ): ਲੇਖਕ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਮਨ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2. 'ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ': ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮਿਸਟਰ ਜਗਤੋਬ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਰਦਾਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਟੇਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮਿਸਟਰ ਜਗਤੋਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ ਉੱਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਰਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਮਹਾਨ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 36 ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਗਤ ਨੂੰ 'ਏਕੁ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ' ਅਤੇ 'ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ' ਵਰਗੇ ਇਲਾਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਤਮਕ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਪਰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਸਿਰ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਉਸੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਪਰਪਾਵਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾ ਸਕੀ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਡੇਰੇ ਵੀ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੁੱਦੇ ਉੱਪਰ ਤਕਰੀਬਨ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਭਾਵੁਕ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤੱਕ ਗੁਆਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ), (SGPC) ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਿਆਸਤ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਅਕਿਰਤਘਣ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ (ਜਥੇਦਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ 'ਜਾਗਤਜੋਤ ਐਕਟ, 2026' ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ (ਤਰਜਮਾ) ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਖੁਦ ਸਹੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗ਼ਲਤੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮੂਲ ਪਾਠ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਣ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਜਲਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਗੇ।

ਜਾਗਤਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026: ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖ਼ਿੱਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਰੂਹਾਨੀਅਤ, ਅਕੀਦੇ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਵਿੱਤਰ ਵਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਜਾਗਤੀ ਜੋਤ' ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰੂ ਕੀ ਦੇਹ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਜਾਗਤਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026' ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ, (SGPC) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਆ ਚਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤ ਕਰਕੇ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੀ ਯੇ ਪਬਲਿਕ ਹੈ ਸਭ ਜਾਨਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਭੈਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਬੀੜ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸ਼ਬਦ 'ਸਰੂਪ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. (SGPC) ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੂਪ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਟਰੈਕਿੰਗ (ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤਕਾਰਾਂ (Custodians) ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ (non-bailable) ਬਣਾ ਕੇ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਸੀ.ਪੀ. (DSP/ACP) ਪੱਧਰ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਜੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਓ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ - ਬਿੱਲ ਨੰਬਰ 5-PLA-2026

ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026

ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2008 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਸਤੱਤਰਵੇਂ (77ਵੇਂ) ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:-

1. ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ:

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2026 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ।

2. ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 21 (2008) ਵਿੱਚ 'ਬੀੜ' ਅਤੇ 'ਬੀੜਾਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ:

ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2008 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਮੂਲ ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ 'ਬੀੜ' (Bir) ਅਤੇ 'ਬੀੜਾਂ' (Birs) ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ 'ਸਰੂਪ' (Saroop) ਅਤੇ 'ਸਰੂਪਾਂ' (Saroops) ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

3. ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 21 (2008) ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ (Preamble) ਵਿੱਚ ਸੋਧ: ਮੂਲ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ,-

(i) ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ:-

'ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਟੋਰੇਜ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਤੇ ਦੰਡਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲੀ (ਭੈਅ-ਦਾਇਕ) ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ;'

(ii) ਚੌਥੇ ਪੈਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ:-

'ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ;' ਅਤੇ

(iii) ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬਿੰਦੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਮਾ, ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੇ ਜਾਣਗੇ, ਭਾਵ:-

'ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ/ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕਾਰੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ (ਡਰਾਉਣ) ਲਈ।'

4. ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 21 (2008) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਸੋਧ: ਮੂਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ,-

(i) ਕਲਾਜ਼ (a) ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਲਾਜ਼ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ:-

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤਾ)

PUNJAB VIDHAN SABHA - BILL NO. 5-PLA-2026

THE JAAGAT JOT SRI GURU GRANTH SAHIB SATKAR (AMENDMENT) BILL, 2026

A BILL further to amend the Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar Act, 2008.

BE it enacted by the Legislature of the State of Punjab in the Seventy-seventh Year of the Republic of India, as follows:-

Short title and commencement.

1. (1) This Act may be called the Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar (Amendment) Act, 2026.

(2) It shall come into force on such date, as the State Government may, by notification in the Official Gazette, specify.

Substitution of words Bir and Birs in Punjab Act 21 of 2008.

2. In the Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar Act, 2008 (hereinafter referred to as the principal Act), for the words "Bir" and "Birs", wherever occurring, the words "Saroop" and "Saroops" shall, respectively, be substituted.

Amendment in the preamble of Punjab Act 21 of 2008.

3. In the principal Act, in the preamble,-

(i) for the first para, the following para shall be substituted, namely:-

"to provide for the prevention of printing, publication, storage, distribution or supply of the Saroops of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib by any person, other than the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee or anybody, authorized by it with a view to ensure their sanctity and respect in accordance with the Sikh Rehat Maryada, and to define and penalise the acts of sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib and to provide a deterrent framework against the acts of sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib and for the matters connected therewith or incidental thereto;";

(ii) after the fourth para, the following para shall be inserted, namely:-

"Whereas it has also been felt that incidents of deliberate sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib have increased manifold;"; and

(iii) in the last para, at the end, for the sign ".", the sign "," shall be substituted and thereafter, the following words and sign shall be added, namely:-

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤਾ)

ਮੰਡੀ ਚੂਹੜਕਾਣਾ (ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ) ਵਿਖੇ 125 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀਲ

ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ (ਮੰਡੀ ਚੂਹੜਕਾਣਾ) : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ (ਮੰਡੀ ਚੂਹੜਕਾਣਾ) ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਥਿਤ ਲਗਭਗ 125 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨੂੰ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਚੌਗਿਰਦਿਓਂ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸਰਕਾਰ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੀਲ

ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਈ:

ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸੀਲ: ਸੰਗਤ ਦੇ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਲ (ਲਾਕ) ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ: ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਤੋੜ-ਭੰਨ੍ਹ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ (Construction) ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਔਕਾਫ਼ ਬੋਰਡ (ਵਕਫ਼ ਬੋਰਡ) ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ

ਇਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ 1947 ਦੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੰਡ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

ਮੁੜ-ਵਸੇਬਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ: ਸੰਨ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਗਏ ਮੁਹਾਜਿਰਾਂ (ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ) ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਖਾਲੀ ਪਏ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

1960 ਦੀ ਨੀਤੀ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1960 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਤਾਮੀਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਰੀਖ਼, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਬੇਹੱਦ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਅਗਲੀ ਅਪਡੇਟ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜਨਾਬ Shahid Shabbir

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਸੰਗਰਾਮ

ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੁਪਨਾ

ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਲਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 1 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਗਰੇਟ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 250ਵੀਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ (Semiquincentennial) ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਜਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ—ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ—ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਿੱਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਅਮਰੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, 2 ਜੁਲਾਈ 1776 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 13 ਅਮਰੀਕੀ ਕਲੋਨੀਆਂ (Thirteen American Colonies) ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (Declaration of Independence)।

ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਤਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਅਤੇ ਅਥਾਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜੂਲ੍ਹਾ ਲਾਹ ਸੁੱਟਿਆ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ, ਪਰੇਡਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਅਤੇ ਨੱਚ-ਗਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਵੀ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਨਜ਼ਰੀਆ: ਗਦਰੀ ਬਾਬੇ ਅਤੇ ਅਧੂਰਾ ਇਨਕਲਾਬ

ਜਦੋਂ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ (ਵੈਨਕੂਵਰ) ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਵਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੂਕ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ 'ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ' ਅਤੇ 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ' (ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ) ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ। ਇਸੇ ਆਜ਼ਾਦ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ 'ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ' ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਗੁਲਾਮ ਕਿਉਂ ਰਹੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਏ ਹੋਏ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ:

ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਮਰ ਰਹੇਗਾ।

ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝ		
ਦਿਹਾੜਾ / ਇਤਿਹਾਸ	ਮਹੱਤਵ	ਸਿੱਖ/ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਂਝ
1 ਜੁਲਾਈ - ਕੈਨੇਡਾ ਡੇ	ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ।	ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ।
4 ਜੁਲਾਈ - ਅਮਰੀਕੀ ਆਜ਼ਾਦੀ (250 ਸਾਲ)	ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਨਕਲਾਬ।	ਸਟਾਕਟਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਜੋ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੀ।
ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ	ਸਰਬੱਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ।	ਅਮਰੀਕੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵਤਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨੀਆਂ।

ਅਦਾਰਾ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਵੱਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਦੋਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਮੂਹ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਅਦਾਰਾ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ 1 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਗਰੇਟ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 250ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਧਾਈਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਕਰੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣ।

- ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਮੌਸਮ ਹੋਇਆ ਸੁਹਾਵਣਾ

ਦਿੱਲੀ-NCR 'ਚ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਬਾਰਿਸ਼, ਭਾਰੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ; 'ਕਰਤੱਵ ਪੱਥ' 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਜਸ਼ਨ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ (Delhi-NCR) ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈ ਰਹੀ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਲੂ (Heatwave) ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਅਚਾਨਕ ਮੌਸਮ ਨੇ ਕਰਵਟ ਲਈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ (Rain) ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਖਿੜ ਉੱਠੇ ਹਨ।

'ਕਰਤੱਵ ਪੱਥ' 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ: ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਅਨੰਦ: ਬਾਰਿਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨ 'ਕਰਤੱਵ ਪੱਥ' (Kartavya Path) ਵਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਨਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਲੁਤਫ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮੂਡ: ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ੁਸ਼

ਅਤੇ ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੈਲਫੀਆਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ।

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਦਸਤਕ (Deep Weather Context)

ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (IMD) ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਬਾਰਿਸ਼ ਪ੍ਰੀ-ਮਾਨਸੂਨ ਹਲਚਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (AQI) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਅਸਰ: ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਸ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੇਜ਼ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਜਲ-ਥਲ (Waterlogging) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਮੱਠੀ ਪੈ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗਰਮੀ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋਕ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ: ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰੇਡ; ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰੇਡ ਦੌਰਾਨ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ, ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਭਰੋਸਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਅਫਸਰ ਕਿਰਨ ਬੇਦੀ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਬੇਲੋੜੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਅਫਸਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਸਲ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ।

ਪਾਵਰਕੌਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਹੱਲਾ ਬੋਲ

ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ PSPCL ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਫੁਹਾਰਾ ਚੌਕ ਘੇਰਿਆ

ਪਟਿਆਲਾ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 'ਪਾਵਰਕੌਮ ਟ੍ਰਾਂਸਕੋ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, ਪੰਜਾਬ' (Powercom Transco Outsource Workers, Union) ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੱਚੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (PSPCL) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਮੋਰਚਾ ਹੋਰ ਤਿੱਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦੇਖ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਫੁਹਾਰਾ ਚੌਕ' (Fountain Chowk) ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ (Protest Highlights):

ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼: ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ (Ongoing Protest) ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਰੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਚੌਕ ਜਾਮ: ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਫੁਹਾਰਾ ਚੌਕ ਵਿਖੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ (Traffic) ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਕੀ ਹਨ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਊਟਸੋਰਸ (ਕੱਚੇ) ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੰਗਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ:

ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ (Regularization): ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਕੱਚੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ (Regular) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ-ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ: ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ 'ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ, ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ' ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਭੱਤਾ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ: ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਈਨਮੈਨਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਮੋਟੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ PSPCL ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਹੱਲ ਨਾ ਕੱਢਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਠੱਪ ਕਰਨ ਵਰਗਾ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿੱਕੀ ਥੌਮਸ ਵਲੋਂ ਵਾਇਰਲ ਕੀਤੀ ਵੀਡੀਓ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਰੋਸ

ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿੱਕੀ ਥੌਮਸ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁੱਖੀ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੋਆਬੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਕਲੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਬਾਣਾ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਬਟਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਆਬੇ ਦੀਆਂ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਖੇਡ ਜਗਤ 'ਚ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਰੂਰ 'ਚ ਓਲੰਪਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧੁਨਿਕ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ; ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਖਿੜੇ !

ਸੰਗਰੂਰ : ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਾਰ ਹੀਰੋਜ਼ ਸਟੇਡੀਅਮ (War Heroes Stadium) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਓਲੰਪਿਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ (Olympic-level modern swimming pool) ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਉੱਭਰਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਤੈਰਾਕਾਂ (Swimmers) ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗਰੁੱਪ ਫੋਟੋ ਵੀ ਖਿਚਵਾਈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ ਇਹ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ:

ਓਲੰਪਿਕ ਮਾਪਦੰਡ: ਇਹ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ ਬਿਲਕੁਲ ਓਲੰਪਿਕ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਆਧੁਨਿਕ ਫਿਲਟਰੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ: ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਫਿਲਟਰੇਸ਼ਨ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਲ ਭਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਾਪਮਾਨ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਰਾਕ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਣ।

'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ : ਉਦਘਾਟਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਲੇਂਟ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ (Infrastructure) ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ।

ਓਲੰਪਿਕ ਮੈਡਲ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਸੀਐਮ ਮਾਨ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਸ ਅਧੁਨਿਕ ਪੂਲ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹੁਣ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਮੱਧਮ ਵਰਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਤੈਰਾਕੀ (Swimming) ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ : ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਖੇਡ ਕੋਚਾਂ ਅਤੇ ਤੈਰਾਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਟ ?ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਮਿਲੇਗੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਐੱਸਏਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਖਲੌਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ 2027 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਾਮਾ ਚੌਕ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਮਾਰਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਲਾਂਡਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਕੋਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰਡਿੰਗ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੰਦੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗੋਸਲ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਾਰਜ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰਖਾਲਵੀ, ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬੰਬਰਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਖਨੌਰ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਦੇਵ

ਪਵਿੱਤਰ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜੰਮੂ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ; ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ

ਜੰਮੂ : ਬਾਬਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਵਿੱਤਰ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਵਿਖੇ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਆਏ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ।

ਪੂਰਾ ਜੰਮੂ ਸ਼ਹਿਰ ਇਸ ਵੇਲੇ 'ਬਮ ਬਮ ਭੋਲੇ' ਅਤੇ 'ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਦੇਵ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੰਮੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ: ਸਾਧੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਉਮੜ ਪਈ:

ਪੁਰਾਣੀ ਮੰਡੀ ਰਾਮ ਮੰਦਰ: ਇੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਨਾਗਾ ਸਾਧੂਆਂ, ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਨਿਆਸੀਆਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗੀਤਾ ਭਵਨ: ਜੰਮੂ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਧੂ-ਸੰਤ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਟੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਕਿਉਂ ਖ਼ਾਸ ਹੈ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ? (Deep Context)

ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 3,888 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਅਮਰਨਾਥ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿਮਲਿੰਗ (ਬਰਫ਼ ਦੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ) ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਹਰ ਸਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਇੰਤਜ਼ਾਮ: ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ (CRPF & Army) ਵੱਲੋਂ ਜੰਮੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਲਟਾਲ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੇ ਰੂਟਾਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਰ.ਐੱਫ.ਆਈ.ਡੀ. (RFID) ਟੈਗ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਗਤੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ

ਰਜਿਸਟ ?ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਆਏ ਸਾਧੂਆਂ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੰਮੂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬਰ.ਫਾਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਅਲੌਕਿਕ ਦਰਸ਼ਨ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ LG ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਫਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ 'ਪ੍ਰਥਮ ਪੂਜਾ'; ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਹੋਇਆ ਰਸਮੀ ਆਗਾਜ਼!

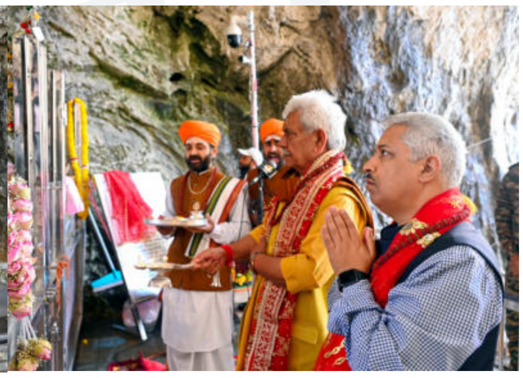

ਅਨੰਤਨਾਗ (ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ) : ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਰਸਮੀ ਆਗਾਜ਼ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ (Lieutenant Governor) ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਅਨੰਤਨਾਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਿਮਾਲਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਮਰਨਾਥ ਗੁਫਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਭੋਲੇਨਾਥ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਪ੍ਰਥਮ ਪੂਜਾ' (Pratham Puja) ਅਦਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ, ਯਾਨੀ ਬਾਬਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ (Amarnath Ice Lingam) ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਅਦਭੁਤ ਅਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਤੀ ਤੇ ਹਵਨ: ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪੂਜਾ-ਅਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ: ਪੂਜਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ LG ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਜੀ ਸ਼੍ਰਾਈਨ ਬੋਰਡ (SASB) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ।

ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਚਮਤਕਾਰ: ਬਾਬਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ (Deep Context)

ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਅਮਰਨਾਥ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਦਾ ਬਣਨਾ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਦਭੁਤ ਚਮਤਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਹਿਮਲਿੰਗ: ਗੁਫਾ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਟਪਕਣ ਕਾਰਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਆਕਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਾਬਾ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਕਾਰ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ।

ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੱਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਆਬਾ ਕਿਸਾਨ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਦੁਆਬਾ ਕਿਸਾਨ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੰਗਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਭਗਤ ਹਾਲ ਟਾਂਡਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ 68 ਰੁਪਏ 50 ਪੈਸੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਣੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਰੇ ਤੇ ਲਾਰੇ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਦੁਆਬਾ ਕਿਸਾਨ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿੰਗ ਆਫਿਸਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ 18 ਮਈ ਨੂੰ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਕੇਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 142 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਪਈਆ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਪੈਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਧਰਨੇ ਲਾਉਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੋ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਸੀਜਨ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸੋ ਕਰੋੜ ਖੜਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸਾਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਅਣਐਲਾਨੇ ਕੱਟ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਝੋਨੇ ਸੁੱਕ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਈ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਜੋ ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ ਉਹ ਲੇਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਈ ਜਿਹੜੀ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਅਠ ਘੰਟੇ ਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦ ਕਿ ਮੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਦੁਆਬਾ ਕਿਸਾਨ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅੱਜ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੱਲ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਜਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬਹਾਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ ਵਿਖੇ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਚੌਕ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਜੰਮੂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੇਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀਜੰਗਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੋਆਬਾ ਕਿਸਾਨ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ, ਸਕੱਤਰ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਿਰਜ਼ਾ ਪੁਰ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਗਿੱਦੜਪਿੰਡੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੰਨਨ ਵਿੰਡੀ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਪੂਰਥਲਾ,ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀਆਂ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ,ਬਾਬਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਗਪੁਰ, ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਦਾਸ, ਹੰਨੀ ਦੇਵੀਦਾਸ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰ, ਘੁੰਮਣ ਕਸਬਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚਨੌਤਾ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਖੱਖ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖੱਖ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਚੌਟਾਲਾ,ਰੋਡੀ ਮੂਨਕਾ, ਚੰਦਨ ਮੂਨਕਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੰਬੜਦਾਰ, ਨਿੱਕਾ ਦੇਹਰੀਵਾਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗਰ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਜਾ, ਮੰਤਰੀ ਜਾਜਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਚੀ, ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲਪੁਰ,ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਸੂਆ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ENG vs IND Ast T20I

ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ ਦੀ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਗੂੰਜਿਆ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ !

ਚੈਸਟਰ-ਲੇ-ਸਟ੍ਰੀਟ (ਇੰਗਲੈਂਡ) : ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਟੀ-20 ਸੀਰੀਜ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲੇ (Ast T20I) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਵਰਸਾਈਡ ਗਰਾਊਂਡ (Riverside Ground) ਵਿਖੇ ਖੇਡੇ ਗਏ ਇਸ ਹਾਈ-ਵੋਲਟੇਜ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਸਟਾਰ ਆਲਰਾਊਂਡਰਾਂ—ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ (Shivam Dube) ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ (Axar Patel)—ਨੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਚੌਕਿਆਂ-ਛੱਕਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਮੈਚ-ਜੇਤੂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ (Partnership) ਨਿਭਾਈ।

ਮੈਚ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੋੜ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਪਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਬਲਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪਰਖੱਚੇ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ਾਟ ਲਗਾਏ। ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ?

ਮੈਚ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ (Deep Match Analysis):

ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ ਦੀ ਪਾਵਰ-ਹਿੱਟਿੰਗ: ਆਪਣੀ ਹਾਰਡ-ਹਿੱਟਿੰਗ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ ਨੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਸਪਿਨਰਾਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੁਝ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਗਗਨਚੁੰਬੀ ਛੱਕੇ ਜੜੇ।

ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ: ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਰੋਟੇਟ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਬਾਊਂਡਰੀ ਪਾਰ ਭੇਜ ਕੇ ਰਨ-ਰੇਟ ਨੂੰ ਘਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਜਸ਼ਨ: ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਮਣ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸੀਰੀਜ਼ 'ਚ ਬੜ੍ਹਤ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਅੱਖ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਪਿੱਚਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਜਿੱਤਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਮਿਡਲ ਆਰਡਰ ਨੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ ਦੀ ਇਸ ਫਾਰਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਕਪਤਾਨ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਘੜਨੀ ਪਵੇਗੀ।

'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' ਵਿੱਚ ਬੈਲਜੀਅਮ ਅਤੇ ਸੇਨੇਗਲ ਵਿਚਾਲੇ ਮਹਾਂ-ਮੁਕਾਬਲਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੀਏਟਲ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਮੱਚਿਆ ਭਾਰੀ ਧਮਾਲ !

ਸੀਏਟਲ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਅਮਰੀਕਾ) : ਫੀਫਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2026 ਦੇ 'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' (Round of 32) ਦੇ ਨਾਕਆਊਟ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਰੋਮਾਂਚ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ (1 ਜੁਲਾਈ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ 'ਸੀਏਟਲ ਸਟੇਡੀਅਮ' ਵਿਖੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਪਾਵਰਹਾਊਸ ਬੈਲਜੀਅਮ (Belgium) ਅਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੇਨੇਗਲ (Senegal) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਹਾਈ-ਵੋਲਟੇਜ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚਕ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ।

ਨਾਕਆਊਟ ਸਟੇਜ ਦਾ ਮੈਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜਾਨ ਝੋਕ ਦਿੱਤੀ।

ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਸਟਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟੱਕਰ: ਮੈਚ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ:

ਇਸਮਾਈਲਾ ਸਾਰ (Ismaila Sarr): ਸੇਨੇਗਲ ਦੇ ਸਟਾਰ ਫਾਰਵਰਡ ਇਸਮਾਈਲਾ ਸਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਡ੍ਰਿਬਲਿੰਗ ਨਾਲ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

ਯੂਰੀ ਟਿਲੇਮੈਨਸ (Youri Tielemans): ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਮਿਡਫੀਲਡਰ ਯੂਰੀ ਟਿਲੇਮੈਨਸ ਨੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੋਰਚਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਸੇਨੇਗਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਲਈ ਮੌਕੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2026: ਸਖ਼ਤ ਨਾਕਆਊਟ ਸਟੇਜ (Deep Match Context)

ਸਾਲ 2026 ਦਾ ਇਹ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਰੁੱਪ ਸਟੇਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ 'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੀਮ ਕੋਲ ਗਲਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਸਿੱਧੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੀਏਟਲ ਦਾ ਮਾਹੌਲ: ਸੀਏਟਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫੁੱਟਬਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅਪਣੀ-ਅਪਣੀ ਟੀਮ ਦੀ ਜਰਸੀ ਪਾ ਕੇ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸੀ।

'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' ਦੇ ਮਹਾਂ-ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਡੀ.ਆਰ. ਕੋਂਗੋ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ, ਅਟਲਾਂਟਾ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਮੱਚਿਆ ਭਾਰੀ ਰੋਮਾਂਚ !

ਅਟਲਾਂਟਾ, ਜਾਰਜੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) : ਫੀਫਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2026 ਦੇ 'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' (Round of 32) ਦੇ ਨਾਕਆਊਟ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ (1 ਜੁਲਾਈ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਅਟਲਾਂਟਾ ਸਟੇਡੀਅਮ' ਵਿਖੇ ਫ਼ੁੱਟਬਾਲ ਜਗਤ ਦੀ ਦਿੱਗਜ ਟੀਮ ਇੰਗਲੈਂਡ (England) ਅਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜਬੂਤ ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡੀ.ਆਰ. ਕੋਂਗੋ (DR Congo) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚਕ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ।

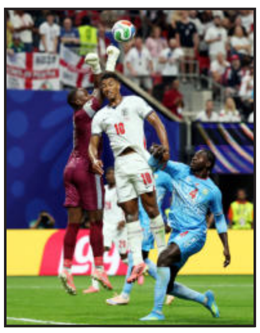

ਨਾਕਆਊਟ ਸਟੇਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਝੋਕ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲ-ਪਲ ਸਾਹ ਰੋਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਖੇਡ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਸਟਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟੱਕਰ (Match Highlights):

ਮੈਚ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ:

ਜੂਡ ਬੇਲਿੰਘਮ (Jude Bellingham): ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਟਾਰ ਮਿਡਫੀਲਡਰ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੂਡ ਬੇਲਿੰਘਮ ਨੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੋਰਚਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਡੀ.ਆਰ. ਕੋਂਗੋ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਰੱਖਿਆ।

ਲਿਓਨਲ ਐਮਪਾਸੀ (Lionel Mpasi): ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਡੀ.ਆਰ. ਕੋਂਗੋ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਗੋਲਕੀਪਰ ਲਿਓਨਲ ਐਮਪਾਸੀ ਨੇ ਚੀਤੇ ਵਰਗੀ ਫੁਰਤੀ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਬੇਲਿੰਘਮ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਟਾਰ ਸਟ੍ਰਾਈਕਰਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਚਾਅ (saves) ਕੀਤੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੋਲਕੀਪਰ ਮੈਟ ਫਰੀਜ਼ ਦੇ ਸੁਪਰ ਸੇਵ ਨੇ ਬਚਾਈ ਜਾਨ ! 'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' ਦੇ ਮਹਾਂ-ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਬੋਸਨੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਉਤਰਿਆ ਅਮਰੀਕਾ

ਸੈਂਟਾ ਕਲਾਰਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) : ਫੀਫਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2026 ਦੇ 'ਰਾਊਂਡ ਓਫ 32' (Round of 32) ਦੇ ਨਾਕਆਊਟ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਅਮਰੀਕਾ (United States) ਅਤੇ ਬੋਸਨੀਆ ਐਂਡ ਹਰਜ਼ੇਗੋਵਿਨਾ (Bosnia and Herzegovina) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਰੋਮਾਂਚਕ ਅਤੇ ਸਾਹ ਰੋਕ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ (1 ਜੁਲਾਈ) ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ 'ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਬੇਅ ਏਰੀਆ ਸਟੇਡੀਅਮ' (ਲੈਵੀਜ਼ ਸਟੇਡੀਅਮ, ਸੈਂਟਾ ਕਲਾਰਾ) ਵਿਖੇ ਖੇਡੇ ਗਏ ਇਸ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਟੱਕਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ।

ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੀਮ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਮ ਗਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਪਲ-ਪਲ ਰੋਮਾਂਚ ਵਧਦਾ ਗਿਆ।

ਮੈਟ ਫਰੀਜ਼ ਦਾ ਉਹ 'ਮਿਰਾਕਲ ਸੇਵ' (Match Turning Point):

ਮੈਚ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਰੋਮਾਂਚਕ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਟਾਰ ਗੋਲਕੀਪਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਮਲਾ: ਬੋਸਨੀਆ ਐਂਡ ਹਰਜ਼ੇਗੋਵਿਨਾ ਦੇ ਸਟਾਰ ਫਾਰਵਰਡ ਇਰਮੇਦਿਨ ਡੈਮੀਰੋਵਿਕ (Ermedin Demirovic) ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਚਕਮਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੋਲ ਪੋਸਟ ਵੱਲ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈਡਰ (Header) ਮਾਰਿਆ।

ਚੀਤੇ ਵਰਗੀ ਫੁਰਤੀ: ਜਦੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੋਸਨੀਆ ਗੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੋਲਕੀਪਰ ਮੈਟ ਫਰੀਜ਼ (Matt Freese) ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਛਲਦਿਆਂ ਚੀਤੇ ਵਰਗੀ ਫੁਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗੋਲ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਮਣ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ (Deep Match Context)

ਸਾਲ 2026 ਦਾ ਇਹ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸੈਂਟਾ ਕਲਾਰਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਲੀ-ਚਿੱਟੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਜਰਸੀ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੋਸਨੀਆ ਦੀ ਟੀਮ 'ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਦਬਾਅ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾਕਆਊਟ ਗੇੜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਟੀਮਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਮੂਵ ਬੇਹੱਦ ਫੂਕ-ਫੂਕ ਕੇ ਰੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਛਾਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਪੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਜਿਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤੱਥਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ 2008' ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ, ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਰਹੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤਾਂ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਅਕਸਰ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ 2020 ਨੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਭਾਸ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਈ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਉਹ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਇੱਕ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਪਰੰਤ ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਤਾਜਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੈਨਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਸੀਂ ਤੋਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨਵੀਂ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਪੈਂਦੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ, ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸੰਚਾਰ ਅਕਸਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵੀ ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਹਿਤ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਵੇਗਾ।

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ, ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਕੂਲੀ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਨਾਟਕਾਂ, ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵੱਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ, ਸਕੂਲਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗੇ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਸੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਵੱਜੋ ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਡਦੀ ਜਵਾਨੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੁੰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਵਿਹੜੇ

ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋਣ ਵੇਲੇ 23 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ। ਮਾਂ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹੰਝੂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਦ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਜ਼ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਂ ਖਾਲੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਅੱਜ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਵਾਨੀ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰੌਣਕਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਕ ਨਵਾਂ ਰੁਝਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ ?ਰੇਲੀਆ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ?

ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਡਿਗਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਨਖ਼ਾਹ ਵਾਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਮੀਦ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਦੀ ਇਕੋ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੰਬੀਆਂ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਦਿਨ ਦੇ 14-15 ਘੰਟੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾ ਕਿਰਾਇਆ, ਵਧਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਇੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਫੋਨ ਕਾਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਲੋਹੜੀ, ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਹੁਣ ਅਕਸਰ ਮੋਬਾਈਲ ਸਕਰੀਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵੀਡੀਓ ਕਾਲਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਤਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦਰਦ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਤਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਪੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਇਕ ਪੂਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਨਾ ਦੇਖ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹੀ ਤਾਕਤ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਚੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਮਿਲੇ। ਜੇਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਲਈ ਪਰਦੇਸ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਫੜਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਸਣ ਵਾਲੀ ਜਵਾਨੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੌਕੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ?

ਸੌਰਵ ਮਹਿਤਾ

ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ

ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹਰ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1 ਜੁਲਾਈ 1867 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਕਾਨਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਉੱਭਰੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਗਰੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ ਵੀ ਜੁੜਦੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ 'ਕੈਨੇਡਾ ਡੇਅ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਈ। 'ਕੈਨੇਡਾ' ਸ਼ਬਦ ਮੂਲਵਾਸੀ ਅਰੋਕਵੀਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਸ਼ਬਦ 'ਕਨਾਟਾ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪਿੰਡ'। ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ 'ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੰਡਿਜਿਨਸ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੌਮਾਂ ਨੇ ਚਰਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਜਬਰ ਢਾਹੁਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਤਿਹਾਸ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣ ਗਿਆ।

ਧਰਤ ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਪੜ੍ਹੋ, ਦੁਖਦਾਈ ਇਤਿਹਾਸ
ਹਮਲਾਵਰ ਮਾਲਕ ਬਣੇ, ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਦਾਸ

ਚਾਹੇ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਕਾਲਾ ਵਰਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸਦਾ ਕਲੰਕ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਈ 'ਅਖੌਤੀ ਲੋਕਰਾਜੀ' ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਇਹੋ-ਜਿਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਲੇ ਅਧਿਆਇ ਬਾਰੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ 22 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਜੂਬਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ 12 ਲੱਖ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਨਾਕਾਮੀਆਂ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਿਹਾੜਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਫਰਾਂਸ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਰਚ, ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਚਰਚ ਸਮੇਤ ਕਈ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨੇਟਿਵ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। 18 ਵੀਂ ਅਤੇ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਈਸਾਈ ਚਰਚਾਂ ਨੇ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ, ਬੋਲੀ ਤੇ ਪਛਾਣ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਅਤੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਪੱਤਾ ਖੇਡਿਆ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਓਟਾਰੀਓ 'ਚ ਫਰੈਂਟਫੋਰਡ ਦੇ ਸਿਕਸ ਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਗੋਲਡਨ ਰਿਵਰ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ 1834 ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਵਕ ਇਨਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ ਰਾਹੀਂ, ਬੜੇ ਸ਼ਾਤੁਰਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਰਕ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 'ਪਿਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਅਕ' ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਕੂਲ ਖੋਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ 'ਬੀ ਨਾਸ਼' ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਅਤੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਜਾਬਰਾਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਵੱਲੋਂ 44, ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਰਚ ਵੱਲੋਂ 21, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਚਰਚ ਵੱਲੋਂ 13 ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਰੀਬ 139 ਸਕੂਲ ਖੋਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਚਲਦੇ ਰਹੇ। ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 3200 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 6000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਜਾਂ ਹਤਿਆਵਾਂ ਹੋਈਆਂ।

ਚਾਹੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚੇ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਚ ਦਫਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਨ 2021 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਮਲੂਪਸ ਵਿੱਚ ਕੈਥਲਿਕ ਚਰਚ ਅਤੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਜਗ ?ਹਾ ਤੋਂ 215 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਇੰਡਿਜਨਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੂਲਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ, ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਭੁਲਾ ਕੇ, ਜਬਰੀ ਇਸਾਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੂਲ 1890 ਤੋਂ 1969 ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੂਲਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਤੱਕ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਮਲੂਪਸ ਤੋਂ 215 ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪਿੰਜਰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਰਾਈਡਰਜ਼' ਦੀ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ, ਕੈਮਲੂਪਸ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿਤਾਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੰਡਿਜਨਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਮਦਰਦ ਜਾਣਦਿਆਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਰੀ ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰਨਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਰਿਜਾਈਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਇਕ ਹੋਰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਜਗ ?ਹਾ ਤੋਂ 751 ਮੂਲਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਰੋਹ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਪੜਤਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਿਰਦਾ ਵਲੂੰਧਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਸੀ।

ਇਹ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ 1899 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1997 ਤਕ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਕਰਿੱਨਬਰੁਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ ਤੋਂ 182 ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਮਾਤਮ ਹੋਰ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੈਲਗਰੀ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਬਚਿਆ ਦਾ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਉਂਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਪੁੱਟਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਤਲਖ ਹਕੀਕਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸੋਵੇਰੀਅਨ ਇੰਡਿਜਨਸ ਫਰਸਟ ਨੇਸ਼ਨਜ਼, ਕਾਓਐਸਿਸ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂਲਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਕਬਰਾਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕਢਵਾ ਲੈਂਦੇ, ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਚੈਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਗੇ। ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰੌਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੌਂਟੇਡ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਬਰੀ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਨਸਲਵਾਦੀ ਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੀਆਂ ਰੌਂਗਟੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਰਦਨਾਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰ ਸੀ. ਐਮ. ਪੀ. ਦਾ ਕਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਆਰ ਸੀ ਐੱਮ ਪੀ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਚ ਵਾਪਰੀ 'ਗਸਟੈਫਸਨ ਲੇਕ' ਵਾਲੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਘਟਨਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤਿਉਹਾਰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ। ਬੀ ਸੀ. ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਇਹ 'ਆਰ ਸੀ ਐੱਮ ਪੀ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਹੋਈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
604 825 1550

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਉਤਰ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 450 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਗਸਟੈਫਸਨ ਲੇਕ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਉੱਪਰ ਮੌਕੇ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਰਨਲ ਉਜੱਲ ਦੁਸਾਂਝ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ, 15 ਸਤੰਬਰ 1995 ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ 'ਮਿਲੀਟੈਂਟ ਗਰੁਪ' ਨੂੰ ਖਿਦੇੜਨ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਡੀਜੀਨੀਅਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖਾਂਤਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਦੀ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਭਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਸਲਵਾਦ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਨੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਈ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਨਾ-ਭੁੱਲਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਖ਼ਸ਼ਣਯੋਗ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਨਸਲਵਾਦ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭੁੱਲੀਏ ਨਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਡਿਆਂ-ਵਡੇਰਿਆਂ 'ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ' ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ 'ਵੱਡਿਆਂ' ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਓਣ ਲਈ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਈਏ। 'ਲਾਲ ਭਾਰਤੀ' (ਰੈੱਡ ਇੰਡੀਅਨ) ਵਰਗੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਤਿਆਗ ਕੇ, ਇੰਡਿਜਨਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ :

ਰੰਗ ਨਸਲ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ, ਮਾਨਵਵਾਦ ਖਿਲਾਫ਼
ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਦੇ ਲੱਛਣੀ, ਜੀਵਨ ਬਣੇ ਸਰਾਪ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਚੀਰਦੇ ਹਨ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਲੂੰਧਰੇ ਮਨਾਂ 'ਚੋਂ ਇਹ ਬੋਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ,

'ਦੇਸ ਪੈਣ ਧੱਕੇ, ਬਾਹਰ ਮਿਲੇ ਢੋਈ ਨਾ,
ਸਾਡਾ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦਾ, ਦੇਸ ਕੋਈ ਨਾ'

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਉੱਠੀ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਤਹਿਰੀਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਖਿੰਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਥੇਬੰਦ ਕਰਨ 'ਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 1909 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ, ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਮੈਡਲ, ਇਨਸਿਗਨੀਏ ਅਤੇ ਵਰਦੀਆਂ ਸਾੜਦਿਆਂ, ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜੂਲ ਗਲ਼ੋਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਐਲਾਨੇ-ਏ-ਜੰਗ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮੋੜਨਾ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰਾ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਣ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ, ਕੈਨੇਡਾ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਮੂਲ ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਬਹੁ- ਧਰਮੀ, ਬਹੁ-ਰੰਗੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਏਗਾ। ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜੰਮਣ ਭੋਇੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਵਸੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਣੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 'ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ' ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਛਾਣ 1897 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖ ਸਿਪਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਵਸਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ, ਹਰ ਥਾਂ ਨਾਲ ਲਿਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਤੇ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ 30 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਮਿਹਣੇ ਤੇ ਤਾਅਨੇ ਬਣ ਕੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਕੁੱਦਣ ਵਾਸਤੇ, ਕਰੜੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਡਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦੇ ਹੋਏ, ਫ਼ਾਂਸੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਆਪਣੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਪਵਾ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਣ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਵਿਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਕੇ ਮੁੜ ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਜੜਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਘਰ ਵਸਾਉਣ ਪਿੱਛੇ, ਧਨ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਨਵੀਂ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੁਰਜ਼ੂਆ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਰੂ ਹੋਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼, ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਅਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਗਿੱਲ ਹਰਦੀਪ ਦੀਆਂ ਗਾਈਆਂ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਸੁਤਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ 'ਕੁੱਜੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ' ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਲ ਕਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ :

'ਵੇ ਪੁੱਤਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਉਂਝ ਔਖਾ ਈ ਹੋਣਾ ਏ
ਪਰ ਠਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਟ ਖਾਵਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਸੌਖਾ ਈ ਹੋਣਾ ਏ
ਔਖੇ ਝਲਣੇ ਪਟੇ ਘੋਟਣੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ
ਵਸਦਾ ਰਹੇ ਕੈਨੇਡਾ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਲਈ'

70ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਚੋਣ ਆਰਜ਼ੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਪੱਕੇ ਵਾਸੀਆ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ 'ਨਵਾਂ ਘਰ' ਵਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ 'ਚ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ 1971 ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਨਵੇਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਵਾ ਸੌ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜਾਂ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਟਨ ਬਲਿਊਬੇਰੀ, ਰਸਬੇਰੀ ਅਤੇ ਸਟਰਾਬੇਰੀ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਦੀ ਦੇਣ ਮੂਲ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤਾਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਘਰ, ਕੋਠੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਖਰਚਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਟੇਡੀਅਮਾਂ, ਖੇਡ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿੱਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵਿਆਹਾਂ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੋਹਰਤ ਦੀ ਭੁੱਖ ਕਰਕੇ, ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਲੰਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੀਏ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਾਲਕ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹਨ!

ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਮੁੱਢਲੀ (ਰਜਿ.)
ਐਬਟਸਫੋਰਡ, ਕੈਨੇਡਾ

The Scoop
Kent Monkman, 2018

ਬਗਰਾੜੀ ਤੋਂ ਬਰਗਾੜੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੱਕ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਗੱਲ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿੱਚ ਬਗਰਾੜੀ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਰਗਾੜੀ ਨਾਂ ਨਾਲ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਿਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁਣ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਰਗਾੜੀ ਵਰਤਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਾਰੇ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇਸੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਹੋਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲਗਾਵੇ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਦੋਖੀ' ਅਤੇ 'ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ' ਐਲਾਨਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਬਰਗਾੜੀ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਛੱਡ ਕੇ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲੈ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਥਿਤ ਵੀਡੀਓ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਨੋ-ਕਲਪਿਤ ਫੋਟੋ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਬੁੱਤ ਪੂਜਾ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਪੰਥਕ ਕਚਹਿਰੀ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਥ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖ਼ਰੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੰਗਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਵੀਡੀਓ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਦੂਸਰਾ ਮਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ।

ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰੇ ਨਾ ਲੱਗੀ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਰਸਤਾ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗ਼ਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਸੁਰਖ਼ਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਕਾਮ ਹੋਈ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰ ਲਈ।

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਗਵਰਨਰ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਸਮਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਟਾਵਰ ਮੋਰਚਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਸਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਸਾਲ 1996 ਦੀ ਮੋਗਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੱਕ ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ੋਰ-ਅਜ਼ਮਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 2017 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਿਆਸਤ ਵਪਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤਾ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਲੜਾਈ ਇੰਨੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੀ ਸਰਬਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਬਦਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਬਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਅਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਾਹ ਵੀ ਹੁਣ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਥ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਥ ਨੇ ਤਾਂ ਪੰਜ ਵਾਰ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ 'ਤੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦੁਆਰਾ 15 ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਬੁਲਾਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੱਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮਾਰੀ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੁਆਰਾ 2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸੁਆਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ 15 ਜੂਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮਸਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪੱਕਾ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਈ ਵਾਰ ਉੱਠ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੀ ਬਣੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਮਸਲਾ ਤਾਂ ਬਗਰਾੜੀ ਤੋਂ ਬਰਗਾੜੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਯਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਹੈ। ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਈ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਯਾਨੀ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦੀ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ। ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਗੱਲ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਵਧਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣਾ ਵੱਖਰਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਲਗਾਏ ਤੇ ਹੁਣ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ। ਹਿਸਾਬ ਬਰਾਬਰ। ਅਸਲ ਫ਼ੈਸਲਾ ਜਨਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਨੈਤਿਕ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ : ਨਵਾਚਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ

ਸੋਬਿਤ ਰੇਹਾਨ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਪਾਂਡੇ

ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ. ਆਈ.) ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਏ. ਆਈ. ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵੀ ਡਿਜੀਟਲ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਏ. ਆਈ. ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ-ਕੀ ਅਸੀਂ ਏ. ਆਈ. ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੇ ?

ਅੱਜ ਏ. ਆਈ. ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ, ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕਰਨ 'ਚ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਏ. ਆਈ. ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਪੱਖਪਾਤ। ਏ. ਆਈ. ਮਾਡਲ ਉਪਲਬਧ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖਪਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਏ. ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਉਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਆਈ. ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਰੂਪ 'ਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਵੇ।

ਦੂਜੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀਕ੍ਰੇਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਏ. ਆਈ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਡਾਟਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੀਕ੍ਰੇਸੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਏ. ਆਈ. ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਡੀਪਫੇਕ ਅਤੇ ਏ. ਆਈ. ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਭੁਲੇਖਾ-ਪਾਊ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਨਕਲੀ ਵੀਡੀਓ, ਬਣਾਵਟੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਡਿਜੀਟਲ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮਾਜ 'ਚ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਵਡਿਆਈ/ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਤਕਨੀਕੀ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏ. ਆਈ. ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਆਈ. ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਉੱਨਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵੀ ਕਰੇ। ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੈਤਿਕ ਏ. ਆਈ. ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਦਯੋਗ ਜਗਤ, ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਏ. ਆਈ. ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਿਰ ਸਿਰਫ ਏ. ਆਈ. ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੀ ਨਾ ਕਰਨ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਸਕਣ।

ਭਾਰਤ ਲਈ ਏ. ਆਈ. ਸਿਰਫ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਏ. ਆਈ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਧਾਉਣ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਉਸਾਰੂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਮੱਠਾ ਪਵੇਗਾ ?

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਜੰਗ ਰੁਕਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੰਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਤੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਭਿਆਨਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 14 ਨੁਕਾਤੀ 'ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਔਫ ਅੰਡਰਸਟੈਂਡਿੰਗ' ਉੱਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਰੂਪ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਮਝੌਤਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਬਨਾਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸਾਂ ਹੱਥ ਆਇਆ ਮੌਕਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਤੇਵਰਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਲੈਬਨਾਨ ਉੱਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤੇਗਾ। ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਜੰਗ ਦੇ ਓਹਲੇ ਲੈਬਨਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ 'ਲਿਤਾਨੀ' ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਂਦੇ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੱਕ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕ ਜਤਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੈਬਨਾਨ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਗੈਸ ਫੀਲਡ ਵੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੈਸ ਫੀਲਡ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਲਏ ਗਏ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੌਮੀ ਇੱਕਜੁਟਤਾ, ਦਲੇਰੀ, ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੂਝ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣਾ, ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾਉਣੀਆਂ, ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤੇ 24 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਵਾਪਸ ਦੇਣੇ, 300 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਇਰਾਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦੇਣਾ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਉੱਤੇ ਇਰਾਨੀ ਕੰਟਰੋਲ ਮੰਨਣਾ, ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮਕਸਦ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਹਨ। ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਕੀਤਾ 'ਹੋਰਮੁਜ਼' ਇਰਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ'। ਸਮਝੌਤੇ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੱਦਾਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਚਾਹੇਗਾ ਜਦਕਿ ਬੰਬ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਤਾਂ ਇਰਾਨ ਦੀ ਆਇਤੁਲ੍ਹਾ ਖ਼ਮੇਨੇਈ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਈ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਨੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦਰਮਿਆਨ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਤਲਖ਼ੀ ਅਤੇ ਕਈ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੀ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੀਲ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ (ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਕਮੇਟੀ) ਬਣੇਗੀ, 60 ਦਿਨਾ ਦਾ ਰੋਡ ਮੈਪ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ ਡੀ ਵੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਟੀਮਾਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਇਰਾਨੀ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਸਦ ਸਪੀਕਰ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਲੀਬਾਫ਼ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤੇ 24 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥ ਵੇਚਣ ਉੱਤੇ ਲਾਈ ਰੋਕ 60 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਪੱਤਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਇਰਾਨੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੈਬਨਾਨ ਉੱਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਰੁਕਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੰਨੀ ਹੈ। ਵਾਰਤਾ ਸਫ਼ਲ ਰਹੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹੋਏ 'ਹਮਲੇ' ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ 2023 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 73,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੌਣੇ ਦੋ ਲੱਖ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਘਰ ਢਾਹ ਦਿੱਤੇ। ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਯੂ ਏ ਈ, ਬਹਿਰੀਨ, ਮੋਰੱਕੋ ਤੇ ਸੂਡਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 15 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ 'ਅਬਰਾਹਮ ਸਮਝੌਤਾ' ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ 'ਗਰੇਟਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ' ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖਣ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਮੱਤ ਦਾ 4000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣੀ ਇਰਾਕ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਸਾਂਝਾ ਵਡੇਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ 'ਅਬਰਾਹਮ ਸਮਝੌਤਾ' ਤਾਂ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਡੀਲ ਕਰ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਸਿੱਧੀ ਜੰਗ ਵੱਲੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਪਾਸਾ ਵੱਟਣਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ

ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡ

ਆਰਜ਼ੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜੇ ਜ਼ਰਾ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕਈ ਪਾਸਿਓਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਵਰਗੀ ਗਹਿਰ ਚੜ੍ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ/ਸਾਮਰਾਜੀ ਗ਼ਲਬੇ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਉਂਜ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 'ਮੇਕ ਅਮੈਰੀਕਾ ਗਰੇਟ ਅਗੇਨ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦੇ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੇਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਮੁਲਕ ਗਰੀਨਲੈਂਡ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣਾ ਹੈ; ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਕਵੰਜਵਾਂ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਮੈਕਸਿਕੋ ਅਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ; ਕਿਊਬਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲਾਤੀਨੀ, ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਹਮਲਾਵਰ ਤੇਵਰ ਸਾਫ਼ ਦਿੱਸਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟੈਰਿਫ਼ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ ਵੀ ਤਾਂ ਹਮਲੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਨੂੰ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ 'ਨਾਟੋ' ਦੇਸ਼ ਢਿੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਰੂਸ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਟੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਰਾਹੀਂ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਨਾਟੋ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੂਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਰੂਹੀਂ ਬੈਠਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਰੂਸ ਕੋਲ ਦੋ ਹੀ ਬਦਲ ਸਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਕਰੇਨ ਨਾਲ ਲੜ ਲਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਨਾਟੋ ਦੇ 33 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰੇ। ਇਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਅੱਜ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ 32 ਨਾਟੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰੂਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਵੇਂ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਸ ਜੰਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਨ 1949 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1973 ਤੱਕ ਤਾਇਵਾਨ ਹੀ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਤਾਇਵਾਨ ਦਾ ਨਾਮ 'ਰਿਪਬਲਿਕ ਔਫ ਚਾਈਨਾ' ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਉਕਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਐਲਾਨੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਜੋਟੀਦਾਰ ਬਣੇ। ਤਾਇਵਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਫ਼ੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਧਰ, ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ 1950 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜੰਗ ਚੱਲੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਜੂਦਾ ਜੰਗੀ ਟਕਰਾਅ ਅਤੇ ਕੱਟੜ ਅਤਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਬਕ ਸਾਡੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਚਾਲਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ, ਜਹਾਜ਼ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਟੈਰਿਫ਼ ਵੀ ਲਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹਾਰ ਦੀ ਖਿੱਝ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਅੱਗੋਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ!

ਹੁਣ ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਰਾਨ ਵਾਲਾ ਤਜਰਬਾ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਬਦਲਾਅ ਆਵੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਕਾਮ ਤਜਰਬਿਆਂ (ਵੀਅਤਨਾਮ, ਇਰਾਕ, ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ) ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਿੱਤ ਤਾਂ ਇਸ 'ਚ ਹੈ ਕਿ ਝਗੜੇ ਸੁਲਘਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਹਥਿਆਰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਨਾਲੇ ਗਾਹਕ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਆਉਣ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਹਮਲੇ 'ਚ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ, ਲੀਡਰ ਉੱਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਰਾਨ ਵਾਂਗ ਹਮਲਾਵਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਗੂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਘਟਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਆਸਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰ (ਦੇਸ਼) ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਦੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਤਕੜੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੁਲਕ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁਲਾ ਕੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਢਾਣੀ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਕਸਦ ਮਾੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਗਲਬਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ, ਮਾਲ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਅਮਨ ਚੈਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਕੂਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਐੱਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ) ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਕੂਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਪੱਖ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਬਹਿਸ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰੀਵਿਜ਼ਨ (ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ) ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਸਿਫ਼ਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਛਿੜੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੰਭਲਿਆਂ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲੱਗਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਅਣਭੋਲ ਮਨਾਂ (ਬੱਚਿਆਂ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕਪਾਸੜ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਧੜੇਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿਲੇਬਸ ਚੁਣ ਕੇ ਐੱਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਅਸਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਹਿ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ ਮਨੂਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਸ਼ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਮੁੜ ਛਿੜ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਰੇ ਕਈ ਵਿਵਾਦਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ।

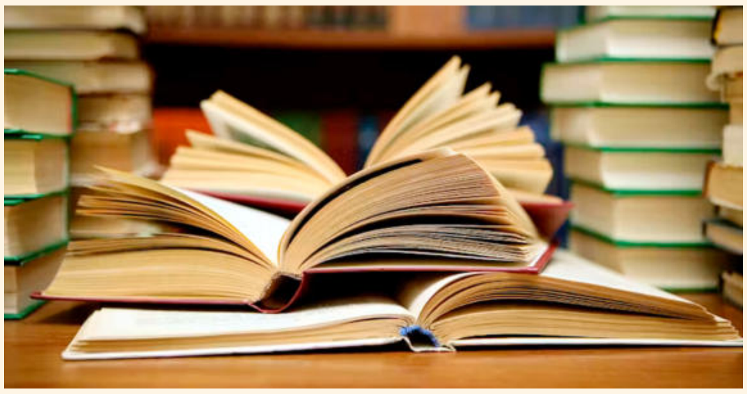

ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਐੱਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਨੇ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਈ ਝਾੜ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਸਿਲੇਬਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਿਆਸੀ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪੜਤਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਿਊਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਉਣਾ।

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ

ਐਸ.ਕੇ. ਸੰਧੂ

ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ। ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ, ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਉਹ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੀਯਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਦਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਈ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਵੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਵੰਨਗੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉਚੇ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਚਾਹਤ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹ ਹਟ ਕੇ ਮਿਲਣ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਕੋਈ ਮਿਠਾਸ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ। ਮਾਂ-ਪਿਓ, ਭੈਣ-ਭਰਾ, ਮਾਸੀ, ਚਾਚੀ, ਦਾਦੀ, ਨਾਨੀ ਹੀ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਗਦੇ ਤੇ ਸੌਂ ਕੇ ਉਠਦੇ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਡੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿੱਘ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਨਾਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਪਿਛੋਕੜ, ਵੱਖਰਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਸਾ ਹੈ। ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਹਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਕ ਖਾਸ ਮਹਿਕ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਨਾਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੌਣ ਹਨ। ਅਪਣੱਤ, ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰ ਛੋਟੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਚਾਹਤਾਂ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਲੋਪ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਕਈ ਅੰਗ ਵੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਕ ਖਲਾਅ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦਮਈ ਰਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਹੂਣੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਧੁਨਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਤਣਾਅ ਹੇਠ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਾੜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਘ, ਪਿਆਰ, ਨੇੜਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਲਿਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਨਿੱਘ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਏ ਅਤੇ ਮਾਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 'ਤੂੰ ਐਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰ' ਮੇਰੇ ਇਕ ਸਿਆਣੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਹੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਹ ਜੇ ਸੌਖਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ', ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਯਥਾਰਥਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਕੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਤੋਂ ਅਭਿੱਜ ਰਹਿ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਕੀ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਤੇ ਬੋਝਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਢੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਾਉਣਾ ਇਕ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਪੜਨ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਰਜ-ਨੀਤੀ ਵੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨਤਾ ਭਾਲਣੀ ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ। ਨਾ ਅਸੀਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ। 24 ਕੈਰੇਟ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ, ਸੋ ਲਚਕੀਲਾਪਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਗਹਿਰਾਈ, ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਵੀ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਨਿੱਘ ਮਾਣਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇਸੀ ਖਜੂਰ ਅਤੇ ਸਿੰਮਲ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਲੰਬੇ, ਵਿਖਾਵੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਫਲ ਸੁਆਦ, ਨਾ ਹੀ ਛਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਖ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਨਾ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਕੌੜੇ ਮਿੱਠੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪਰਿਪੱਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁਲੱਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੜ ਰਿਸ਼ਤੇ ਚਿਰਜੀਵੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਉਦਾਰਤਾ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਲਾਰਤਾ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇੜਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ। ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਵਾਂਗ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸੰਤੁਲਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈਪਣ ਅਰਪਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਨਾ ਲੱਭਦੇ ਰਹੀਏ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੁੱਖ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ ਉਦਾਸ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੁਖ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵੀ ਓਨੀਆਂ ਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁੱਭਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਤੀ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਜੀਭ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਟਕਰਾਅ ਰਹਿਤ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦਾ ਵੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਾ ਲਵੋ, ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਇੰਝ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰਹਿਤ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਥਾਈ, ਨਿੱਘੇ ਅਤੇ ਨਿਰੋਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮਾਲੀ ਬਗੀਚੇ ਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲਦਾਰ ਅਤੇ ਨਰੋਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਦੀਨ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਾਉਣਾ ਵੀ ਇਕ ਹੁਨਰ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਮਨਭਾਉਂਦੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਬਿਨਾ ਉੱਦਮ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਦਾ। ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਰਜੁਨ ਆਪਣੇ ਸਕਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਜਦ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅੰਤਰ-ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਪੂਰਬੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਅੰਤਰ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਤੀਖਣ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ X (ਟਵਿਟਰ), ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਫੇਸਬੁੱਕ, ਡੇਟਿੰਗ ਐਪਸ ਅਤੇ ਲਿੰਕਡਨ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨਾਂ ਉਪਰ ਪੂਰੀ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਮੰਤਵ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ) ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਜ਼ ਉਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਲੈਕ ਮੇਲਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਭੂਮੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਖ਼ਤਮ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਲੱਕੜੀ ਤੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੁੱਠ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਹੀ ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸੰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਸਪੁਰਦ-ਏ-ਖ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੂਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਪੌੜੀ ਭਾਵ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਜੂਨੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਮੌਕਾ ਅਸੀਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ:

'ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਸਬਾਈ॥
ਮਾਣਸ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਈ ਵਡਿਆਈ?
ਇਸੁ ਪਉੜੀ ਤੇ ਜੋ ਨਰੁ ਚੂਕੈ
ਸੋ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ?

ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗਹਿਰੇ ਆਤਮ-ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ: ਸੁਨਹਿਰੇ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਤੱਕ

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ

ਅਬਦੁਰ ਰਸ਼ੀਦ ਕਾਰਦਾਰ ਉਰਫ਼ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਅਦਾਕਾਰ ਐੱਮ. ਇਸਮਾਇਲ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਲੇਅਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। 1929 ਵਿੱਚ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਫਿਲਮ 'ਹੁਸਨ ਕਾ ਡਾਕੂ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਨੇ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ।

ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲੱਗੀਆਂ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦਲਸੁਖ ਐੱਮ. ਪੰਚੋਲੀ ਵੀ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰੇਵਾ ਸ਼ੰਕਰ ਪੰਚੋਲੀ ਫਿਲਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰੇਵਾ ਸ਼ੰਕਰ 1920 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮ ਡਿਸ਼ਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸ ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਾਂਡਰੇਥ ਰੋਡ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸ਼ੌਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸ਼ੌਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਰੂਪ ਕੇ. ਸ਼ੌਰੀ ਵੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਵੱਡੇ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹਿੰਦੂ ਸੇਠਾਂ ਕੋਲ ਸੀ। 1947 ਦੇ ਰੌਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਨ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਅਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਡੀਆ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਜਿੱਥੇ ਰਾਗਿਨੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਮੁਲ ਹਸਨ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੀਰੀਅਡ ਹਿੰਦੀ/ਉਰਦੂ ਫਿਲਮ 'ਦਾਸੀ' (1944) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪੰਜ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਜਿੱਥੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ;

ਪਲੇਅ ਆਰਟ ਫੋਟੋਟੋਨ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ: ਇਸ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਲੇਅਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਬਦੁਰ ਰਸ਼ੀਦ ਕਾਰਦਾਰ ਨੇ 1929-30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੂਕ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਊਂਡ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਦਿਸੇਰਾ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਦਲਸੁਖ ਪੰਚੋਲੀ ਅਤੇ ਰੂਪ ਕੇ ਸ਼ੌਰੀ ਵਰਗੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਏ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ. ਆਰ. ਕਾਰਦਾਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਪੰਚੋਲੀ ਆਰਟ ਪਿਕਚਰਜ਼, ਸਟੂਡੀਓ: ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਨ ਦਲਸੁੱਖ ਐੱਮ. ਪੰਚੋਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1930 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਫਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਸੀ। ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਗੁਲ ਬਕਾਵਲੀ' (1939) ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖੀ। ਇਸੇ ਸਟੂਡੀਓ ਦੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ 1941 ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਉਰਦੂ ਫਿਲਮ 'ਖਜ਼ਾਨਚੀ' ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਗੀਤਕ ਹਿੱਟ ਫਿਲਮ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲੈ ਆਂਦੀ ਸੀ। ਵੰਡ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਫ਼ਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਮਗਰੋਂ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਆਗਾ ਜੀ. ਏ. ਗੁਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਐਵਰਨਿਊ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ।

ਕਮਲਾ ਮੂਵੀਟੋਨ (ਸ਼ੌਰੀ ਪਿਕਚਰਜ਼) ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ: 1920 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸਟੂਡੀਓ ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸ਼ੌਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਨਾਲ ਰੋਡ (ਬੈਂਕ), ਲਾਹੌਰ ਕੋਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸ਼ੌਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰੂਪ ਕੇ. ਸ਼ੌਰੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਸੇ ਸਟੂਡੀਓ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਫਲ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਰੂਪ ਕੇ ਸ਼ੌਰੀ ਨੇ 'ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਂਵਾਲ' (1939), 'ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ' (1940) ਅਤੇ 'ਇੱਕ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ' (1940) ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। 1940 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੌਰੀ ਪਿਕਚਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਫਿਲਮ 'ਮੰਗਤੀ' (1942) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਮਨਾਈ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸਿਨੇਮਾ (ਸਨੋਬਰ ਸਿਨੇਮਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 60 ਹਫ਼ਤੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ।

ਲਕਸ਼ਮੀ ਸਟੂਡੀਓ, ਲਾਹੌਰ: ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਬੀ.ਆਰ. ਓਬਰਾਏ ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ 1940 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦਾ ਸ਼ੁਮਾਰ ਵੀ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਆਲ੍ਹਾ ਮਿਆਰੀ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਕਈ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

ਸ਼ੌਰੀ ਸਟੂਡੀਓ: ਰੂਪ ਲਾਲ ਸ਼ੌਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਮੰਗਤੀ' ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ੌਰੀ ਪਿਕਚਰਜ਼ ਸਟੂਡੀਓ ਜੋ ਕਿ ਕਨਾਲ ਬੈਂਕ ਲਾਹੌਰ ਕੋਲ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਊ ਥੀਏਟਰ ਹਾਲ ਮੁਲਤਾਨ ਰੋਡ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਮੁਸਲਿਮ ਟਾਊਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ, ਵਿਖੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 1947 ਨੂੰ ਹੋਈ ਫ਼ਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰਕੂ ਭੀੜ ਨੇ ਇਸ ਸਟੂਡੀਓ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਸ਼ੌਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਟੂਡੀਓ ਅਦਾਕਾਰਾ, ਗਾਇਕਾ ਮੈਡਮ ਨੂਰਜਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪਤੀ ਸ਼ੌਕਤ ਹੁਸੈਨ ਰਿਜ਼ਵੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਾਹਨੂਰ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣੀਆਂ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਸਨ। ਲਾਹੌਰ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਇੱਕ ਐਸਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜੋ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਣ ਅਤੇ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਹੋਈ ਫ਼ਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਸਥਿਤ ਕਈ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸਟੂਡੀਓ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਫਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟੂਡੀਓ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਕੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਜੜ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵੀ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਲਾਹੌਰ ਵਰਗਾ ਆਪਣਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਇਆ।

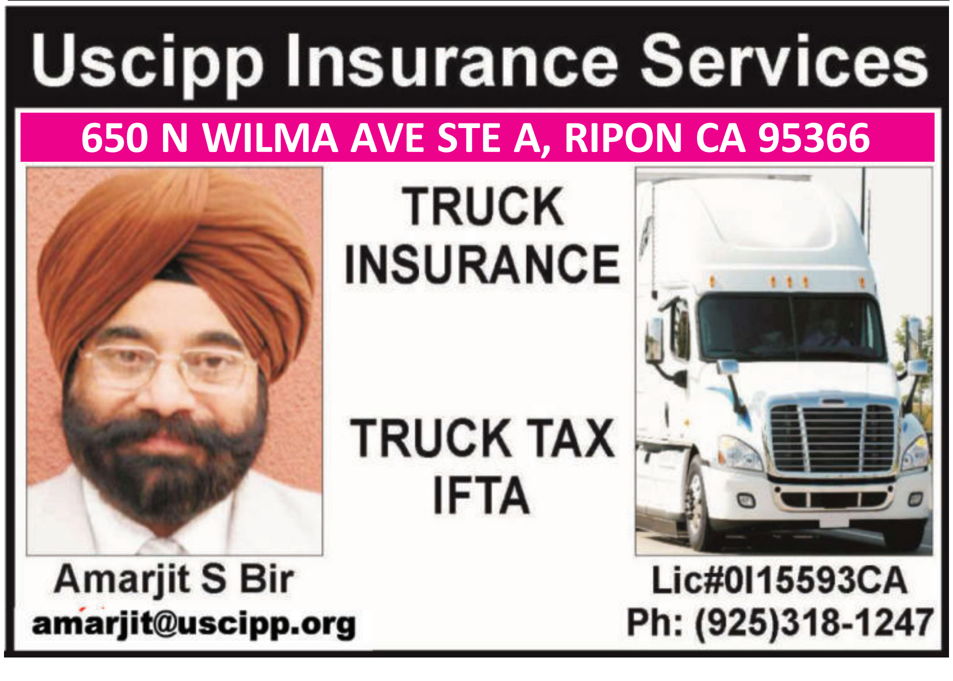

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਤੇ ਗੱਲ ਬਣਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।
ਅੱਗ ਲਗਾ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਤੱਕਣੀਂ-ਤੱਕਣੀਂ ਦੇ ਵਿਚ ਯਾਰੋ ਫ਼ਰਕ ਬੜਾ ਹੈ ਹੁੰਦਾ,
ਅੱਖ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਅੱਖ ਚੁਰਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਅਪਣੀ ਡੋਰ 'ਚ ਦੂਜੀ ਡੋਰ ਫਸਾ ਕੇ ਖਿੱਚੀ ਲਾਉਣਾ,
ਗੁੱਡੀ ਅੰਬਰੀਂ ਚਾੜ੍ਹ ਰੁਲਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸੋਹਣ-ਸੋਹਣੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਰਜ਼ ਬਣਾਉਣੀ ਸੌਖੀ,
ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੁਰੀਲੇਪਨ ਵਿਚ ਗਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਕਾਣਾ ਮੀਂਹ ਹੀ ਯੁਗ-ਯੁਗ ਜੀਵੇ ਏਦਾਂ ਹੈ ਕਰ ਸਕਦਾ,
ਸੱਤਰੰਗੀ ਇਕ ਪੀਂਘ ਹੈ ਪਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਗ਼ਮ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਖੰਜਰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਈਂ ਹਨ ਛਡਦੇ,
ਅਪਣੀ ਆਪੇ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸਾਜ਼ ਵਜਾ ਕੇ ਤਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੂਕ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣੇ,
ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਪਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸਿਦਕ ਸਰਬ ਸੰਤੋਖ 'ਚ ਦੁਖ ਨੂੰ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ,
ਅਪਣੀ ਅਰਥੀ ਆਪ ਉਠਾਉਂਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਚੁਕਣੀ ਪੈਂਦੀ ਲਾਹਨਤ ਮੱਥੇ ਲਿਖ ਕੇ,
ਦੂਜੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਅੰਬਰ ਘੁੰਮੇ ਧਰਤੀ ਘੁੰਮੇ ਘੁੰਮਣ ਪੰਜ ਦਰਿਆ,
ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁੱਤ ਘੁਮਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਪੱਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜੁੰਬਸ ਹੋਵੇ ਬਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ,
ਸਾਵਣ ਦੇ ਵਿਚ ਪੀਂਘ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੰਨੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਿਰ,
ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਜਾਉ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲਿਆਉ ਆਪਾਂ ਸੱਚ ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ,
ਬਾਲਮ ਵਾਂਗੂੰ ਬਜ਼ਮ ਸਜਾਉਣੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਈਂ ਆਉਂਦੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਮੋ. 98156-25409

ਕਵਿਤਾ

ਦਰਦ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਮੁਸਕੁਰਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ,
ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਖ਼ੁਦ ਜਲ ਕੇ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਕਰੇ ਰੋਸ਼ਨ ਸਦਾ,
ਦੀਵੇ ਵਾਂਗੂੰ ਰਾਤ ਭਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਹੋ ਕੇ ਰੁਖ਼ਸਤ ਉਹ ਗਏ ਨੇ ਜਦ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ,
ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਏਥੇ ਵਕਤ ਲੰਘਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਿਆਸਤ ਸਾਡਿਆਂ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ,
ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਚਾਲ ਤੋਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਪਿਆਰ ਦੀ ਇਸ ਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਾਰੇ ਜੁਆਰੀ ਹਾਂ ਮਗਰ,
ਹਾਰ ਕੇ ਵੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਕੰਡਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਅਸਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਇਵੇਂ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਦਰਿਆ 'ਚ ਨਹਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਬੰਦ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਹੁਣ,
ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹਰ ਮੁਖੌਟਾ ਹੁਣ ਹਟਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਰੁੱਤ ਬਦਲੇ, ਯਾਰ ਬਦਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਬਦਲੇ ਇਹ ਜਹਾਨ,
ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣਾ ਆ ਗਿਆ।

ਮਨਜੀਤ ਮਾਨ
7009898044

ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ

ਸੁਹੱਪਣ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਾਣਨਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ,
ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਰਜਾ ਮੰਨ ਨੂੰ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ।
ਮੈ ਨਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ ਨਾ ਕਰ,
ਤੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿ ਹਮੇਸਾਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ।
ਓਹ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਮ ਹੈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸਾਂ ਦਾ,
ਓਹ ਲੜਦਾ ਤੇ ਕਰਦਾ ਰਹਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ।
ਜੋ ਖਿਆਲੀ ਤਾਰੇ ਤੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ,
ਤੂੰ ਝੂਠ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸੱਚ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ।
ਤੇਰੀਆ ਤਾਰੀਫਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲ ਜੋ ਬੰਨਣ,
ਤੂੰ ਮੈ ਤੋ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ 'ਦਰਦੀ' ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ।

ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ
ਸੰਪਰਕ:- 9855155392

ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਦੁੱਧ ਮੱਖਣ ਨਾਲ ਪਾਲ਼ੇ ਗੱਭਰੂ, ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਝੜਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਚੂੜੇ ਦਾ ਰੰਗ ਨਾ ਰਿਹਾ ਗੁਲਾਬ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਸੁੱਕਿਆ ਗੁਲਾਬ, ਮੁੜ ਕਦੇ ਖਿੜਨਾ ਨਹੀਂ,
ਗੁਆਚਿਆ ਜਲੌਅ ਸਾਡਾ, ਕਦੇ ਮੁੜਨਾ ਨਹੀਂ,
ਕੋਈ ਬੇਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੰਵਾਰੂ ਮੁਖੜਾ, ਵਿਗੜੇ ਸਮਾਜ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਅ, ਪਿਓ ਦੀ ਅਣਖ ਮਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਐ,
ਝੂਠ, ਲਾਲਚ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਲੱਗਦਾ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਵੇਲ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਕੀ ਸੋਚ ਸਰਾਭੇ ਗਦਰ ਦਾ ਪਰਚਮ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ,
ਕਿਸ ਸੋਚ 'ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਰੱਸਾ ਚੁੰਮਿਆ ਸੀ,
ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ ਕਰਤਾ ਅੱਜ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖ਼ੁਆਬ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਜਾਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਨਿਆਈਂ ਆਲ਼ੇ ਖੇਤ ਦੀਆਂ ਵੱਟਾਂ, ਹੱਥ ਬੇਗਾਨੇ ਵੱਢਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੋਰ, ਚਰਖਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਲਾਪ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਫੈਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਡੁੱਬੀਆਂ ਅੱਜ, ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਵਾਰਿਸਾਂ
ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ, ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਲਾਵਾਰਿਸਾਂ
ਖੇਡਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀ ਪੱਟਿਆ ਟੀਕੇ ਦੇ ਸੁਆਦ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੈਅ ਕੀਮਤੀ, ਮੁੜ ਕਦੇ ਮਿਲਣੀ ਨਹੀਂ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਰਝਾਈ ਕਲੀ, ਮੁੜ ਕਦੇ ਖਿੜਣੀ ਨਹੀਂ,
ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਬੇਨਤੀਨਾਮਾ, ਡਾਕਟਰ ਜਸਪਾਲ ਦਾ
ਬਚਾ ਲਉ ਬਚਦਾ ਜੇਕਰ ਗੱਭਰੂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ

- ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਪੈਸਾ

ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਆਈਆਂ ਤੇ ਅੱਟਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ।
'ਲੱਡੇ' ਬੱਸ ਵਿਹਲੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਨੇ ਐਸਾ।
ਪੁੱਛੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਰੋਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਘਰੋਂ ਤੁਰਦੇ,
ਲੂ 'ਚ ਤਪਣ ਠੰਢ 'ਚ ਠਰਨ ਦਿਹਾੜੀ ਛੁੱਟਣ ਡਰੋਂ ਝੁਰਦੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੈਸਾ।
ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਆਈਆਂ ਤੇ ਅੱਟਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ।
ਜਾ ਕੇ ਦੇਖੋ ਪਥੇਰਾਂ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਢਿੱਡ ਚੱਟ ਦਿੰਦਾ ਏ ਸਾਂਚਾ,
ਜਾਂ ਪੁੱਛੋ ਪੱਲੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਕਿਉਂ ਕੁੱਬਾ ਤੁਹਾਡਾ ਢਾਂਚਾ,
ਗਟਰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕਦੋਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕੰਮ ਵੈਸਾ।
ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਆਈਆਂ ਤੇ ਅੱਟਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ।
ਦੇਖੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੇ ਗੋਹੇ-ਕੂੜੇ ਘਸਾਏ ਪੋਟੇ,
ਤਾਉਮਰ ਮਾਂ ਕੱਖ ਢੋਏ ਬਾਪ ਸੀਰੀ ਫੇਰ ਵੀ ਕਰਮ ਖੋਟੇ,
ਸਮਝ ਨਾ ਲੱਗੇ ਜੇ ਰੱਬ ਭਲਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਕੈਸਾ।
ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਆਈਆਂ ਤੇ ਅੱਟਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ।
ਆਪਣੀ ਐਸ਼ ਲਈ ਚਾਤੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਾਕ ਘੜੇ ਹੋਏ,
ਘੱਟਾ ਢੋਈ ਜਾਣ ਲਭ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਮਾਂ 'ਚ ਖੋਏ-ਖੋਏ,
ਕਿ ਰੱਬ ਮਿਹਰ ਕਰੂ ਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵੀ ਹੋਊ ਪੈਸਾ।
ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਆਈਆਂ ਤੇ ਅੱਟਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ।

- ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਡਾ

ਰੱਬ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ

ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਕੁਝ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਗੁਣ ਗਾ ਰਹੇ ਨੇ,
ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਰੱਬ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਕਿਸੇ ਹੱਥ ਤਲਵਾਰ ਸਜਾਈ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੱਢੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ ਤੇ ਖ਼ੰਜਰ,
ਬਾਰੂਦੀ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰ ਕੇ ਗਰਮੀ ਖ਼ੂਬ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੇ,
ਆਪਣਾ ਵਣਜ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਵਣਜਾਰੇ ਤਿਲਮਿਲਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਨੇ ਸਭ ਦੇ, ਰੰਗ ਵੀ ਸਭ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੇ,
ਬੰਸਰੀ ਡਮਰੂ ਢੋਲ ਦੀ ਤਾਨ 'ਤੇ, ਝੁਰਲੂ ਦਾ ਖੇਲ੍ਹ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਨਾਗ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀ ਅੰਦਰ, ਅਜਗਰ ਘੁੰਮਦੇ ਖੁੱਲਮ ਖੁੱਲ੍ਹੇ,
ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਕਾਵਾਂ ਦੀ ਬੀਨ 'ਤੇ ਭੜਥੂ ਪਾ ਰਹੇ ਨੇ।

- ਪੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ

ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ

ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਝੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਤੋੜ ਫੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਰਨੀ ਸੀ ਰਾਖੀ ਘਰ ਦੀ
ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬਣੇਂ ਸੌਂ ਕੇ ਭੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਘਰ ਤੇਰੇ ਝੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਵੇਖ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਵੀ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਦੇ
ਬਰਛਿਆਂ ਵਰਗੀ ਜਵਾਨੀ ਅੱਜ
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਤੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬਣੇਂ ਸੁੱਧ-ਬੁੱਧ ਭੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਘਰ ਤੇਰੇ ਝੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਦੁੱਧ-ਮੱਖਣੀ ਨਾਲ ਪਾਲੇ ਸੀ ਜਿਹੜੇ
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਫਸ ਨੀਂ ਗਏ
ਤੀਲ੍ਹਾ-ਤੀਲ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਜੋੜਿਆ ਤੂੰ ਘਰ
ਤੇਰੀ ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ ਤਸਕਰ ਲੁੱਟ ਨੀਂ ਗਏ
ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬਣੇਂ ਸੌਂ ਕੇ ਭੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਘਰ ਤੇਰੇ ਝੁੱਲ ਨੀਂ ਗਈ
ਉੱਠ ਜਾਗ ਪੰਜਾਬਣੇਂ ਉੱਠ ਜਾਗ ਨੀਂ
ਸਾਂਭ ਲੈ ਮਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੀਂ
ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਤੈਨੂੰ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਨੀਂ
ਪੰਜਾਬ ਛੱਡ ਨੱਸ ਜਾਣ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀ
ਸ਼ੇਰਨੀ ਵਾਂਗੂੰ ਦਹਾੜ ਤੂੰ ਮਾਰ ਨੀਂ
ਉੱਠ ਜਾਗ ਪੰਜਾਬਣੇਂ ਉੱਠ ਜਾਗ ਨੀਂ
ਸਾਂਭ ਲੈ ਤੇਰਾ ਮਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੀਂ।

-ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੇਠਾ

ਗੱਲ ਬੇਸੁਆਦੀ

ਰਹੀ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ ਬੇਸੁਆਦੀ।
ਸਦੀ ਇੱਕੀਵੀਂ ਹੈ ਆਈ, ਗੱਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਕਾਈ।
ਹੁਣ ਕਹੋ ਇਹੋ ਗੱਲ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਦੋਸਤੋ,
ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜੀਣਾ,
ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਲਾਉਣੀ ਪੈਣੀ ਰੋਕ ਦੋਸਤੋ।
ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਹੀ ਬਥੇਰਾ, ਕਰ ਲਓ ਵੱਡਾ ਜੇਰਾ।
ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਰੌਲਾ, ਚਿੱਤ ਕਰੋ ਨਾ ਹੌਲਾ।
ਰਹੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਹੀ ਲਾਲਸਾ 'ਚ ਲੋਕ ਦੋਸਤੋ,
ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜੀਣਾ,
ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਲਾਉਣੀ ਪੈਣੀ ਰੋਕ ਦੋਸਤੋ।
ਕੀਤਾ ਬੜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਅਸਾਂ ਹਾਰ,
ਸੋਮੇ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟੇ, ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਟੇ।
ਇਹ ਚਿੰਬੜ ਗਈ ਲਹੂ ਪੀਣੀ ਜੋਕ ਦੋਸਤੋ,
ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜੀਣਾ,
ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਲਾਉਣੀ ਪੈਣੀ ਰੋਕ ਦੋਸਤੋ।
ਇਹ ਰੱਬੀ ਦਾ ਹੈ ਕਹਿਣਾ, ਜੇ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ।
ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਲਓ ਮੇਰਾ, ਤੋੜੋ ਜਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ।
ਰਹੇ ਨਰਕ 'ਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਝੋਕ ਦੋਸਤੋ।
ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜੀਣਾ,
ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਲਾਉਣੀ ਪੈਣੀ ਰੋਕ ਦੋਸਤੋ।

- ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੱਬੀ

ਮਾਂ ਧਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ

ਇਹ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਲੱਗੇ
ਠੰਡਾ ਮਿੱਠਾ ਜਲ ਇਸਦਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਾ ਲੱਭੇ
ਗੁਰੂ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ
ਰੱਬਾ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਧਰਤੀ

ਲੋਕ ਇਥੋਂ ਦੇ ਦਿਆਲੂ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਨੇ
ਕੋਈ ਮਿਲੇ ਦੁਖਿਆਰਾ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ
ਇਹ ਦਇਆ ਭਰੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਉਗਾਉਂਦੀ ਧਰਤੀ
ਰੱਬਾ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਧਰਤੀ

ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਇਹ ਸਾਡਾ
ਤਿਉਹਾਰ, ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ ਹੈ ਮਾਣ ਅਸਾਡਾ
ਰੌਸ਼ਨ ਸਦਾ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ
ਰੱਬਾ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਧਰਤੀ

ਗੁਰਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਏਥੇ ਸੱਚ ਰਹਿਣਾ
ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਹੈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਇਸਦਾ ਗਹਿਣਾ
ਝੂਠੇ ਫਰੇਬੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਰੱਬਾ ਬਚਾਈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ
ਰੱਬਾ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਧਰਤੀ।

ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰੀ
9872000461

ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ

ਚੋਬਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਇਲਾਹੀ ਨੂਰ ਸੀ
ਵੇਖ ਕੇ ਅਨੋਖਾ, ਆ ਗਿਆ ਸਰੂਰ ਸੀ
ਢੋਲ ਦਾ ਡਗਾ ਤਾਂ, ਅਤਿ ਹੀ ਕਰਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਚੁੰਮ ਕੇ ਸਟੇਜ, ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਆ ਚੜ੍ਹੇ
ਬੰਨ ਕੇ ਕਤਾਰਾਂ, ਚੌੜੇ ਸੀਨੇ ਆ ਖੜ੍ਹੇ
ਚਾਦਰੇ 'ਚ ਕਹਿਰ, ਹੈ ਹਰੇਕ ਢਾਹ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਅੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗਦੈ, ਸਿਤਾਰੇ ਆ ਗਏ
ਮੁੱਖੜੇ ਤੋਂ ਚੰਨ ਦਾ, ਭੁਲੇਖਾ ਪਾ ਗਏ
ਸੱਜਰੇ ਗੁਲਾਬਾਂ ਦਾ, ਨਸ਼ਾ ਹੈ ਛਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਇੱਕ ਸੀ ਵਜਾਉਂਦਾ, ਅਲਗੋਜ਼ੇ ਆ ਗਿਆ
ਦੂਸਰਾ ਲਿਆ ਕੇ, ਚਿਮਟਾ ਵਜਾ ਗਿਆ
ਤੀਸਰਾ ਲੈ ਕਾਟੋ, ਰੌਣਕਾਂ ਵਧਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਛੈਲ ਤੇ ਛਬੀਲੇ, ਨੇ ਉਮੰਗਾਂ ਭਾਲਦੇ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦੇ, ਵਿਰਸਾ ਸੰਭਾਲਦੇ
ਜੋਸ਼ ਤੇ ਜਵਾਨੀ, ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਭਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਘੁੰਮ ਕੇ ਹਵਾ 'ਚ, ਲੁੱਡੀਆਂ ਵੀ ਪਾਉਣ ਜੀ
ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ, ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਜੀ
ਹੁਨਰ ਕਮਾਲ ਦਾ, ਸਿਰਾ ਹੀ ਲਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ, ਮੇਰਾ ਰਹੇ ਵੱਸਦਾ
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਖੀਵਾ, 'ਰੱਤਾ' ਰਹੇ ਹੱਸਦਾ
ਲੱਭਣਾ ਆਨੰਦ, ਕਿੰਝ ਹੈ ਸਿਖਾ ਗਿਆ
ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

-ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਰੱਤਾ

ਬੇਨਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ

ਪਹਿਲਾਂ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਬੱਚੇ ਪਾਲਣੇ।
ਕਈ ਪਾਪੜ ਵੇਲੇ ਜ਼ਫਰ ਜਾਲਣੇ।
ਮੁਸ਼ੱਕਤਾਂ 'ਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਲਣੇ।
ਤੀਲਾ ਤੀਲਾ ਦਿਸਦੇ ਹੁਣ ਆਲ੍ਹਣੇ।

ਪੀਤੇ ਦੁੱਧ ਖਾਧੇ ਦਹੀਂ ਘਿਉ ਮੱਖਣ।
ਲੱਗ ਪਏ ਹੁਣ ਚੰਦਰੇ ਨਸ਼ੇ ਚੱਖਣ।
ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਰੱਖਣ।
ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਲਾਜ ਪਾ ਛੱਜ 'ਚ ਛੱਟਣ।

ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਆ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਫਾਹਿਆ।
ਡੋਡਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਚਿੱਟਾ ਆਇਆ।
'ਫੈਂਟਾਨੀਲ' ਨੇ ਬੂਹਾ ਖੜ੍ਹਕਾਇਆ।
ਸੁਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹੇ ਹਾਥੀ ਭੀ ਢਾਹਿਆ।

ਆਸ ਸੀ ਦਿਨ ਚੰਗੇ ਮੁੜ ਪੈਣਗੇ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੈਰੀ ਟੁੱਟਕੇ ਪੈਣਗੇ।
ਬਣ ਦੈਂਤ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ।
ਲੁੱਟ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੇਲ ਪਾਣਗੇ।

ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਅੱਜ ਹੋਣੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ।
ਹਾਕਿਮਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਦਾ ਪਾਪ।
ਬਲਦੇ ਸਿਵੇ ਪੈਂਦੇ ਵੈਣ ਤੇ ਵਿਰਲਾਪ।
ਵੰਡ ਨਸ਼ੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਂਦੇ ਨੇਤਾ ਝੋਲਾਸ਼ਾਪ।

ਚਾਹੋ ਜੇ ਬਚਾਉਣਾ ਪਿਆਰਾ ਪੰਜਾਬ।
ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਪਊ ਸ਼ਰਾਬ।
ਜਿਨ੍ਹੇ ਕੀਤਾ ਸਭ ਦਾ ਖ਼ਾਨਾ ਖਰਾਬ।
ਚੱਲੀਏ ਫਿਰ ਖਿੜੇਗਾ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ।

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ 'ਨੂਰਪੁਰੀ'

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ
ਪੀ.ਈ..ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ

ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੈ। ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ, ਡਿਜੀਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸੌਖ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਬੱਚਤ ਸਾਧਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ, ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਵਰਗੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਦੌਲਤ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ?ਕਦਮ ਵੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 22 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 2015 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 6.8 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਹੁਣ ਨਿਵੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2021 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਔਸਤਨ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਚੌਥਾ ਖਾਤਾ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਦੇ ਨਾਮ ’ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਸਿਰਜਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲ 10.55 ਕਰੋੜ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2.52 ਕਰੋੜ ਔਰਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 23.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 29.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 32 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਲੀਆ ਅਧਿਐਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਖੁਦ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੇ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ 24.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 41.7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। 2019 ਅਤੇ 2024 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ 11 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 21 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ 2015 ਵਿੱਚ 1.57 ਕਰੋੜ ਔਰਤਾਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, 2022 ਤੱਕ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਕੇ 2.07 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 31.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਹੁਨਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਿੱਤੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ‘ਗਰੀਬੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।’ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਆਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਦਮ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਿਤ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਘਰੇਲੂ ਬੱਚਤ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵਿਭਿੰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਝਿਜਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਫਾਈਨੈਂਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਸ਼ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲਗਭਗ 51 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਅਤੇ ਬਚਤ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਵਰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੁਣ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਇਕੁਇਟੀ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ’ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਔਸਤਨ 19 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਕਮਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਵਾਇਤੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ-ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਰ ਘੱਟ-ਰਿਟਰਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨੈਂਸ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਵਿੱਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਸ਼ਕਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ’ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਵਧੇਗਾ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡ ਸਕਣ ਦੇ ਪੰਜ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ

ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਦਰ ਹੋਰਨਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਰੀਜ਼ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਕੇਂਦਰ-ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਸਦਾ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਨਾ ਹੋਣਾ : ਅਕਸਰ ਮਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਸੁੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਫਰੰਟਲ ਕੌਰਟੈਕਸ- ਇਹ ਸਮਝ-ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ- ਇਸ ਦੇ ਸੁੰਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਝ-ਸ਼ਕਤੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਹਿਪੋਕੈਂਪਸ ਹਿੱਸਾ ਸੋਚਾਂ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸੁੰਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੋਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣਾ ਉਸ ਦੇ ਵੱਸ ’ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚੋਂ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦੀ। ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ, ਛੱਡਣ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਮੈਗਡੇਲਾ ਹਿੱਸਾ ਬੇਚੈਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ- ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਮਰੀਜ਼ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਣਾ : ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਭਾਵ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ। ਸਰੀਰਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇਲਾਜਾਂ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਅਸਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਤਕਲੀਫਾਂ ਹੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ- ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਅਸਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਉਪਜਣ ਜਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਰੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਣਾ : ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਉਦਾਸੀਪਣ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ, ਗੁੱਸਾ, ਬੇਚੈਨੀ, ਘਬਰਾਹਟ, ਕਾਹਲਾਪਣ, ਚਿੜਚਿੜਾਪਣ, ਇਕੱਲਾਪਣ, ਸ਼ੱਕ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਾਰ=ਵਾਰ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਦਿ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ।

ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ : ਕਈ ਘਰ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਮਨ ਬਣਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਵਧਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਨ ਬਣਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਮਰੀਜ਼ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਘਰ ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਆ ਕੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਸਿਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ : ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਗੈਰਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਤੇ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੂਸਰੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਾਲੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੁਣ ਠੀਕ ਹੈ। ਜਦ ਮਰੀਜ਼ ਨਸ਼ਾ ਰੂਪੀ ਦਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਦੁਬਾਰਾ ਉਪਜਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? : ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ-ਰਹਿਤ (ਡੀਟੌਕਸ) ਕਰ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥੈਰੇਪੀਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਆਰ. ਟੀ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਥੈਰੇਪੀ (ਰੈਪੀਟੇਟਿਵ ਟਰਾਂਸਕਰੇਨੀਅਲ ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਸਟਿਮੂਲੇਸ਼ਨ) ਰਾਹੀਂ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਹਿਪੋਕੈਂਪਸ (ਸੋਚਾਂ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ) ਪ੍ਰੀਫਰੰਟਲ ਕੌਰਟੈੱਕਸ (ਸਮਝ-ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ) ਤੇ ਅਮੈਗਡੇਲਾ (ਬੇਚੈਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ) ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੇ ਇਹ ਹਿੱਸੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਹਰ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ- ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸੋਚਾਂ- ਤਾਂਘ ਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Dosanjh Family AUTO GROUP

DUBLIN CHEVOLET

DUBLIN CADILLAC

DUBLIN BUICK GMC

DUBLIN KIA

DUBLIN NISSAN

DUBLIN INFINITI

FREMONT CHEVROLET

FREMONT CADILLAC

FREMONT BUICK GMC

STEVENS CREEK CHEVROLET

STEVENS CREEK CADILLAC

FREMONT HYUNDAI

CONCORD CHEVROLET

ACURA OF CONCORD

CONCORD NISSAN

LIVERMORE TOYOTA

FREMONT FORD